

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА**

за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузі знань 07 Управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

31 жовтня 2016 року, протокол
№ 4

Ректор університету

О.М. Омельчук

(підпис)

М.П.

м. Хмельницький
2016

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Профіль програми.....	3
2.1. Ціль програми	3
2.2. Характеристика програми	3
2.3. Продовження навчання та працевлаштування	4
2.4. Програмні компетентності	5
2.4.1 Знання з предметної сфери.....	5
2.4.2. Когнітивні уміння та навички з предметної сфери	6
2.4.3. Практичні навички з предметної сфери	7
2.4.4. Загальні уміння та навички	8
2.5. Програмні результати навчання	8
3. Структура програми.....	9
3.1. Загальна характеристика.....	9
3.2. Структура навчальних компонентів.....	9
3.3. Можливості формування індивідуального навчального плану та спеціалізація.....	9
4. Трансфер кредитів.....	9
5. Оцінки, оцінювання та атестація.....	10
6. Керівник програми.....	10
7. Дочірні категорії	10
7.1. Відомості про навчальний план	10
7.2. Описи навчальних дисциплін	12
8. Набрання чинності та дія програми.....	144

1. Загальна інформація

Ця освітньо-професійна програма розроблена відповідно до п. 17, 19 ч. 1 ст. 1, ч. 4 ст. 5, ч. 2 ст. 6, ч. 3 ст. 10 Закону України “Про вищу освіту” і передбачає підготовку фахівців за першим освітнім рівнем вищої освіти бакалавра за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

2. Профіль програми

Профіль програми	
Акронім програми:	SDBF-L**
Назва програми:	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування
Акредитація програми:	Програма акредитована _____
Обсяг програми:	240 кредитів ЄКТС
Мова викладання:	Українська
Рівень програми:	FQ-EHEA – 1 цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Рівень вищої освіти:	1 рівень
Вимоги до зарахування:	На загальних умовах вступу на базі повної загальної середньої освіти за результатами зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь вступників.
Форма навчання	Очна (денна) / заочна
Тип програми / диплому:	Загальна / одиничний
2.1.	Ціль програми
	Підготовка фахівців з фінансів, банківської справи та страхування – аналітиків, які отримують сучасні знання та практичні навички, необхідні для роботи на конкурентному ринку праці, спроможні на високому професійному рівні реалізовувати отримані знання в усіх сферах науки і практики; а також формування ціннісних світоглядних засад студентів, котрі відповідно до програми будуть здатні ефективно впливати на розбудову України як розвиненої держави із соціально орієнтованою ринковою економікою.

2.2.	Характеристика програми	
1	Галузь знань / спеціальність	07 Управління та адміністрування / 072 Фінанси, банківська справа та страхування
2	Орієнтація програми	Навчання за програмою зорієнтоване на засвоєння студентами базових засад фінансової науки, формування в них адекватного сприйняття та розуміння фінансів як уміння оптимізовувати процеси формування та використання фондів фінансових ресурсів, а також на оглядове вивчення усієї системи

**Study Diploma Bachelor of Finance – Level

		фінансових наук, здобуття компетентностей у межах широкого кола дисциплін з фінансів, банківської справи та страхування. Також навчання за програмою передбачає розвиток у студентів спроможності застосовувати на практиці здобуті управлінські та загальнонаукові знання, вільно орієнтуватися у найбільш важливих явищах, поняттях, процесах та організаційно-управлінських механізмах конкретних сфер фінансів, банківської справа та страхування.
3	Особливості програми	Програма передбачає проходження виробничої практики та практики з фаху.
4	Суміщення з навчанням за іншими освітніми програмами	Можливе суміщення навчання за іншою програмою, яка передбачає здобуття освітнього ступеня бакалавра за заочною формою навчання.
2.3. Продовження навчання та працевлаштування		
1	Продовження навчання	Бакалавр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування може продовжити навчання за освітньою програмою підготовки магістра.
2	Працевлаштування	Фахівець цього рівня підготовлений до роботи за одним чи кількома видами і найменуваннями економічної діяльності відповідно до Державного класифікатора видів економічної діяльності ДК 009:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. Секція К – фінансова і страхова діяльність <i>Розділ 64 – надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення</i> Група 64.1 – Грошове посередництво Група 64.2 – Діяльність холдингових компаній Група 64.3 – Трасти, фонди та подібні фінансові суб'єкти Група 64.4 – Надання інших фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення <i>Розділ 65 – Страхування, перестрахування та недержавне пенсійне забезпечення, крім обов'язкового соціального страхування</i> Група 65.1 – Страхування Група 65.2 – Перестрахування Група 65.3 – Недержавне пенсійне забезпечення <i>Розділ 66 – Допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування</i> Група 66.1 – Допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення Група 66.2 – Допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення Група 66.3 – Управління фондами Секція М – Професійна, наукова та технічна

		діяльність <i>Розділ 70 – Діяльність головних управлінь (хед-офісів); консультування з питань керування</i> Група 70.1 – Діяльність головних управлінь (хед-офісів) Група 70.2. – Консультування з питань керування Клас 70.22 – Консультування з питань комерційної діяльності й керування Секція О – Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування <i>Розділ 84 – Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування</i> Група 84.1 – Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління Клас 84.11 – Державне управління загального характеру Клас 84.12 – Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування Клас 84.13 – Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності Група 84.3 – Діяльність у сфері обов'язкового соціального страхування Секція Р – освіта <i>Розділ 85 – Освіта</i> Група 85.6 – Допоміжна діяльність у сфері освіти
2.4.	Програмні компетентності	
2.4.1.	Знання з предметної сфери	– теоретичні основи фінансів, банківської справи та страхування, їх методологічний базис та принципи функціонування; – особливості розподілу та перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту на рівні домогосподарств, господарюючих суб'єктів і держави; – механізм функціонування національного та міжнародного фінансових ринків у взаємозв'язку з розвитком міжнародних фінансів і суверенних держав; – основи організації банківської справи і страхової діяльності в Україні та в зарубіжних країнах; – здійснення валютних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності та порядок кредитування зовнішньоторговельних угод і страхування і валютних ризиків; – сутність та організаційні засади функціонування міжнародних фінансових організацій у сфері банківської та страхової діяльності; – принципи організації міжнародної і Європейської валютних систем та особливості регулювання платіжного балансу;

		– основні підходи до формування бюджетів операційної і фінансової діяльності та здійснення бюджетування на підприємстві; – форми і методи фінансового контролю та моніторингу, їх організація та роль у соціально-економічному розвитку; – сучасні форми і види страхових операцій, основні тенденції та суперечності у розвитку страхової діяльності в Україні; – сутність та особливості процесу реалізації страхової послуги як особливого товару на страховому ринку; – формування та використання фінансових ресурсів фондів соціального страхування й особливості їх діяльності та державного регулювання; – порядок оподаткування банків і страхових компаній та критерії ступенів податкового ризику в їх діяльності; – складові банківської системи України, цілі, функції та принципи функціонування її окремих ланок; – передумови становлення центральних банків, їх сутність і функції, правовий статус та основні напрями діяльності; – поняття та види банківських операцій, алгоритм та умови їх здійснення на ринку банківських послуг; – засади функціонування та поняття платіжної системи, види і порядок функціонування платіжних інструментів в Україні та зарубіжних країнах; – бюджет як економічна категорія, його зміст і функції, бюджетний процес та бюджетний устрій в Україні.
2.4.2.	Когнітивні уміння та навички з предметної сфери	– здатність застосовувати методи фінансового аналізу при прийнятті управлінських рішень у фінансово-господарській діяльності підприємств, установ, організацій; – уміння використовувати набуті знання та навички у банківській справі та страхуванні при кредитуванні зовнішньоторговельних угод і страхуванні валютних ризиків при здійсненні валютних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності; – здатність застосовувати сучасні форми та види страхування у страховій діяльності страхових компаній України; – уміння використовувати набуті знання та навички у сфері страхування при реалізації страхових послуг на страховому ринку; – здатність використовувати набуті знання та навички у банківській справі при здійсненні основних видів банківських операцій на ринку банківських послуг;

		– здатність продемонструвати знання та розуміння основ фінансів у: бюджетному процесі; бюджетному прогнозуванні та плануванні; формуванні місцевих бюджетів; складанні фінансової звітності підприємств і бюджетних установ; формуванні бюджетів операційної і фінансової діяльності та здійсненні бюджетування на підприємствах, установах та організаціях; – уміння продемонструвати знання та навички набуті в оподаткуванні страхових компаній і банків при визначенні достовірної суми податків і зборів до бюджетів відповідних рівнів; – здатність застосувати професійно-профільовані уміння і навички з фінансового аудиту та фінансового контролінгу в фінансовій діяльності банків і страхових компаній, інших фінансових установ при проведенні внутрішнього аудиту з метою підвищення ефективності їх роботи.
2.4.3.	Практичні навички з предметної сфери	– здатності використовувати профільовані знання та навички з математики, статистики, економічної теорії, менеджменту, маркетингу, економіки, фінансів, грошей та кредиту, фінансів підприємств, місцевих фінансів, фінансової діяльності бюджетних установ, фінансового аудиту, банківської системи, страхування, фінансового ринку для розробки процедур управління фінансовими ресурсам підприємств, банківських установ та страхових компаній; – складати фінансову звітність підприємств, банківських установ і страхових компаній, аналізувати її та надавати пропозиції з ефективного формування та раціонального використання фінансових ресурсів менеджерам для прийняття управлінських рішень у сфері фінансів; – здійснювати бюджетне прогнозування та планування, розробляти проекти місцевих бюджетів; – здатність фахово застосовувати нормативно-правові акти з питань бюджету, банківської справи, страхування та оподаткування діяльності фінансових установ; – вміння використовувати навички роботи з інформаційними технологіями при бюджетному прогнозуванні та плануванні, складанні фінансової звітності з виконання бюджету та підготовці бюджетних запитів розпорядниками бюджетних коштів; – навички щодо використання іноземних мов при комунікаціях з партнерами у сфері фінансів,

		банківської справи та страхування.
2.4.4.	Загальні уміння та навички	– здатність формувати власні оцінки та позиції щодо ставлення до минулого, сучасного та майбутнього України; аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства і виробляти власну життєву позицію; – володіння практичним навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного оформлення, в тому числі під час підготовки наукових робіт чи офіційних документів; – здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку; – навички спілкування, що включає усне та письмове мовлення, належне вживання української мови та вільне володіння іноземними мовами, належне використання професійної термінології відповідної до традицій офіційно-ділового стилю української мови; – уміння здійснювати загальне стилістичне, орфографічне, синтаксичне редагування документів та матеріалів фінансового та управлінського змісту; – навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в групах, а також навички активної комунікації та обстоювання власної позиції; – навички щодо раціональної організації робочого процесу, планування розпорядку роботи, формулювання порядку денного, правильна й чітка постановка завдань та пріоритетів.
2.5.	Програмні результати навчання	
		– здатність продемонструвати знання та розуміння основних видів, принципів, теорій, механізмів пов'язаних із фінансовою діяльністю підприємств, установ та організацій, в тому числі комунальної форми власності. Рівень знань повинен бути достатнім для виконання роботи на первинних посадах, здійснення аналізу ефективності окремих структурних підрозділів організації, а також розробки заходів для удосконалення власної роботи та роботи підлеглих; – здатність використовувати у процесі прийняття та реалізації управлінських рішень спеціалізовані компетентності у вузьких сферах професійної фінансової діяльності; – уміння здійснювати комплексний аналіз та оцінку фінансового стану з урахуванням впливу зовнішніх та внутрішніх факторів; – здатність демонструвати результати використання необхідних загальних та спеціалізованих програмних продуктів, у тому числі навички роботи із Інтернет-ресурсами, пошуковими системами та базами даних; – мати глибоке переконання у непорушності цінностей демократичного громадянського суспільства та правил професійної етики; – володіти стійкими навичками самостійної та групової роботи, уміння досягати поставлених цілей в умовах обмеженого часу.

3. Структура програми

3.1. Загальна характеристика

Програма підготовки бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування охоплює вивчення низки обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, які покликані сформувати загальні та спеціальні фахові компетентності випускників, які забезпечують отримання програмних результатів навчання. Загальний обсяг освітньої програми – 240 кредитів ЄКТС, зокрема: дисципліни загальної підготовки – 71,5 кредитів, дисципліни професійної підготовки – 150,5 кредити, а також практики 16,5 кредитів та атестація – 1,5 кредити. Вибіркові навчальні дисципліни – 67,5 кредитів (28 %).

3.2. Структура навчальних компонентів (8 семестрів)

Перший рік навчання

Протягом першого року навчання студенти отримують знання переважно із дисциплін загальної підготовки. У першому семестрі пропонується на вибір 1 з 2 навчальних дисциплін та другому 3 із 6 навчальних дисциплін вільного вибору.

Другий рік навчання

На другому році навчання продовжується вивчення дисциплін загальної підготовки, а також студенти здійснюють перехід до вивчення дисциплін професійної підготовки. В третьому семестрі студенти мають змогу прослухати 2 із 4 навчальних дисциплін вільного вибору, а у четвертому – 1 із 2-х дисциплін.

Третій рік навчання

Передбачається збільшення годин на вивчення дисциплін професійної підготовки. На вибір студентам пропонуються 4 із 8 навчальних дисциплін (2 із 4 у п'ятому і 2 із 4 – у шостому семестрі). У шостому семестрі студенти проходять виробничу практику.

Четвертий рік навчання

Повністю присвячений професійній підготовці, включаючи практику з фаху у восьмому семестрі. У структурі навчального плану значна кількість вибіркових дисциплін за вибором студента – 4 із 8 у сьомому та 5 із 10 у восьмому семестрі. Наприкінці навчання відбувається атестація випускників у формі комплексного екзамену.

3.3. Можливості формування індивідуального навчального плану та спеціалізація

У ході навчання студент повинен продемонструвати здатність бути відповідальним за формування особистого академічного розвитку з урахуванням вибіркових навчальних дисциплін і спеціалізації, визначати власні навчальні потреби та персональну структуру навчальної діяльності.

У зв'язку з цим освітня програма дозволяє студентам визначати обсяг та зміст професійної та практичної підготовки з метою формування особистісно орієнтованого індивідуального навчального плану студента. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін складає 67,5 кредитів ЄКТС, що становить 28 % загального обсягу кредитів, що передбачені програмою підготовки бакалавра.

4. Трансфер кредитів

Навчання за програмою передбачає можливість перезарахування кредитів, отриманих при вивченні аналогічних навчальних дисциплін (модулів) у інших навчальних закладах за умови відповідності їх загального обсягу та змісту не менш, ніж на 75 % та форм контролю.

5. Оцінки, оцінювання та атестація

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти за цією програмою здійснюється на основі Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права з урахуванням особливостей, визначених робочими програмами навчальних дисциплін. Атестація випускників здійснюється в порядку, визначеному Положенням про екзаменаційну комісію з атестації осіб, що здобувають ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста у Хмельницькому університеті управління та права.

6. Керівник програми

Синчак Віктор Петрович, завідувач кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів, доктор економічних наук, професор.

7. Дочірні категорії

7.1. Відомості про навчальний план

Відповідно до цієї програми розроблено та затверджено рішенням вченої ради Хмельницького університету управління та права від 31 жовтня 2016 року, протокол № 4, навчальний план, відомості про який наведено нижче.

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Обсяг, кредитів ЄКТС
1	2	
	Перший семестр	
	Обов'язкові дисципліни	
ЗПО 1.	Історія України	3,0
ЗПО 2.	Інформаційні системи та технології	5,0
ЗПО 3.	Вища та прикладна математика	5,0
ЗПО 4.	Економічна теорія	5,0
ЗПО 5.	Іноземна мова	6,0
ЗПО 6.	Основи наукових досліджень	3,0
ЗПО 13.	Фізичне виховання	1,5
П 1.	Вступ до спеціальності	1,5
	Другий семестр	
	Обов'язкові дисципліни	
ЗПО 3.	Вища та прикладна математика	5,0
ЗПО 7.	Соціологія	3,0
ЗПО 8.	Історія економіки та економічної думки	4,0
ЗПО 9.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0
ЗПО 13.	Фізичне виховання	1,5
ППО 1.	Макроекономіка	4,0
	Курсова робота	1,5
	Вибіркові дисципліни	
ЗПВ 1.1.	Психологія	4,0
ЗПВ 1.2.	Економічна психологія	4,0
ППВ 1.1	Фінансова математика	4,0
ППВ 1.2	Основи теорії економічної конкуренції	4,0
	Третій семестр	
	Обов'язкові дисципліни	
ЗПО 10.	Теорія ймовірностей та математична статистика	4,0
ЗПО 13.	Фізичне виховання	1,5

ППО 2.	Статистика	4,5
ППО 3.	Фінанси	5,0
ППО 4.	Гроші і кредит	5,0
ППО 5.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4,0
Вибіркові дисципліни		
ЗПВ 2.1.	Політологія	3,0
ЗПВ 2.2.	Історія політичних і правових учень	3,0
ЗПВ 3.1.	Безпека життєдіяльності	3,0
ЗПВ 3.2.	Екологія	3,0
Четвертий семестр		
Обов'язкові дисципліни		
ЗПО 11.	Філософія	3,0
ЗПО 13.	Фізичне виховання	1,5
ППО 3.	Фінанси	3,5
	Курсова робота	1,5
ППО 4.	Гроші і кредит	5,0
ППО 6.	Мікроекономіка	3,5
ППО 7.	Міжнародні економічні відносини	4,5
ППО 8.	Менеджмент	4,5
Вибіркові дисципліни		
ППВ 2.1.	Міжнародні фінансові організації	3,0
ППВ 2.2.	Міжнародні валютно-кредитні відносини	3,0
П'ятий семестр		
Обов'язкові дисципліни		
ЗПО 12.	Основи охорони праці	5,0
ППО 9.	Економіка підприємства	5,0
ППО 10.	Регіональна економіка	3,0
ППО 11.	Економіко-математичні методи та моделі	3,0
ППО 12.	Бухгалтерський облік	5,0
Вибіркові дисципліни		
ППВ 3.1	Господарське право	3,0
ППВ 3.2	Фінансове право	3,0
ППВ 4.1	Казначейська система	3,0
ППВ 4.2	Фінансовий контролінг	3,0
ППВ 5.1	Облік у бюджетних установах	3,0
ППВ 5.2	Фінансовий аудит	3,0
Шостий семестр		
Обов'язкові дисципліни		
ППО 13.	Економіка праці і соціально-трудові відносини	3,5
ППО 14.	Маркетинг	3,0
ППО 15.	Страхування	4,0
ППО 16.	Фінанси підприємств	3,5
	Курсова робота	1,5
ППО 17	Податкова система	4,0
П 2.	Виробнича практика	4,5
Вибіркові дисципліни		
ЗВП 4.1.	Етика ділового спілкування	3,0
ЗПВ 4.2.	Психологія спілкування	3,0
ППВ 6.1	Макрофінансовий аналіз	3,0
ППВ 6.2	Фінансовий аналіз підприємства	3,0

Сьомий семестр		
Обов'язкові дисципліни		
ППО 18.	Банківська система	4,0
	Курсова робота	1,5
ППО 19.	Бюджетна система	5,0
ППО 20.	Фінансовий ринок	4,0
Вибіркові дисципліни		
ППВ 7.1	Місцеві фінанси	4,0
ППВ 7.2	Місцеві бюджети	4,0
ППВ 8.1	Центральний банк і грошово-кредитна політика	4,0
ППВ 8.2	Платіжні системи	4,0
ППВ 9.1	Фінансова звітність підприємства	4,0
ППВ 9.2	Звітність бюджетних установ	4,0
ППВ 10.1	Фінанси країн ЄС	3,5
ППВ 10.2	Фінанси зовнішньоекономічної діяльності	3,5
Восьмий семестр		
Обов'язкові дисципліни		
ППО 21.	Інвестування	4,0
П 3.	Практика з фаху	9,0
	Атестація	1,5
Вибіркові дисципліни		
ППВ 11.1	Банківські операції	3,0
ППВ 11.2	Банківська справа	3,0
ППВ 12.1	Фінансова безпека	3,0
ППВ 12.2	Фінансовий моніторинг	3,0
ППВ 13.1	Бізнес-планування	3,5
ППВ 13.2	Бюджетування на підприємстві	3,5
ППВ 14.1	Страхові послуги	3,0
ППВ 14.2	Соціальне страхування	3,0
ППВ 15.1	Фінанси страхових організацій	3,0
ППВ 15.2	Оподаткування фінансових установ	3,0

7.0. Описи навчальних дисциплін

Теоретична підготовка

І. Навчальні дисципліни циклу загальної підготовки (шифр - ЗП)

1.1. Обов'язкові навчальні дисципліни (шифр - ЗПО)

Історія України

1. Назва дисципліни: Історія України.
2. Код дисципліни: ЗПО 1.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3) аудиторні години - 42 (лекції - 18, семінарські заняття - 24, практичні заняття - 0), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Тітова Н.В., к.і.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:

знати:

- особливості історичної науки, її місце в системі гуманітарної освіти та в культурній спадщині народів;
- основні факти з історії України та перебіг історичного процесу в його визначальних закономірностях і проявах;
- різні наукові оціночні характеристики доленосних історичних подій та діячів української історії;

розуміти:

- головні історичні уроки української минувшини;
- сутність історичних реалій, відокремлюючи їх від історичних міфів;
- причинно-наслідкові зв'язки перебігу історичних подій;

бути спроможним:

- виокремлювати головні, визначальні, доленосні події в їхніх сутнісних ознаках;
- знаходити в науковій та довідковій літературі потрібну історичну інформацію;
- проводити історичні аналогії та оцінювати історичні події з позиції принципу історизму;
- помічати й аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між подіями і фактами, формулювати тенденції історичного розвитку;
- аналізувати та використовувати історичний досвід у вирішенні актуальних проблем сучасної України.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: дисципліна є базовою для вивчення навчальних дисциплін «Історія економіки та економічної думки», «Історія політичних і правових учень».

12. Зміст дисципліни:

1. Феномен української історії.
2. Стародавня історія України (1 млн. рр. до н.е. – IX ст. н.е.).
3. Давньоруський період історії України (IX-XIV ст.). Київська Русь, Галицько-Волинська держава та їх історичне значення.
4. Литовсько-польська доба в історії України (XIV – XVII ст.).
5. Українська національна революція 1648-1676 років: її причини та наслідки.
6. Україна наприкінці XVII – XVIII ст.
7. Українські землі в складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій.
8. Україна в роки відновлення національної державності (1917-1921 роки).
9. Міжвоєнна доба в історії України (1920-1930 рр.). Становлення радянської влади в Україні.
10. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.). Особливості повоєнного розвитку України.
11. Україна у 60-80-ті роки XX ст.
12. Розвиток незалежної України.

13. Рекомендована література:

1. Алексеев Ю. М. Історія України: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ю. М. Алексеев. — К.: КСУ, 2005. — 337 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: [навч. посіб.] / О. Д. Бойко. — 3-тє вид., доповн. — К.: Академвидав, 2010. — 687 с.
3. Литвин В. М. Історія України: [підручник] / Володимир Литвин; [відп. ред. В. А. Смолій] — 5-тє доповн. вид. — К.: Наук. думка, 2010. — 828 с.
4. Світлична В. В. Історія України: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Світлична. — 4-е вид. — К.: Каравела, 2007. — 399 с.

5. Гончарук П. С. Історія України з найдавніших часів до початку XX століття: [курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. С. Гончарук. — 2-е вид. — К.: Центр учб. л-ри, 2009. — 524 с.
6. Анісімов В. В. Історія України: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Анісімов; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. — К.: УБС НБУ, 2010. — 426 с.
7. Гудзь В. В. Історія України: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Віктор Гудзь; Міністерство освіти і науки України. — Вид. 2-е, допов. і переробл. — К.: Слово, 2008. — 670 с.
8. Довжук І. В. Нова історія України (середина XVII – початок XX ст.): [підручник] / І. В. Довжук; Міністерство освіти і науки України, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля. — Луганськ: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2010. — 731 с.
9. Історія України: навч. посіб. [для студ. неіст. спец. вищ. навч. закл. освіти] / О. С. Каденюк, М. А. Сивирин. — 2-е вид. — Кам'янець-Подільський: Сисин О. В.: Абетка, 2010. — 395 с.
10. Історія України: З прадавніх часів до сьогодення: [навч. посіб.] / В. І. Семененко, Л. О. Радченко; [за ред. М. І. Бондаренка] — 2-е вид., перероб. та допов. — Х.: Торсінг, 2000. — 493 с.
11. Алексєєв Ю. М. Історія України: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ю. М. Алексєєв. — К.: КСУ, 2005. — 337 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Інформаційні системи та технології

1. Назва дисципліни: Інформаційні системи та технології.
2. Код дисципліни: ЗПО 2.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години - 60 (лекції - 10, лабораторні заняття - 50), самостійна робота – 90.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Чайковська І.І., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - теоретичні основи інформатики та експлуатаційні характеристики комп'ютерної техніки;
 - основні поняття про інформаційні системи та технології;
 - основи використання нових інформаційних технологій опрацювання економічної інформації;

- технології створення структурованих документів за допомогою офісного пакета MS Office;

розуміти:

- принципи застосування сучасних інформаційних систем та технологій для автоматизації процесів обробки та використання інформації;
- методи і засоби комп'ютерної безпеки та захисту інформації;

бути спроможним:

- експлуатувати основні апаратні пристрої, з яких складається персональний комп'ютер;
- виконувати основні дії в середовищі операційної системи Windows;
- використовувати програми для роботи з архівними файлами;
- створювати документи за допомогою текстового процесора MS Word;
- застосовувати програму для роботи з електронними таблицями MS Excel;
- створювати презентації за допомогою програми Power Point;
- проектувати інформаційну систему в MS Access;
- використовувати новітні інформаційні технології для розв'язування прикладних задач при подальшому навчанні та у майбутній професійній діяльності.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Вища та прикладна математика».

12. Зміст дисципліни:

1. Основні поняття інформатики та комп'ютерної техніки. Структура та основні пристрої сучасних ПК.
2. Принципи та структура програмного забезпечення ПК. Операційна система MS WINDOWS.
3. Системи обробки текстової інформації. Текстовий редактор MS Word.
4. Системи табличної обробки даних. Табличний процесор MS Excel.
5. Системи управління базами даних (СУБД). СУБД MS Access.
6. Технологія створення презентацій засобами програми Power Point.
7. Підприємство та інформаційні системи управління його діяльністю.
8. Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем.
9. Інтегровані інформаційні системи. Перспективні напрямки розвитку інформаційних систем.

13. Рекомендована література:

1. Козловський А. В. Комп'ютерна техніка та інформаційні технології: навчальний посібник / А. В. Козловський, Ю. М. Паночишин, Б. В. Погрішук. - [2-е вид, стереот.] - К.: Знання, 2012. - 463 с.
2. Гавриленко В. В. Офісні інформаційні технології. Текстовий редактор MS WORD : навч. посіб. / В.В. Гавриленко, Л.М. Парохненко, Н.В. Москаленко. – К.: НТУ, 2012. – 140 с.
3. Комп'ютерні технології обробки облікової інформації: навчальний посібник / В. Є. Ходаков, Т. Г. Кірюшатова, Р. М. Захарченко, М. В. Карамушка; [за ред. В. Є. Ходакова]. - Херсон: Олді-плюс; Київ: Ліра-К, 2012. – 543 с.
4. Матвієнко М. П. Архітектура комп'ютера: навч. посіб. / М. П. Матвієнко, В. П. Розен, О. М. Закладний. - К.: Ліра-К, 2013. - 264 с.
5. Чернега В. Безпроводні локальні комп'ютерні мережі: навч. посіб. / В. Чернега, Б. Платтнер. - К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 238 с.

6. Ковалюк Т. В. Алгоритмізація та програмування: підруч. / Т. В. Ковалюк. - Львів: Магнолія 2006, 2013. - 400 с.
7. Козак Л. І. Основи програмування: навч. посіб. /Л. І. Козак, І. В. Костюк, С. Л. Стасевич. - Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 328 с.
8. Пічугін М. Ф. Комп'ютерна графіка: навч. посіб. / М. Ф. Пічугін, І. О. Канкін, В. В. Воротніков. - К.: ЦУЛ, 2013. - 346 с.
9. Проскурович О. В. Комп'ютерні технології економічного аналізу: навч. посіб. / О. В. Проскурович, В. А. Бойчук. – Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 310 с.
10. Інформатика. Комп'ютерний аналіз економічних даних: моніторинг знань: зб. практ. завдань / М. В. Сільченко, Т. О. Кучерява, Ю. М. Красюк ; за заг. ред. О. Д. Шарапова. – К.: КНЕУ, 2012. - 354 с.
11. Інформатика. Комплексні кейси / Ю. М. Красюк, М. В. Сільченко, І. В. Шабаліна, Т. О. Кучерява; за заг. ред. О. Д. Шарапова. – К.: КНЕУ, 2012. – 267 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Вища та прикладна математика

1. Назва дисципліни: Вища та прикладна математика.
2. Код дисципліни: ЗПО 3.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній і 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 300 (кредитів ЄКТС – 10,0) аудиторні години - 136 (лекції - 68, семінарські заняття - 68,), самостійна робота – 164.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Фасолько Т. М., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - фундаментальні поняття основних розділів вищої та прикладної математики;
 - основні терміни теорії дослідження операцій;
 - прийоми і методи математичного програмування;

розуміти:

 - алгоритм виконання дії з матрицями, векторами, визначниками;
 - принцип виявляти помилки в побудові структури документа;
 - способи розв'язування системи алгебраїчних рівнянь;
 - як досліджувати прямі, площини, криві і поверхні другого порядку;
 - правила знаходження границі функцій і послідовностей;
 - алгоритм дослідження функції за допомогою диференціального числення;
 - прийоми та методи диференціювання та інтегрування функції;

бути спроможним:

 - розв'язувати задачі оптимального розподілу ресурсів;
 - розв'язувати оптимізаційні задачі управління ресурсами, масового обслуговування,

упорядкування та координації;

- аргументувати, формулювати і розв'язувати економічні задачі з використанням математичного апарату;
- досліджувати ряди на збіжність;
- розв'язувати диференціальні рівняння першого і вищих порядків, системи диференціальних рівнянь;
- проводити після оптимізаційний аналіз та розробку практичних рекомендацій з прийняття управлінських рішень;
- самостійно опрацьовувати математичну літературу.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальною дисципліною: «Інформаційні системи та технології».

12. Зміст дисципліни:

1. Вектори. Матриці. Визначники.
2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.
3. Пряма. Площина.
4. Криві та поверхні другого порядку.
5. Функціональна залежність. Границя функції
6. Неперервність функції. Точки розриву.
7. Похідна. Диференціал.
8. Основні теореми диференціального числення функції однієї змінної. Екстремум функції двох змінних.
9. Невизначений інтеграл. Комплексні числа. Інтегрування раціональних та ірраціональних виразів.
10. Визначений інтеграл. Невласні інтеграли. Кратні інтеграли.
11. Числові ряди.
12. Степеневі, тригонометричні, функціональні ряди.
13. Загальні відомості про диференціальні рівняння. Деякі типи диференціальних рівнянь першого порядку.
14. Диференціальні рівняння вищих порядків. ЛДР вищого порядку з правою частиною спеціального виду.
15. Основні поняття і теореми теорії ймовірностей.
16. Формула повної ймовірності. Формули Байєса.
17. Випробування за схемою Бернуллі. Локальна та інтегральна теореми Муавра-Лапласа.
18. Дискретні випадкові величини.
19. Неперервні випадкові величини.
20. Приклади законів розподілу неперервної випадкової величини.
21. Випадкові вектори. Функція випадкового аргументу.
22. Закони великих чисел та їх застосування у математичній статистиці.
23. Основні поняття математичної статистики.
24. Точкові та інтервальні оцінки.
25. Перевірка статистичних гіпотез.
26. Регресійний аналіз і кореляція.
27. Основні поняття математичного програмування.
28. Лінійне програмування. Геометричний і симплексний методи розв'язування ЗЛП.
29. Двоїстість у лінійному програмуванні.

30. Транспортна задача. Метод потенціалів.
31. Цілочислове програмування.
32. Предмет і задачі дослідження операцій.
33. Управління запасами.
34. Задачі масового обслуговування.
35. Задачі упорядкування і координації. Сітьове планування.
36. Задачі і моделі заміни. Задачі з умовами невизначеності та конфлікту. Багатокритеріальні задачі.
13. Рекомендована література:
 1. Барковський В. В. Вища математика для економістів: Навч. посіб. / В. В. Барковський, Н. В. Барковська. – К: ЦУЛ, 2002. - 400с.
 2. Бугір М.К. Посібник з теорії ймовірності та математичної статистики: навч. посіб. / М.К. Бугір. - Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 176 с.
 3. Вітлінський В.В. Математичне програмування: навч. посіб. / В.В. Вітлінський, С.І. Наконечний, Т.О. Терещенко. - Київ: КНЕУ, 2001. – 248с.
 4. Вища математика. Модуль 1. Лінійна, векторна алгебра та аналітична геометрія: Навч. посібник / Антоненко В.Ф., Клюс І.С., Горідько Р.В., Чуб Л.О.– К.: Книжкове вид-во НАУ, 2006. – 300 с
 5. Вища математика. Модуль 2. Вступ до математичного аналізу. Диференційне числення функцій однієї змінної: Навч. посібник / Крисак Я.В., Левковська Т.А., Горідько Р.В. [та ін.] – К.: НАУ-друк, 2006. – 284 с
 6. Грищенко В.О., Юхименко А.І. Теорія ймовірностей і математична статистика для економістів: навчальний посібник / В.О. Грищенко, А.І. Юхименко. – К.: Київський національний торгово-економічний університет, 2000. – 168с.
 7. Заїкіна В.В. Диференціальні рівняння: навчальний посібник / В.В. Заїкіна. – Хмельницький, Хмельницький університет управління та права, 2011. - 179с.
 8. Заїкіна В.В. Елементи математичного програмування і дослідження операцій: навчальний посібник / В.В. Заїкіна. - Хмельницький: ХУУП, 2011. - 274с.
 9. Катренко А.В. Дослідження операцій: підручник / А.В. Катренко. – Львів: Магнолія плюс, 2005. - 549 с.
 10. Наконечний С.І., Савіна С.С. Математичне програмування: навчальний посібник / С.І. Наконечний, С.С. Савіна. – К.: КНЕУ, 2003. – 452с.
 11. Рудницький В. Б., Делей В. І. Вища математика: навчальний посібник / В. Б. Рудницький, В. І. Делей. – Хмельницький, 1999. – 308с.
 12. Сеньо П. С. Теорія ймовірностей та математична статистика: підручник / П. С. Сеньо. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 446с.
 13. Цегелик Г.Г. Лінійне програмування: навчальний посібник / Г.Г. Цегелик. - Львів: Світ, 1995. – 216с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Економічна теорія

1. Назва дисципліни: Економічна теорія.

2. Код дисципліни: ЗПО 4.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години – 68 (лекції - 34, семінарські заняття - 34), самостійна робота – 82.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Самарічева Т. А.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- суть категорій і законів, які характеризують виробничі відносини на всіх рівнях;
- суть відносин власності, форми власності;
- основні фактори суспільного виробництва;
- загальні форми організації суспільного виробництва;
- суть та функції грошей;
- сутність капіталу, основний та оборотний капітал;
- закономірності функціонування ринкового господарства;
- сутність конкуренції та монополії в ринковій економіці;
- закономірності процесу відтворення, формування господарського механізму;
- основи формування економічної політики держави;
- основи ринкової поведінки підприємства;
- політекономічні основи функціонування національної економіки;
- закономірності функціонування світового господарства на рівні базових категорій;

розуміти:

- зв'язок між потребами, ресурсами та економічними інтересами;
- рушійні сили соціально-економічного розвитку;
- місце та роль власності в економічній системі;
- роль людини в економічній системі;
- механізм дії грошового ринку, грошової системи;
- суть, причини та види інфляції;
- місце і роль підприємства як основної виробничої ланки національної економіки;
- економічну політику держави;
- механізм дії економічних законів;
- економічні функції держави, її місце і роль в ринковій економіці;
- механізм формування та розподілу доходів;
- механізм формування сімейних доходів, їх структуру та використання;
- необхідність та сутність системи соціального захисту населення;
- наслідки глобалізації світогосподарських зв'язків;

бути спроможним:

- володіти основними категоріями економічної теорії;
- вміти розраховувати величину вартості товару, норм додаткової вартості, норми прибутку, норми амортизації, ціни землі, показники економічної ефективності виробництва, рівня життя тощо;
- аналізувати такі явища як інфляція, безробіття, циклічність, пояснити причини виникнення та шляхи подолання;
- аналізувати події економічного життя держави і давати їм оцінку;

- оцінити стан економіки в даний період часу;
 - аналізувати економічну політику уряду та зміст прийнятих рішень;
 - аналізувати поведінку економічних суб'єктів в умовах ринку;
 - оцінити ефективність використання основних факторів виробництва;
 - аналізувати функціонування торговельного, позичкового та акціонерного капіталу;
 - давати оцінку сучасним проблемам реформування галузей економіки України;
 - аналізувати основні проблеми та суперечності трансформації економіки в Україні;
 - давати оцінку формам, методам та інструментам регулювання економіки;
 - аналізувати зв'язок заробітної плати з вартістю робочої сили;
 - оцінити роль і місце України в світовому господарстві;
 - оцінити вплив глобальних проблем сучасності на національну економіку України.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: навчальна дисципліна є базовою для вивчення навчальних дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародні економічні відносини», «Економіка підприємства».
12. Зміст дисципліни:
1. Предмет, метод і функції економічної теорії.
 2. Загальні засади соціально-економічного розвитку суспільства.
 3. Економічна система суспільства. Відносини власності.
 4. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства.
 5. Теорія товару і грошей.
 6. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг.
 7. Доходи населення, їх формування та розподіл.
 8. Ринкова економіка: суть, функції, умови формування.
 9. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці.
 10. Капітал сфери обігу.
 11. Ринкові відносини в аграрному секторі.
 12. Суспільне відтворення. Нагромадження капіталу.
 13. Держава та її економічні функції.
 14. Світове господарство і міжнародні економічні відносини.
 15. Економічні аспекти глобальних проблем.
13. Рекомендована література:
1. Економічна теорія: Політекономія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
 2. Економічна теорія: політична економія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / за заг.ред. С. І. Юрія. - К.: Кондор, 2009. – 604 с.
 3. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / С.В. Мочерний. - К.: Академія, 2009. – 630 с.
 4. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія. [текст]: навч. посіб. / А. В. Сірко. – К.: ЦУЛ, 2014. – 416 с.
 5. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. – 2-ге вид. / В. Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2015. – 487 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Іноземна мова

1. Назва дисципліни: Іноземна мова.
2. Код дисципліни: ЗПО 5.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній;
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС – 6) аудиторні години - 68 (практичні заняття - 68), самостійна робота – 112.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: Нагорна О.О., к.ф.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - як показати на практиці акцентно-мелодійне оформлення фраз різного комунікативного типу;
 - як визначити та утворити правильні граматичні форми та конструкції на рівні розмовної та писемної мови;
 - як відтворити лексичний матеріал з пропонованих розмовних тем;
 - як відтворити мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо;розуміти:
 - як пояснити значення лексичних одиниць;
 - як перекласти іншомовні джерела на українську мову із використанням словника та без словника;
 - як побудувати діалог з пропонованих розмовних тем;
 - як обговорити важливість іноземної мови для професійної підготовки;
 - як описати особливості вищої освіти в Україні в цілому та навчання в Хмельницькому університеті управління та права зокрема;
 - як пояснити різницю між електронною поштою та неелектронним поштовим зв'язком;
 - як вибрати необхідну інформацію для характеристики сучасних засобів зв'язку;бути спроможним:
 - застосовувати навички правильної вимови активного словника;
 - застосовувати граматичні форми та конструкції на рівні розмовної та писемної мови;
 - використати навички монологічного та діалогічного висловлювання в межах тем програми;
 - готувати доповіді та презентації з питань професійних інтересів іноземною мовою (усно та письмово);
 - знайти додаткову інформацію, використовуючи іншомовні джерела.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: практична граматики іноземної мови.
12. Зміст дисципліни:
 1. Знайомство та привітання. Світська бесіда. Обмін професійною інформацією.
 2. Значення вивчення іноземних мов для майбутнього фахівця
 3. Вища освіта в Україні. Наш університет
 4. Використання інтернету. Телефонні переговори. Обмін повідомленнями.

5. Електронна пошта. Неелектронний поштовий зв'язок
13. Рекомендована література:
1. Арзянцева Н.І., Дейнега І.А. Англійська мова для менеджерів: навчальний посібник / [уклад. Н.І. Арзянцева, І.А. Дейнега]. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2011. – 172 с.
 2. Верба Г.В. Довідник з граматики англійської мови (з вправами): навчальний посібник / Г.В. Верба, Г.Г. Верба, Л.Г.Верба. – К.: Освіта, 2007. – 414 с.
 3. Мансі Є.О. Підручник з англійської мови для студентів і аспірантів немовних факультетів / Є.О.Мансі. – К.: Арій, 2008. – 344 с.
 4. Мисик Л. В. English. Communicative Aspect: підручник / Л.В. Мисик, Л.Р. Кузнєцова, А. Л. Арцишевська, Л.Л. Поплавська. – К.: Атіка, 2000. – 376 с.
 5. Нагорна О.О. Іноземна мова І (Англійська мова) : навчально-методичні матеріали / [уклад. О.О. Нагорна]. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2011. – 22 с.
 6. Шпак В.К. Англійська мова для повсякденного спілкування: підручник / В.К. Шпак, В.Я. Популях, З.Ф. Кириченко, Н.М. Голуб, Н.Г. Дяченко, О.В. Цехмістренко. – К.: Вища школа, 2002. – 302 с.
 7. Powell Mark. In Company. Intermediate: Student's Book / Mark Powell. – Oxford: Macmillan, – 2005. – 143 p.
 8. Murphy R. Essential Grammar in Use / R. Murphy. – Cambridge University Press, 2007. – 319 p.
14. Форми та методи навчання: практичні заняття,самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: англійська.

Основи наукових досліджень

1. Назва дисципліни: Основи наукових досліджень.
2. Код дисципліни: ЗПО 6.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 42 (лекції - 18, семінарські заняття - 24), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Самарічева Т. А.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - термінологію наукознавства: наука, мислення, пізнання, поняття, висновок, інформація, документ, дослідження тощо;
 - етапи становлення та розвитку науки;
 - функції науки;
 - суб'єкти наукової діяльності;
 - суть та класифікацію інформації;
 - порядок, правила і методику роботи з джерелами інформації та науковою

літературою;

- загальнонаукові та конкретно-наукові методи дослідження;
- основні принципи та аспекти системного підходу;
- методи та етапи системного аналізу;
- етапи організації наукових досліджень;
- вимоги до оформлення наукової праці;

розуміти:

- послідовність організації наукового дослідження;
- порядок, правила і методику роботи з джерелами інформації та науковою літературою;
- основи системної методології та методики наукових досліджень;
- основні принципи та аспекти системного підходу;
- методи та етапи системного аналізу;
- вимоги до оформлення наукової праці;

бути спроможним:

- відбирати необхідну наукову інформацію з теми наукового дослідження;
- формулювати ціль та основні завдання наукового дослідження;
- виражати власну думку щодо проблеми дослідження, понятійного апарату тощо;
- застосовувати основні принципи та аспекти системного підходу при здійсненні наукових досліджень;
- використовувати загальнонаукові та конкретно-наукові методи дослідження;
- проводити аналіз та оцінку тенденцій;
- виявляти системні закономірності;
- оформлювати результати наукових досліджень;
- робити узагальнення та висновки з теми наукового дослідження;
- представити результати дослідницьких і інноваційних процесів.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчається водночас із навчальною практикою: «Вступ до спеціальності».

12. Зміст дисципліни:

1. Наука як сфера людської діяльності.
2. Організація наукової діяльності та особливості творчої праці.
3. Організація наукового дослідження.
4. Інформаційна база наукових досліджень.
5. Методологія та методи наукового дослідження.
6. Оформлення результатів наукового дослідження.
7. Публічний захист результатів наукового дослідження.

13. Рекомендована література:

1. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – К.: Алерта, 2014. – 622 с.
2. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. – 336 с.
3. Свердан М. М. Основи наукових досліджень: підручник / М. М. Свердан, М. Р. Свердан. – Чернівці: Рута, 2008. – 456 с.
4. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: підруч., затвердж. МОНУ / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 317 с.

14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Соціологія

1. Назва дисципліни: Соціологія.
2. Код дисципліни: ЗПО 7.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 34 (лекції - 16, семінарські заняття - 24), самостійна робота – 56.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Вальчук А.М., к.філос.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - основи загальної соціології;
 - предмет, головні поняття, функції, закони та структуру соціології;
 - історію розвитку соціологічної думки;розуміти:
 - роль соціології у дослідженні суспільства;
 - необхідність аналізування соціальних процесів для вдосконалення суспільства;
 - взаємодію між соціальними спільнотами та соціальними інститутами;
 - систему соціологічного знання про сучасне суспільство;бути спроможним:
 - аналізувати особливості соціальних та соціально-психологічних явищ і процесів у трудовому колективі, сім'ї;
 - використовувати на практиці результати емпіричних соціологічних досліджень;
 - здійснювати соціальне управління.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: передуює вивченню навчальних дисциплін: «Етика ділового спілкування», «Психологія».
12. Зміст дисципліни:
 1. Соціологія як наука про суспільство.
 2. Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку.
 3. Соціологічна теорія суспільства.
 4. Особистість у системі соціальних зв'язків.
 5. Девіантна поведінка та соціальний контроль.
 6. Етносоціологія.
 7. Соціологія сім'ї та шлюбу.
 8. Соціологія масових комунікацій.
 9. Економічна соціологія як наука.
 10. Організація і проведення соціологічного дослідження.

13. Рекомендована література:

1. Волков Ю. Г., Мостовая И. В. Социология: учебник для вузов. - М.: Гардарики, 1998. – 432 с.
 2. Кравченко А. И. Общая социология: Учеб. пособ. для вузов. - М.: ЮНИТА-ДАНА, 2001. - 479 с.
 3. Общая социология: Учеб. пособие / Под общ. ред. проф. А. Г. Эфендиева. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 654 с .
 4. Перегуда Є. В. Соціологія: навчальний посібник / Є. В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2012. – 140 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Історія економіки та економічної думки

1. Назва дисципліни: Історія економіки та економічної думки.
2. Код дисципліни: ЗПО 8.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 50 (лекції - 16, семінарські заняття - 34), самостійна робота – 70.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Корюгін А.В., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - історичні форми господарств та способи організації їх взаємодії в процесах виробництва і споживання благ, необхідних для забезпечення потреб суспільства;
 - розвиток світової економічної думки, що відображає еволюцію господарських систем суспільств Європейської цивілізації;
 - сутність та відмінність періодизації історичного розвитку господарських систем суспільств Європейської цивілізації в рамках різних наукових парадигм;
 - особливості еволюції ринкових систем господарств провідних країн світу;розуміти:
 - логіку та закономірності розвитку господарської системи, основні історичні етапи її еволюції та ключові історичні факти і події, що знаменували переходи до наступних періодів;
 - історичний поступ господарської системи суспільств та логіку розвитку економічних наук;
 - соціально-економічні, політичні і духовно-культурні закономірності цивілізаційного розвитку суспільства провідних країн та їх національних економік;бути спроможним:
 - розкрити місце господарської системи в структурі суспільства, її взаємозв'язки з

іншими складовими суспільства;

- встановити особливості господарської системи на різних етапах історичного розвитку суспільства;
- усвідомити роль і місце людини в господарських одиницях, що домінували на різних етапах еволюції господарської системи;
- аналізувати причини виникнення історичних фактів і подій в господарському житті, розуміти їх значення та логіку змін в процесі еволюції господарських систем.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка».

12. Зміст дисципліни:

1. Вступ до історії економіки та економічної думки. Предмет, завдання і методи дослідження курсу.
2. Господарства общинного суспільства та господарський розвиток і економічна думка суспільств ранніх цивілізацій.
3. Економічна думка та господарський розвиток Стародавнього Сходу та Західної цивілізації (VIII ст. до н.е. - V ст. н.е.).
4. Економічна думка та господарство держав Європи при феодалізмі (кінець V- XV ст.).
5. Господарство та економічна думка в суспільствах Західної Європи (XVI – перша половина XVII ст.).
6. Формування ринкових відносин в окремих країнах Європи та їх відображення в економічній думці (др. пол. XVII ст. – 60-ті рр. XIX ст.).
7. Формування ринкового господарства в Україні (др. пол. XVII – п. пол. XIX ст.).
8. Економічна думка в період монополістичної конкуренції та розвиток ринкового господарства провідних Європейських держав (70-ті рр. XIX ст. – поч. XX ст.).
9. Ринкові форми господарства в Україні та основні напрямки економічної думки (др. пол. XIX – поч. XX ст.).
10. Ринкове господарство Європейських країн в умовах державно-монополістичного розвитку та входження у світову систему господарства (перша пол. XX ст.).
11. Розвиток ринкової економіки в господарствах провідних країн світу (50-80-ті роки XX ст.).
12. Функціонування національних господарств в умовах глобальної економіки (90-ті рр. XX ст. – поч. XXI ст.).
13. Функціонування господарства України в умовах командно-адміністративної системи та його трактування в економічній думці.
14. Становлення ринкової системи господарства в Україні (останнє десятиріччя XX – початок XXI ст.).

13. Рекомендована література:

1. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / [С. В. Степаненко, С. Н. Антонюк, В. М. Феценко, Н. О. Тимочко]; за ред. проф. С. В. Степаненка. – К: КНЕУ, 2010. – 743 с.
2. Історія економіки та економічної думки: курс лекцій / Авт. кол. С. В. Степаненко (кер. авт. кол.), В. М. Феценко, С. Н. Антонюк, Н. О. Тимочко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 664 с.
3. Історія економічних учень: підр. / Л. Я. Корнійчук, Н. О. Татаренко, А. М. Поручник та ін. ; За ред. Л. Я. Корнійчук, Н. О. Татаренко – К.: КНЕУ, 2001. – 564 с.
4. Історія економіки та економічної думки: від ранніх цивілізацій до початку XX ст.: навч. посіб. / [В. В. Козюк та ін.] ; за ред.: В. В. Козюка, Л. А. Родіонової. - К.: Знання, 2011. -

- 566 с.
5. Історія економіки та економічної думки: XX- початок XXI ст.: навч. посіб. / [В. В. Козюк та ін.] ; за ред.: В. В. Козюка, Л. А. Родіонової. - К.: Знання, 2011. - 582 с.
 6. Юхименко П. І. Історія економіки та економічної думки: підручник / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. - К.: Знання, 2011. - 646 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Українська мова (за професійним спрямуванням)

1. Назва дисципліни: Українська мова (за професійним спрямуванням).
2. Код дисципліни: ЗПО 9.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 36 (лекції - 18, практичні заняття - 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладачі: Горячок І.В., к.п.н, доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного й писемного мовлення;
 - як показати на практиці акцентно-мелодійне оформлення фраз різного комунікативного типу;
 - як відтворити мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо;
 - як послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури;розуміти:
 - роль державної мови у професійній діяльності;
 - особливості комунікативної професіограми фахівця;
 - особливості професійної підготовки майбутнього фахівця у сучасних умовах з метою успішного працевлаштування;
 - техніку і тактику застосування аргументування;
 - технології проведення «мозкового штурму»;
 - особливості користування довідково-інформаційними документами тощо;бути спроможним:
 - здійснювати самоконтроль за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
 - розвивати творче мислення;
 - оперувати фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
 - влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
 - сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
 - скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;
 - складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: практична граматики української мови.
12. Зміст дисципліни:
1. Державна мова - мова професійного спілкування.
 2. Основи культури української мови.
 3. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.
 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності.
 5. Риторика і мистецтво презентації.
 6. Культура усного фахового спілкування.
 7. Форми колективного обговорення професійних проблем.
 8. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.
 9. Документація з кадрово-контрактних питань.
 10. Довідково-інформаційні документи.
 11. Етикет службового листування.
 12. Українська термінологія в професійному спілкуванні.
 13. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.
 14. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.
13. Рекомендована література:
1. Глушик С.В. Сучасні ділові папери: навчальний посібник / С.В. Глушик, О.В. Дияк, С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2009. – 400 с.
 2. Грищенко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: навчальний посібник / Т.Б. Грищенко. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 623 с.
 3. Мацюк З. Українська мова професійного спрямування: навчальний посібник / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2010. – 352 с.
 4. Палеха Ю.И. Управлінське документування: навчальний посібник. У 2 ч. / Ю.И. Палеха. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – Ч. 1: Ведення загальної документації (Зі зразками сучасних ділових паперів). – 2001. – 327 с.
 5. Шевчук С.В. Практикум з українського ділового мовлення: навчальний посібник / С.В. Шевчук, О.О. Кабиш. – К.: Арій, 2009. – 264 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Теорія ймовірностей та математична статистика

1. Назва дисципліни: Теорія ймовірностей та математична статистика.
2. Код дисципліни: ЗПО 10.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (лекції - 18, семінарські заняття - 36), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Фасолько Т. М., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - означення ймовірності випадкових подій;
 - основні теореми ймовірностей;
 - закони розподілу випадкових величин, їх числові характеристики;
 - граничні теореми теорії ймовірностей;
 - багатовимірні випадкові величини та умовні закони розподілу і умовні числові характеристики;
 - елементи математичної статистики;
 - елементи дисперсійного та регресійного аналізу;
 - основні поняття теорії випадкових процесів;розуміти:
 - основні закони, принципи та суть інструментарію ймовірнісно-статистичного апарату;
 - принципи побудови найпростіших математичних моделей для планування, управління і прогнозування розвитку соціально-економічними явищами;бути спроможним:
 - систематизувати статистичну інформацію;
 - доводити правильність вибору методів дослідження;
 - давати обґрунтовану інтерпретацію одержаних результатів на основі аналізу статистичних даних та відповідних математичних моделей;
 - виробити вміння володіти математичними методами систематизації та опрацювання статистичних даних і на їх основі робити теоретичні та практичні висновки
 - самостійно опрацьовувати математичну літературу.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальної дисципліни: «Вища та прикладна математика», «Інформаційні системи та технології».
12. Зміст дисципліни:
 1. Основні поняття і теореми теорії ймовірностей.
 2. Повторні незалежні випробування за схемою Бернуллі.
 3. Дискретна випадкова величина та її числові характеристики.
 4. Неперервна випадкова величина та її характеристики.
 5. Закон великих чисел і центральна гранична теорема.
 6. Система двох випадкових величин.

7. Функції випадкового аргументу та їх характеристики.
8. Елементи теорії випадкових процесів і теорії масового обслуговування.
9. Первинне опрацювання статистичних даних.
10. Точкові та інтервальні оцінки параметрів розподілу.
11. Перевірка статистичних гіпотез.
12. Елементи дисперсійного аналізу.
13. Елементи кореляції і регресії.
13. Рекомендована література:
 1. Барковський В.В. Теорія ймовірностей та математична статистика / В. В. Барковський, Н. В. Барковська, О. К. Лопатін. – К.: ЦНЛ, 2010. – 424 с.
 2. Берегова Г. І. Збірник задач з теорії ймовірностей і математичної статистики. Навчальний посібник / Г. І. Берегова. – Львів: Вид - во ЛБІ НБУ, 2005. - 155 с.
 3. Бобик О. І. Теорія ймовірностей і математична статистика. Підручник / О. І. Бобик, Г. І. Берегова, Б. І. Копитко – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 560 с.
 4. Сеньо П.С. Теорія ймовірностей та математична статистика: підручник / П.С. Сеньо. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 446 с.
 5. Грищенко В.О., Юхименко А.І. Теорія ймовірностей і математична статистика для економістів: навчальний посібник / В.О. Грищенко, А.І. Юхименко. - К.: Київський національний торгово – економічний університет, 2000 – 168 с.
 6. Карташов М.В. Теорія ймовірностей та математична статистика: навчальний посібник / М.В. Карташов. – К.: ТВІМС, 2004. – 304 с.
 7. Пукальський І.Д., Лусте І.П. Математика для економістів. Теорія ймовірностей і математична статистика / І.Д. Пукальський, І.П. Лусте. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 96 с.
 8. Бобик О. І. Довідник з теорії ймовірностей і математичної статистики. Навчальний посібник / О. І. Бобик, В. Н. Гладунський. – Львів: ЛБІ НБУ, 2005. – 160 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Філософія

1. Назва дисципліни: Філософія.
2. Код дисципліни: ЗПО 11.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 42 (лекції - 18, семінарські заняття - 24), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Вальчук А.М., к.філос.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:

знати:

- основні філософські категорії та загальнонаукові методи;
- структуру філософського знання;

розуміти:

- роль філософії у процесі духовного розвитку людства;
- необхідність вивчення філософії для набуття цілісної системи знань про світ, людство та особистість;
- сутність та зміст основних філософських концепцій та теорій;
- сучасну систему філософських знань в світлі глобалізованих змін та процесів;

бути спроможним:

- практично використовувати основні філософські поняття, змістовно аналізувати основні напрями та течії філософії;
- розкривати соціально-історичну сутність явищ та процесів людського буття.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Етика ділового спілкування», «Психологія».

12. Зміст дисципліни:

1. Філософія як універсальний тип знань.
2. Онтологія, філософське розуміння світу
3. Філософська антропологія. Філософія людини.
4. Філософія свідомості.
5. Гносеологія. Філософія пізнання.
6. Діалектика - всезагальна теорія розвитку.
7. Філософія суспільства.
8. Філософія економіки.
9. Філософія моралі.
10. Філософія релігії.
11. Філософія культури.
12. Філософія цивілізації.

13. Рекомендована література:

1. Валуйский О.О. Практикум з філософії / О.О. Валуйский. - К.: КНТЕУ, 2003. – 243 с.
2. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія. Ч.2. Актуальні проблеми сучасності. Підручник. У 2- ч. Київ: "Альтерпрес", 2002, 480 с.
3. История философии: Учебник / Ч.С. Кирвель, А.А. Бородич, У.Д. Розенфельд и др.; под. ред. Ч.С. Кирвели. - 2-е изд., испр. - Минск : Новое знание, 2001. - 728 с.
4. Аббаньяно Н. Экзистенция как свобода // Вопросы философии. - 1992. - №8
5. Енгельс Ф. Діалектика природи // Маркс К., Енгельс Ф. - Твори. - т.20. - С.343-626.

14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
- підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Основи охорони праці

1. Назва дисципліни: Основи охорони праці.
2. Код дисципліни: ЗПО12.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години – 46 (лекції - 16, семінарські заняття - 30), самостійна робота – 104.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Виговська Т.В., к.б.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - основні положення законодавства про охорону праці;
 - організацію державного управління охороною праці;
 - види відповідальності за невиконання вимог з охорони праці;
 - види шкідливих і небезпечних факторів, що можуть впливати на працівників;
 - заходи та засоби захисту від виробничих небезпек;розуміти:
 - який порядок розслідування нещасних випадків на виробництві;
 - який порядок відшкодування збитків працівникам у разі ушкодження їх здоров'я;
 - необхідність дотримуватися вимог техніки безпеки;
 - які вимоги до системи пожежної безпеки на підприємстві;
 - які колективні та індивідуальні засоби захисту мають застосовуватись на виробництві;бути спроможним:
 - впровадити систему управління охороною праці на підприємстві;
 - організувати роботу служби охорони праці;
 - забезпечити проведення розслідування нещасного випадку на виробництві;
 - відстоювати своє право на безпечні та нешкідливі умови праці.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Екологія», «Менеджмент».
12. Зміст дисципліни:
 1. Загальні питання охорони праці.
 2. Правові та організаційні основи охорони праці. Навчання з питань охорони праці.
 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань на виробництві.
 4. Основи фізіології та гігієни праці.
 5. Загальні вимоги безпеки та електробезпеки.
 6. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.
13. Рекомендована література:
 1. Геврик Е.О. Охорона праці / Е. О. Геврик: навчальний посібник. – К.: Ельга Ніка – центр, 2003. – 376 с.
 2. Гандзюк М.П. Основи охорони праці: / М. П. Гандзюк, С. П. Желібо, М.О.Халімовський. підручник. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.

3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці / В.Ц. Жидецький: підручник – Львів : УАД, 2006 – 336 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фізичне виховання

1. Назва дисципліни: Фізичне виховання.
2. Код дисципліни: ЗПО 13.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1 – 2-й.
5. Семестр: 1 – 4-й.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин 180 (кредитів ЄКТС – 6,0) практичні заняття 138, самостійна робота 42.
7. Форма контролю: залік
8. Викладачі: Лозінський С.В.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - основи організації і методики найбільш ефективних видів і форм раціональної рухової діяльності й уміти застосувати їх на практиці у своїй фізичній активності;
 - основи методики оздоровлення і фізичного удосконалення традиційними і нетрадиційними засобами та методами фізичної культури;
 - основи професійно-прикладної фізичної підготовки й уміти застосувати їх на практиці;
 - основи фізичного виховання різних верств населення;розуміти:
 - займатися фізичними вправами у різноманітних раціональних формах;
 - систематично тренуватись з оздоровчою або спортивною спрямованістю;
 - виконувати відомчі нормативи професійно-прикладної психофізичної підготовленості;бути спроможним:
 - вести здоровий спосіб життя;
 - сприймати інформацію про головні цінності фізичної культури і спорту;
 - збільшити фонд рухових умінь і навичок, забезпечувати загальну і професійно-прикладну фізичну підготовку;
 - бути готовим до виконання державних або відомчих тестів і нормативів;
 - зміцнювати здоров'я, сприяти правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактику захворювань, забезпечення високого рівня особистого фізичного стану;
 - оволодіти системою практичних умінь і навичок, щодо розвитку фізичних якостей.
10. Спосіб навчання: аудиторне, секційне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Інформаційні системи та технології», «Вступ до спеціальності».
12. Зміст дисципліни:
 1. Легка атлетика;
 2. Атлетична гімнастика;
 3. Професійно прикладна фізична підготовка;
 4. Спортивні ігри (волейбол, баскетбол, футбол);
 5. Туризм, спортивне орієнтування.
13. Рекомендована література:
 1. Ареф'єв В. Г. Фізичне виховання в школі: навч. посібник / В. Г. Ареф'єв, В. В. Столітенко. – К.: ІЗМН, 1997. – 152 с.
 2. Гомельський А. Я. Управление командой в баскетболе / А.Я. Гомельський. – М.: Физическая культура и спорт, 1985. – 160 с.
 3. Зельдович Т. Підготовка баскетболістів: уч. пособие для колективів фізической культури / Т. Зельдович., С. Караминас. – М.: Физкультура и спорт, 1964. – 216 с.
 4. Золотов Ю. Б. Организация современного урока / Ю. Б. Золотов – М.: Просвещение, 1984. – 144 с.
 5. Єфімов А. Методика організації та проведення уроку фізичного виховання / А. Єфімов. – Здоров'я та фізична культура. – 2005. – №1. – С.3-4.
 6. Основи здоров'я та фізична культура. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – І-ХІ класи, - К.: Поч.школа. – 2001. – 112 с.
 7. Сінчаєвський С. М. Педагогічне управління. Учитель фізичної культури: професія, діяльність, навчання / С. М. Сінчаєвський – Кам'янець-Подільський, 1999. – 160 с.
 8. Кауфман Л. Б. Настольная книга учителя; [под ред. проф. физической культуры Л. Б. Кауфмана]. – М.: ФиС, 1998. – 496 с.
 9. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. – Київ: 2003. – 44 с.
 10. Дубогай О. Д. Методика фізичного виховання студентів віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи: навчальний посібник / О. Д. Дубогай, В. І. Завадський, Ю. О. Короп. – Луцьк: «Надстир'я», 1995. – 220 с.
 11. Петренко М. І. Самостійні заняття студентів з фізичного виховання: навчальний посібник / М. І. Петренко. – Вінниця, 1997. – 104 с.
 12. Приступа Є. Н. Українські народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія та практика / Є. Н. Приступа, О. В. Слімаковський, М. І. Лук'янченко. – Дрогобич: ТЗОВ «Вимір». – 1999. – 449 с.
 13. Л.Ю. Поплавський. Баскетбол: підручник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту/ Поплавський. – К.: Олімпійська література, 2004. – 447 с.
14. Форми та методи навчання: практичні заняття, самостійні робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Психологія

1. Назва дисципліни: Психологія.
2. Код дисципліни: ЗПВ 1.1.

3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 52 (лекції - 26, семінарські заняття - 26), самостійна робота – 68.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Гуменюк О.Г., к. психолог. н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - предмет та методи психології, їх значення у підготовці фахівців;
 - психологічні проблеми управлінської діяльності;
 - проблемні питання теорій розвитку особистості;розуміти:
 - в чому полягає сприятливий соціально-психологічний клімат у колективі;
 - сутність психолого-педагогічної культури спеціалістів, яка необхідна їм в роботі з колегами, відвідувачами, офіційними та неофіційними групами;
 - значущість етико-психологічного підходу в процесі управління;бути спроможним:
 - застосовувати набуті психологічні знання у практичній діяльності;
 - визначати тип особистості у професійній діяльності;
 - визначати соціально-психологічні характеристики малої групи і враховувати їх у практичній діяльності.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після навчальної дисципліни: «Соціологія».
12. Зміст дисципліни:
 1. Предмет і завдання психології.
 2. Методи психології.
 3. Розвиток психології.
 4. Особистість та її структура.
 5. Розвиток особистості.
 6. Пізнавальні процеси особистості.
 7. Мислення та його розвиток.
 8. Темперамент і характер особистості.
 9. Здібності і творчість у діяльності управлінця.
 10. Психологія великих соціальних груп.
 11. Психологія малих соціальних груп.
 12. Соціальна психологія великих і малих груп.
 13. Міжособистісні стосунки в малих групах.
 14. Психологія сім'ї.
 15. Соціальна психологія сімейних взаємин.
 16. Психологія спілкування і конфлікту.
 17. Соціальна психологія спілкування.
 18. Соціальна психологія конфлікту.
13. Рекомендована література:

1. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник / М. Й. Варій. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
2. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / П. А. М'ясоїд. – К.: Либідь, 2008. – 306 с.
3. Ярошевский М.Г. История психологии: от античности до середины XX века / М. Г. Ярошевский. – М.: Наука, 1997. – 432 с. – (Серия «История психологии»).
4. Максименко С.Д. Общая психология: учебник [для студ. вузов] / С. Д. Максименко. – К.: «Ваклер», 2008. – 220 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Економічна психологія

1. Назва дисципліни: Економічна психологія.
2. Код дисципліни: ЗПВ 1.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 52 (лекції - 26, семінарські заняття - 26), самостійна робота – 68.
7. Форма контролю: залік
8. Викладач: Гуменюк О.Г., к. психолог. н., доцент.
9. Результати навчання:
 - Студент повинен:
 - знати:
 - історію розвитку і основний зміст предмету економічної психології;
 - основні категорії, поняття й напрями розвитку економічної психології;
 - психологічні фактори, що визначають особливості поведінки в різних ситуаціях економічного життя;
 - різницю між типологією та особливостями економічної поведінки в економічному середовищі, включаючи нормативну й девіантну поведінку, їхні причини, фактори, особливості індивідуальної і групової поведінки в процесі прийняття рішень, спілкування в економічному середовищі особистостей і груп;
 - розуміти:
 - типологію й особливості індивідуальної та групової поведінки в сфері економіки: в умовах виробництва, розподілу, обміну, споживання, володіння й керування;
 - необхідність поєднання та зміст діагностики психологічних факторів, що визначають особливості поведінки в різних ситуаціях економічного життя;
 - дієвість ефективних способів пізнання в проведенні економіко-психологічних досліджень;
 - бути спроможним:
 - відтворювати предмет, метод і місце економічної психології в системі психологічних наук;

- виокремити психологічні проблеми в організаціях і здійснювати їх аналіз;
 - інтегрувати у практичній діяльності основні закономірності розвитку й механізми реалізації індивідуальних особливостей особистості в різних ситуаціях економічного життя;
 - координувати методи прогнозування результату поведінки особистості в економічному середовищі.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Психологія».
12. Зміст дисципліни:
1. Предмет, методи, історія та напрями економічної психології
 2. Особистість працівника, її структура і шляхи формування
 3. Методи вивчення особистості. Складання характеристики ділових та особистісних якостей працівника
 4. Афективні чинники економічної поведінки. Мотиваційно-вольовий компонент економічної поведінки
 5. Міжособистісні відносини в економічній психології
 6. Психологічні особливості, авторитет і влада керівника
 7. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення в економічній психології
 8. Психологія поведінки керівника в конфліктних ситуаціях
 9. Психологія рекламної діяльності
 10. Психологічна проблема грошей
 11. Вплив психологічних чинників на фінанси та діяльність бірж
 12. Психологія споживача
 13. Психологія виробництва
 14. Психологія вибору професії
 15. Психологія управління кадрами
13. Рекомендована література:
1. Анцупов А.Я. Конфликтология: учебник [для студ. вузов] / А.Я. Анцупов, А.И. Шипилов. – К., 2007. – 453 с.
 2. Божович Л.И. Проблемы формирования личности: учебник [для студ. вузов] / Людмила Ивановна Божович. – М.: МГУ, 2005. – 688 с.
 3. Бороздина Г.В. Психология делового общения: учебник [для студ. вузов] / Галина Васильевна Бороздина. – М.: ИНФРА – М., 2003. – 295 с.
 4. Дейнека О.С. Экономическая психология: учебник [для студ. вузов] / Ольга Степановна Дейнека. – СПб.: Изд-во С.-Петерб. ун-та., 2010. – 160 с.
 5. Занковский А.Н. Организационная психология: учебник [для студ. вузов] / Александр Николаевич Занковский. – М.: Флинта; МПСИ, 2002. – 648 с.
 6. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління: навч. посіб. / Дмитро Іванович Дзвінчук. – К.: Нічлава, 2010. – 280 с.
 7. Карамушка Л.М. Психологія організацій: навч. посібник / Людмила Миколаївна Карамушка. – К.: Міленіум, 2012. – 344 с.
 8. Ложкін Г.В. Економічна психологія: навч. посібник / Г.В. Ложкін, В.В. Спасенніков, В.Л. Комаровська. – К.: Професіонал, 2014. – 302 с.
 9. Орбан -Лембрик Психологія управління: навч. посіб. / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Ів.-Франківськ.: Плай, 2010. – 695 с.
 10. Палеха Ю.І. Культура управління та підприємництва: навч.-метод. посібн. / Ю.І. Палеха, В.О. Кудін. – К.: МАУП, 2008. – 112 с.

11. Савельєва В.С. Психологія управління: навч. посібник / Валерія Сергіївна Савельєва. – К.: ВД «Професіонал», 2011. – 320 с.
12. Коваль А.П. Ділове спілкування: навч. посіб. / Андрій Павлович Коваль. – К.: Либідь, 2002. – 280 с.
13. Психологія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / за ред. Ю.Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2001. – 386 с.
14. Самоукин А.И. Экономика и психология бизнеса / А.И. Самоукин, Н.В. Самоукина. – Дубно: Феникс, 2001. – 160 с.
15. Семіченко В.А. Психологія спілкування / Валентина Анатоліївна Семіченко. – К.: «Магістр-S», 2008. – 152 с.
16. Тонконогий В.И. Общая психология: экспресс-курс для подготовки к экзаменам: 150 экзаменационных вопросов, ответов, тестовых заданий / Владимир Ильич Тонконогий. – М.: АСТ; СПб.: Сова, 2007. – 157 с.
17. Холл Кэлвин С. Теории личности / Холл Кэлвин С. Линдсей Гарднер: пер. с англ. И. Гриншпун. – М.: Изд-во Эксмо-Пресс, 2009. – 592 с. – (Серия «Мир психологии»)
18. Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер; пер. с англ. С. Меленевская, Д. Викторова. – СПб, 2008. – 490 с. – (Серия «Мастера психологии»)
19. Шапарь В.Б. Современный курс практической психологии или Как добиваться успеха: популярное издание / Виктор Борисович Шапарь. – Харьков.: Клуб семейного досуга, 2011. – 414с.
20. Щёкин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику / Георгий Владимирович Щёкин. – К.: Украина, 2003. – 239 с. – (Серия «Популярная психология»).
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Політологія

1. Назва дисципліни: Політологія.
2. Код дисципліни: ЗПВ 2.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 44 (лекції - 26, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 46.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Чорний Л. І., к.і.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - понятійно-категоріальний апарат дисципліни, основні світові та вітчизняні політологічні школи, концепції, напрямки;

- сутність, закономірності випадковості та перспективи розвитку політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури;
- особливості функціонування політичної системи України;

розуміти:

- закономірності, випадковості та перспективи розвитку політичних подій та явищ;
- особливості функціонування політичної системи України;

бути спроможним:

- застосовувати основні політологічні терміни;
- аналізувати теоретичні та прикладні аспекти політологічного знання, формувати та відстоювати власну політичну позицію;
- володіти первинними навичками політичної діяльності та поведінки.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Основи охорони праці», «Психологія».

12. Зміст дисципліни:

1. Предмет політології, її місце в системі суспільствознавства.
2. Соціально-політичні ідеї вчень у Стародавньому світі.
3. Уявлення про владу в епоху Середньовіччя. Політичні вчення епохи Відродження.
4. Проблема людини і політики у вченнях мислителів Нового часу.
5. Розвиток політичної думки в Україні та Росії.
6. Плюралізм політичних концепцій XIX – XXI ст.
7. Суспільство і політичне життя.
8. Політична система суспільства.
9. Влада як суспільне явище.
10. Держава у політичній системі суспільства.
11. Роль партій та громадських організацій в політичній системі суспільства.
12. Роль засобів масової інформації у політичній системі суспільства.
13. Політична культура і політична свідомість.
14. Особистість і політика. Політичне лідерство.
15. Вибори і виборчі системи.
16. Економічна та соціальна політика держави.
17. Політика та етнонаціональні відносини.
18. Конфлікти і кризові політичні ситуації. Шляхи їх подолання.
19. Світове співтовариство та тенденції його розвитку. Політичні аспекти глобальних проблем сучасності.

13. Рекомендована література:

1. Аляєв Г. Є. Політологія : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Г. Є. Аляєв; відп. ред. А. Є. Конверський. — Полтава : АСМІ, 2011. — 311 с.
2. Антоненко В. Г. Політологія : [підручник] / В. Г. Антоненко та ін. ; за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. — К. : Академія, 2010. — 567 с.
3. Гетьманчук М. П. Політологія : [навч. посіб.] / М. П. Гетьманчук та ін.; за заг. ред. М. П. Гетьманчука. — К.: Знання, 2011. — 415 с.
4. Гончарук Т. В. Політологія: лекційний курс і практикум : [навч. посіб.] / Гончарук Т. В. та ін. ; за ред. Т. В. Гончарук ; М-во науки і освіти України, Терноп. нац. екон. ун-т. — Т.: Астон, 2009. — 375 с.
5. Колодій А. Політологія : [підруч. для вищ. навч. закл.] / А. Колодій, Л. Климанська,

- Я. Космина, В. Марченко. — К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003. — 663 с.
6. Кучменко Е. М. Політологія в схемах та визначеннях / Е. М. Кучменко, Б. А. Кучменко ; Ін-т підготов. кадрів Держ. служби зайнятості України. — К. : ІПК ДСЗУ, 2011. — 175 с.
 7. Логвина В. Л. Політологія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Логвина, А. О. Михайлик; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Поділ. держ. аграр.-техн. ун-т. — Кам'янець-Поділ.: Сисин О. В.: Абетка, 2009. — 302 с.
 8. Лютко Н. В. Політологія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Лютко Н. В., Заславська О. О. — Хмельницький: ХНУ, 2011. — 319 с.
 9. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень: [навчальний посібник] / Є. М. Орач — К.: Атіка, 2005. — 560 с.
 10. Острянюк М. М. Політологія: конспект лекцій: [навч. посіб.] / М. М. Острянюк, А. М. Острянюк; М-во соц. політики України, Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці. — Чернігів: Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці, 2011. — 195 с.
 11. Панібудьласка В. Ф. Політологія: Політичні системи в умовах демократизації: [тексти лекцій для студ усіх спец. і форм навчання] / В. Ф. Панібудьласка та ін.; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. — К.: КНУБА, 2009. - 88 с.
 12. Полуденко С. В. Політологія та історіософія: [підруч.] / С. В. Полуденко; М-во освіти і науки України, Слов'ян. держ. пед. ун-т. — Слов'янськ: Маторін Б. І., 2009. — 501 с.
 13. Полуденко С. В. Політологія: історія та теорія: [підручник] / С. В. Полуденко ; М-во освіти і науки України, Слов'ян. держ. пед. ун-т. — Слов'янськ : Маторін Б. І., 2010. — 501 с.
 14. Цвих В. Ф. Політологія : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Цвих В. Ф. та ін.; за ред. В. Ф. Цвиха, О. В. Батрименка; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2010. — 671 с.
 14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Історія політичних та правових вчень

1. Назва дисципліни: Історія політичних та правових вчень.
2. Код дисципліни: ЗПВ 2.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 44 (лекції - 26, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 46.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Стеньгач Н.О., к.і.н, професор.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- предмет та закономірності історії політичних і правових вчень;
- основні етапи розвитку та особливості політичної та правової думки з найдавніших часів до сьогодення;

розуміти:

- зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть політично правових вчень
- характеристику документів, що стосуються політично правових вчень;

бути спроможним:

- аналізувати вчення про державу та право представників світової політико-правової думки;
- виявляти спільні та відмінні риси, а також загальні закономірності політико-правових вчень різних країн та на різних етапах історичного розвитку людства.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчається після дисципліни «Філософія», та «Соціологія», паралельно вивчається з дисципліною «Політологія».

12. Зміст дисципліни:

1. Предмет і метод історії правових і політичних вчень.
2. Політична і правова думка стародавнього Сходу.
3. Політична і правова думка Стародавньої Індії.
4. Політична і правова думка Стародавнього Китаю.
5. Політичні і правові вчення Стародавньої Греції.
6. Політичні і правові вчення стародавнього Риму.
7. Політичні і правові ідеї раннього християнства.
8. Політичні і правові вчення про державу і право середньовічного суспільства.
9. Політична і правова думка Київської Русі.
10. Політичні і правові вчення епохи відродження та Реформації.
11. Політичні і правові вчення епохи Нового часу.
12. Вчення про державу і право західноєвропейського Просвітництва XVIII ст.
13. Розвиток української політичної та правової думки XV-XVIII ст.
14. Політичні і правові вчення в Росії у другій половині XVIII ст. – першій половині XIX ст.
15. Політична думка у США в період війни за незалежність.
16. Вчення про державу і право в Німеччині кінця XVIII - початку XIX ст.
17. Політична і правова думка в Росії у другій половині XIX - на початку XX ст.
18. Політичні і правові вчення в Західній Європі першої половини XIX ст.
19. Політична і правова думка в Україні кінця XVIII - першій половині XIX ст.
20. Політико-правове вчення марксизму.
21. Державно-правові концепції в Україні наприкінці XIX - на початку XX ст.
22. Європейська політико-правова думка другої половини XIX – початку XX ст.
23. Сучасні політико-правові теорії.

13. Рекомендована література:

1. Габінет Д. А. Відображення ідей про форму української держави в державно-правових поглядах П. Чижевського // Часопис Київського університету права НАН України. – 2011. – № 4. – С. 71 – 75.
2. Габінет Д. А. Вчення про форму Української держави в теоретичній спадщині

- М. Ю. Шаповала // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 52. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – С. 123 – 128.
3. Габінет Д. А. Форма Української держави в теоретичній спадщині Є. Х. Чикаленка // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2010. – № 3. – С. 18 – 22.
 4. Демиденко Г. Г. Історія вчень про право і державу : [курс лекцій] / Г. Г. Демиденко — Х.: Право, 2012. — 416 с.
 5. Демиденко Г. Г. Історія вчень про право і державу: [підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл.] / Г. Г. Демиденко — Х.: Консум, 2007. — 432 с.
 6. История политических и правовых учений: [крат. учеб. курс.] / [Графский В. Г., Золотухина Н. М., Мамут Л. С., Нерсисянц В. С.]; Под общ. ред. В. С. Нерсисянца; Ин-т государства и права РАН. Акад. правовой ун-т. — М.: НОРМА, 2003. — 338 с.
 7. История политических и правовых учений: [учебник] / [Воротилин Е. А., Лейст О. Э., Мачин И. Ф. и др.]; Под ред. О. Э. Лейста; Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова. Юрид. фак. — М.: ЗЕРЦАЛО-М, 2002. — 688 с.
 8. Історія вчень про державу і право: [курс лекцій] / За заг. ред. проф. В. В. Копейчикова. – К., 1997. – 399 с.
 9. Історія вчень про державу і право: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Биля-Сибадаш І. О. та ін.]; за ред. Г. Г. Демиденка, О. В. Петришина; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х.: Право, 2009. — 251 с.
 10. Історія вчень про право і державу: [хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і фак.] / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого; Уклад. і заг. ред. Г. Г. Демиденка. — Х.: Право, 2005. — 909 с.
 11. Габінет Д. А. Відображення ідей про форму української держави в державно-правових поглядах П. Чижевського // Часопис Київського університету права НАН України. – 2011. – № 4. – С. 71 – 75.
 12. Габінет Д. А. Вчення про форму Української держави в теоретичній спадщині М. Ю. Шаповала // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 52. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – С. 123 – 128.
 13. Габінет Д. А. Форма Української держави в теоретичній спадщині Є. Х. Чикаленка // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2010. – № 3. – С. 18 – 22.
 14. Демиденко Г. Г. Історія вчень про право і державу: [курс лекцій] / Г. Г. Демиденко — Х.: Право, 2012. — 416 с.
 14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Безпека життєдіяльності

1. Назва дисципліни: Безпека життєдіяльності.
2. Код дисципліни: ЗПВ 3.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.

4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Виговська Т.В., к.б.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - джерела небезпеки життєдіяльності людини;
 - характеристики природних та техногенних загроз безпечній життєдіяльності;
 - вплив психофізіологічних особливостей людини на формування її безпеки;
 - класифікацію шкідливих та небезпечних факторів, що негативно впливають на здоров'я людини;
 - класифікацію надзвичайних ситуацій ;
 - правила поведінки при настанні НС різного характеру;розуміти:
 - як аналізувати та оцінювати небезпечні ситуації; оцінити середовище перебування стосовно особистої безпеки, безпеки колективу;
 - як визначати психофізіологічні особливості людини та їх роль у забезпеченні особистої безпеки;
 - як оцінювати негативні фактори середовища перебування та визначати шляхи усунення їх дії на людину;бути спроможним:
 - самостійно приймати рішення вжиття термінових заходів у разі виникнення екстремальних ситуацій;
 - забезпечити особисту безпеку в екстремальних ситуаціях розробляти і впроваджувати систему заходів, спрямованих на збереження здоров'я людини та її гармонійний розвиток;
 - розробляти і впроваджувати систему заходів, спрямованих на збереження здоров'я людини та її гармонійний розвиток.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Соціологія» та «Психологія».
12. Зміст дисципліни:
 1. Наукові основи безпеки життєдіяльності.
 2. Фізіологічні та психологічні критерії безпеки людини.
 3. Основи валеології.
 4. Невідкладна допомога при нещасних випадках.
 5. Середовище життєдіяльності людини.
 6. Негативні електричні та електромагнітні фактори.
 7. Глобальні проблеми людства.
 8. Безпека харчових продуктів.
 9. Цивільний захист України – основа безпеки у надзвичайних ситуаціях.
 10. Надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.
 11. Прилади радіаційної, хімічної розвідки, контролю радіоактивного забруднення й

- опромінення та хімічного зараження продуктів і води.
12. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях.
 13. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.
 14. Підвищення стійкості роботи об'єкта господарювання.
13. Рекомендована література:
1. Безпека життєдіяльності: [підручник] / В. Г. Цапко, Д. І. Мазоренко, Ю. С. Скобло, Л. М. Тіщенко. – К. : Знання, 2008. – 397 с.
 2. Бедрій Я. І. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник / Я. І. Бедрій. – К.: Кондор, 2009. – 286 с.
 3. Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / Є. П. Желібо, Н. М. Заверуха, В. В. Зацарний. – К.: Каравелла, 2003. – 328 с.
 4. Мягченко О. П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства: навчальний посібник / О. П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 384 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Екологія

1. Назва дисципліни: Екологія.
2. Код дисципліни: ЗПВ 3.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Виговська Т.В., к.б.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - знати основні екологічні поняття і закони;
 - знати про процеси матеріального і енергетичного обміну в екосистемах різного рівня та про шляхи запобігання їх забруднення;
 - знати основні напрямки сучасної діяльності суспільства по гармонізації відносин з природою;розуміти:
 - сутність негативного впливу людини на біосферу;
 - які основні напрямки сучасної діяльності суспільства по гармонізації відносин з природою;
 - які основні умови збереження глобальної екологічної рівноваги;бути спроможним:
 - визначити приклади негативного впливу людини на біосферу;

- здійснювати екологічний моніторинг шляхом біоіндикації;
 - аналізувати екологічну ситуацію певного регіону і робити вірні висновки.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Соціологія», «Психологія», «Економічна психологія», паралельно вивчається з дисципліною «Статистика».
12. Зміст дисципліни:
1. Предмет, метод і структура курсу «Екологія».
 2. Теоретичні основи загальної екології.
 3. Основи економіки природокористування.
 4. Науково-технічний прогрес і тенденції змін біосфери.
 5. Управління, організація і контроль охорони навколишнього природного середовища.
 6. Фінансовий механізм та економічне обґрунтування екологічних програм і заходів.
 7. Охорона навколишнього середовища в промисловості і транспорті.
 8. Еколого-економічні проблеми АПК та лісопромислового комплексу.
 9. Економічний механізм регулювання водокористування та охорони повітряного басейну.
 10. Екологія людини.
 11. Сучасні проблеми природокористування в Україні.
 12. Міжнародне співробітництво в галузі охорони довкілля та правове регулювання раціонального природокористування.
13. Рекомендована література:
1. Андрейцев В.І. Екологічне право : підручник. / В.І. Андрейцев – К.: Істина, 2001. – 544 с.
 2. Білявський Г.О. та ін. Основи екології: підручник / Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю. Костіков. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2005. – 408 с.
 3. Микитюк О.М. Екологія людини: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.М Микитюк – Харків: «ХДПУ ОВС», 2000. – 208 с.
 4. Барановський В.А. Екологічний атлас України. – К.: Географіка, 2000. – 42с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Етика ділового спілкування

1. Назва дисципліни: Етика ділового спілкування.
2. Код дисципліни: ЗПВ 2.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 34 (лекції - 18, семінарські заняття - 16), самостійна робота – 56.

7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Куліш Н. С., к.ф.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - предмет і завдання навчальної дисципліни, теоретичні складові етики спілкування;
 - категоріальний апарат, необхідний для аналізу етичних категорій спілкування;
 - етико-психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління та етичні особливості комунікативного процесу професійної діяльності;
 - нові напрями у дослідженні проблеми етики спілкування;розуміти:
 - позитивні наслідки застосування моральних та етичних особливостей ділового спілкування, суперечки, дискусії, полеміки;
 - обирати етичні способи і засоби спілкування відповідно до ситуації, психоогічних особливостей його суб'єктів;
 - необхідність етико-психологічного планування проведення ділових бесід, переговорів;
 - обирати дієві та ефективні способи етико-управлінського впливу з урахуванням індивідуальних особливостей особистості;бути спроможним:
 - встановлювати та підтримувати етико-психологічний контакт з групою;
 - виокремити психологічні та етичні особливості культури спілкування;
 - інтегрувати у практичній діяльності основні стилі міжособистісного спілкування з метою досягнення ефективності взаєморозуміння;
 - координувати та визначати власну ефективну стратегію спілкування;
 - застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Психологія», «Економічна психологія», паралельно вивчається з дисципліною «Маркетинг».
12. Зміст дисципліни:
 1. Предмет та завдання курсу «Етика ділового спілкування».
 2. Етика ділового спілкування: історичний аспект.
 3. Культура спілкування та її складові.
 4. Культура спілкування як продукт і процес олюднення людини.
 5. Моральність у діловому спілкуванні.
 6. Ділове спілкування.
 7. Етика і психологія ділового спілкування.
 8. Взаємодія і взаєморозуміння у контексті культури спілкування.
 9. Моральні передумови ділового спілкування та службовий етикет.
 10. Етико-психологічні особливості суперечки, дискусії, полеміки.
 11. Перешкоди на шляху етики ділового спілкування.
 12. Самовдосконалення особистості як шлях до культури спілкування.
 13. Ефективне спілкування.
 14. Нові напрями у дослідженні проблеми спілкування.
13. Рекомендована література:

1. Андреева Г. М. Социальная психология: учебник [для студ. вузов] / Г. М. Андреева. – М.: МГУ, 2008. – 432 с.
2. Анцупов А. Я. Конфликтология: учебник [для студ. вузов] / А. Я. Анцупов, А. И. Шипилов. – К., 2007. – 453 с.
3. Бороздина Г. В. Психология делового общения: учебник [для студ. вузов] / Галина Васильевна Бороздина. – М.: ИНФРА – М., 2003. – 295 с.
4. Гуменюк О. Г. Психологія загальна і професійна: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів ВНЗ / О. Г. Гуменюк. – К.: КНТ, 2012. – 586 с.
5. Дуткевич Т. В. Конфліктологія: конспекти лекцій: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – Кам'янець-Подільський, 2008. – 396 с.
6. Етика ділового спілкування: посіб. / за ред. Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – К.: Знання, 1999. – 267 с.
7. Коваль А. П. Ділове спілкування: навч. посіб. / А. П. Коваль. – К.: Либідь, 2002. – 280 с.
8. Корнев М. Н. Соціальна психологія: підручн. / М. Н. Корнев, А. Б. Коваленко. – К., 2003. – 304 с.
9. Панасюк А. Ю. Управленческое общение: монография / А. Ю. Панасюк. – М.: Экономика, 2004. – 112 с.
10. Пірен М. І. Основи конфліктології: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. І. Пірен. – К., 2007. – 278 с.
11. Семіченко В. А. Психологія спілкування / В. А. Семіченко. – К.: «Магістр-S», 2008. – 152 с.
12. Соціальна психологія: навч.-метод. посіб. / за ред. Л. Е. Орбан, В. Д. Хруща. – Івано-Франківськ: Прикарпатський ун-т, 2004. – 102 с.
13. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: навч. посіб. / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2008. – 278 с.
14. Чмут Т. К. Культура спілкування: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. – Хмельницький: ХІРУП, 1999. – 358 с.
15. Щёкин Г. В. Как читать людей по их внешнему облику / Г. В. Щёкин. – К.: Украина, 2003. – 239 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Психологія спілкування

1. Назва дисципліни: Психологія спілкування.
2. Код дисципліни: ЗПВ 4.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 6-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 48 (лекції - 24, семінарські заняття - 24), самостійна робота – 42.
7. Форма контролю: залік.

8. Викладач: Гуменюк О. Г., к. психолог. н., доцент.
9. Результати навчання:
- Студент повинен:
- знати:
- відтворити предмет і завдання навчальної дисципліни, теоретичні складові спілкування (мета, засоби, структура і види);
 - пояснити категоріальний апарат, необхідний для аналізу психологічних категорій спілкування;
 - передбачити психологічні аспекти інформаційного забезпечення комунікативного процесу організації, міжособистісної взаємодії;
 - передбачати нові напрями у дослідженні проблеми спілкування;
- розуміти:
- позитивне застосування психологічних особливостей ділового спілкування, суперечки, дискусії, полеміки;
 - обирати способи і засоби спілкування відповідно до ситуації, психологічних особливостей його суб'єктів;
 - поєднувати психологічні особливості вербальних і невербальних засобів спілкування;
 - необхідність планування проведення ділових бесід, переговорів;
 - обирати дієві та ефективні способи управлінського впливу з урахуванням індивідуальних особливостей особистості;
 - поєднання психологічних та етичних особливостей культури спілкування;
- бути спроможним:
- відтворювати максимально ефективно вербальні і невербальні засоби у діловому спілкуванні;
 - встановлювати та підтримувати психологічний контакт з групою;
 - інтегрувати у практичній діяльності основні стилі міжособистісного спілкування з метою досягнення ефективності взаєморозуміння;
 - координувати та визначати власну ефективну стратегію спілкування;
 - обирати способи і засоби спілкування відповідно до ситуації, психологічних особливостей його суб'єктів;
 - застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Психологія», «Економічна психологія», паралельно вивчається з дисципліною «Маркетинг».
12. Зміст дисципліни:
1. Предмет і завдання навчальної дисципліни.
 2. Теоретичні складові спілкування.
 3. Вербальні засоби спілкування.
 4. Встановлення і збереження психологічного контакту з групою.
 5. Невербальні засоби спілкування.
 6. Мімічні ознаки емоційних станів.
 7. Ділове спілкування.
 8. Психологія ділового спілкування.
 9. Способи і стратегії спілкування.
 10. Культура спілкування.

11. Взаємодія і взаєморозуміння у контексті культури спілкування.
12. Психологічні особливості суперечки, дискусії, полеміки.
13. Самовдосконалення особистості як шлях до культури спілкування.
14. Ефективне спілкування.
15. Нові напрями у дослідженні проблеми спілкування.
13. Рекомендована література:
 1. Андреева Г.М. Социальная психология: учебник [для студ. вузов] / Галина Михайловна Андреева. – М.: МГУ, 2008. – 432 с.
 2. Анцупов А.Я. Конфликтология: учебник [для студ. вузов] / А.Я. Анцупов А.И. Шипилов. – К., 2007. – 453 с.
 3. Бороздина Г.В. Психология делового общения: учебник [для студ. вузов] / Галина Васильевна Бороздина. – М.: ИНФРА – М., 2003. – 295 с.
 4. Гуменюк О.Г. Психологія загальна і професійна: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів ВНЗ / Гуменюк О.Г. – К.: КНТ, 2012. – 586 с.
 5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія: конспекти лекцій: навч. посіб. / Тетяна Вікторівна Дуткевич. – Кам'янець-Подільський, 2008. – 396 с.
 6. Етика ділового спілкування: посіб. / за ред. Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. – К.: Знання, 1999. – 267 с.
 7. Коваль А.П. Ділове спілкування: навч. посіб. / А.П. Коваль. – К.: Либідь, 2002. – 280 с.
 8. Корнєв М.Н. Соціальна психологія: підручн. / М.Н. Корнєв, А.Б. Коваленко. – К., 2003. – 304 с.
 9. Панасюк А.Ю. Управленческое общение: монография / Александр Юрьевич Панасюк. – М.: Экономика, 2004. – 112 с.
 10. Пірен М.І. Основи конфліктології: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Марія Іванівна Пірен. – К., 2007. – 278 с.
 11. Семіченко В.А. Психологія спілкування / Валентина Анатоліївна Семіченко. – К.: «Магістр-S», 2008. – 152 с.
 12. Соціальна психологія: навч.-метод. посіб. / за ред. Л.Е.Орбан, В.Д.Хруща. – Івано-Франківськ: Прикарпатський ун-т, 2004. – 102 с.
 13. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: навч. посіб. / Федір Іванович Хміль. – К.: Академвидав, 2008. – 278 с.
 14. Чмут Т.К. Культура спілкування: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. – Хмельницький: ХІРУП, 1999. – 358 с.
 15. Щёкин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику / Георгий Владимирович Щёкин. – К.: Украина, 2003. – 239 с. – (Серия «Популярная психология»).
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

II. Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки (шифр - ПП)

II. Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки (шифр - ПП)

2.1. Обов'язкові навчальні дисципліни (шифр - ППО)

Макроекономіка

1. Назва дисципліни: Макроекономіка.
2. Код дисципліни: ППО 1.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 68 (лекції - 34, семінарські заняття - 34), самостійна робота – 52.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Арзянцева Д.А., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - основні категорії та поняття макроекономіки;
 - систему національних рахунків та її основні макроекономічні показники;
 - основні індикатори макроекономічної нестабільності;
 - основні моделі та концепції макроекономічної рівноваги;
 - споживання, заощадження та інвестиції та їх взаємозв'язок із ВВП;
 - концепції мультиплікатора та акселератора та їх взаємозв'язок;
 - роль держави як суб'єкта макроекономічного регулювання;
 - основні концепції та механізм фінансової та грошової політики держави;
 - механізм зовнішньої політики;
 - основні проблеми ринку праці та соціальної політики;
 - основні моделі економічного зростання та інше;розуміти:
 - механізм функціонування грошового ринку;
 - механізм функціонування ринку праці;
 - механізми зовнішньоекономічної політики;
 - суть інвестицій та механізм інвестиційного процесу;
 - роль і місце держави в економіці;
 - закономірності розвитку і функціонування національної економіки в залежності її секторів, offerта галузей;
 - функціональні зв'язки в національній економіці і визначати загальнонаціональні пріоритети;
 - принципи побудови економічної політики держави і її впливи на всі структурні рівні господарства;
 - концепції формування сучасної економічної політики держави;бути спроможним:
 - розрахувати основні показники функціонування національної економіки;
 - володіти навичками аналізу економічних явищ і робити відповідні висновки;
 - аналізувати споживання та заощадження на макrorівні;
 - аналізувати взаємодію сукупного попиту та сукупної пропозиції;

- визначати вплив мультиплікатора на динаміку інвестицій;
- будувати моделі макроекономічних зв'язків та залежностей на ринках товарів, грошей, інвестицій, праці;
- будувати моделі макроекономічних зв'язків та залежностей у відкритій економіці;
- визначати наслідки застосування фіскальної політики, вплив державного боргу на національну економіку;
- визначати грошовий попит та грошову пропозицію, передавальний механізм грошово-кредитної політики;
- аналізувати циклічність економічного розвитку та фази економічного циклу;
- аналізувати тенденції в економічному зростанні та моделі економічного зростання;
- визначати взаємозв'язок безробіття та інфляції, політики зайнятості та антиінфляційної політики держави.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Основи наукових досліджень», паралельно із навчальними дисциплінами «Економічна психологія», «Історія економіки та економічної думки».

12. Зміст дисципліни:

1. Макроекономіка як наука.
2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.
3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.
4. Споживання, заощадження та інвестиції.
5. Модель мультиплікатора та акселератора.
6. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM.
7. Держава в системі макроекономічного регулювання.
8. Фіскальна політика в макроекономічному регулюванні.
9. Монетарна політика в макроекономічному регулюванні.
10. Інфляція та антиінфляційне регулювання.
11. Безробіття та політика зайнятості.
12. Держава у функціонування відкритої економіки.
13. Циклічні коливання економіки та антициклічне регулювання.
14. Економічне зростання та економічний розвиток.

13. Рекомендована література:

1. Базилевич В.Д. Макроекономіка: підручник для студ. вищ. навч. закл. / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; 4-е вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 743 с.
2. Гавриш В. П. Основи макроекономічної теорії: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / В. П. Гавриш. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2011. – 253 с.
3. Панчишин С. Макроекономіка: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / С. Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
4. Савченко А. Г. Макроекономіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / А.Г. Савченко. – 2-ге вид. без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
5. Макроекономіка: навч. посіб. за заг. ред. проф. М. І. Макаренка. –К.: ЦУЛ, 2014. – 216 с.

14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, курсова робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних

заняттях та самостійна робота) – 70%;

– підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Статистика

1. Назва дисципліни: Статистика.
2. Код дисципліни: ППО 2.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5) аудиторні години - 52 (лекції - 34, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 83.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладачі: Кулинич О.І., д.е.н., професор, Кулинич Р.О., д.е.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- способи збору, зведення та групування статистичних даних і правила їх табличного та графічного оформлення;
- статистичні показники, що характеризують економічні і соціальні явища та процеси;
- способи практичного рішення статистичних задач з використанням комп'ютерної техніки;
- джерела статистичних даних і особливості організації державної та відомчої статистики та порядок складання статистичної звітності;
- основні економіко-статистичні класифікації явищ і процесів, системи показників для вивчення цих явищ та способи і методи їх розрахунку;
- статистичні методи вивчення економічних і соціальних процесів в суспільстві;

розуміти:

- основні категорії, принципи та методики статистичного аналізу соціально-економічних явищ та процесів;

бути спроможним:

- користуватися комп'ютерною технологією збору та опрацювання статистичних даних для своєчасної оцінки та контролю розвитку суспільно-економічних явищ і процесів;
- застосовувати статистичні методи в аналізі мікро- та макроекономічних показників з метою створення надійної інформаційної бази для менеджменту господарської діяльності;
- використовувати статистичну звітність, зведення і збірники для їх аналізу і підготовки оглядів стану господарсько-фінансової діяльності;
- застосовувати комп'ютерну техніку та статистичні методи для вивчення природного та механічного руху населення, формування трудових ресурсів та ринку праці, ефективності суспільного виробництва та інших економічних і соціальних явищ;
- проводити статистичні дослідження;
- обчислювати узагальнюючі показники;
- будувати статистичні таблиці, графіки;

— виявляти закономірності та тенденції розвитку досліджуваних явищ.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Вища та прикладна математика», «Інформаційні системи та технології», «Економічна теорія»; читається паралельно із навчальними дисциплінами «Теорія ймовірностей та математична статистика», «Фінанси».

12. Зміст дисципліни:

1. Методологічні засади статистики.
2. Статистичне спостереження.
3. Зведення та групування статистичних даних.
4. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування.
5. Ряди розподілу та їх аналіз.
6. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.
7. Аналіз тенденцій розвитку.
8. Індексний метод аналізу.
9. Вибіркове спостереження.

13. Рекомендована література:

1. Закон України “Про державну статистику”: від 17.09.1992р. // Відомості Верховної ради України. – 1992. – №43. – Ст. 608.
2. Закон України “ Про інформацію” // ВВРУ. – 1992. – № 48. – Ст.650.
3. Інструкції Держкомстату України до складання форм звітності. – Держкомстат України.
4. Кулинич О. І. Теорія статистики: [підруч.] / О. І. Кулинич. – [2-е вид. , доп. і доопр.]. – Кіровоград: ДЦУВ, 1996. – 228 с.
5. Кулинич О. І. Теорія статистики: [підруч.] / О. І. Кулинич. – К.: Вища школа, 1992. – 135 с.
6. Кулинич О.І. Теорія статистики: Задачник. / О. І. Кулинич. – К-д.: Державне Центрально-Українське видавництво, 1995. – 164 с.
7. Кулинич О. І. Теорія статистики: [підруч.] / О. І. Кулинич, Р. О. Кулинич. – [3-тє вид. , перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2006. – 294 с.
8. Кулинич О.І. Теорія статистики: Задачник. 2-е доп. і доопр. видання. / О. І. Кулинич. – К-д.: Державне Центрально-Українське видавництво, 1997. – 164 с.
9. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.] / О. І. Кулинич. – Хмельницький: Поділля, 1997. – 116 с.
10. Кулинич О. І. Економетрія: Практикум: [навч. посіб.] / О. І. Кулинич. – Хмельницький: Поділля, 1998. – 160 с.
11. Кулинич О. І. Економічна статистика: [навч. посіб.] / О. І. Кулинич. – Хмельницький: Поділля, 2000. – 289 с.
12. Кулинич О. І. Теорія статистики: [підруч.] / О. І. Кулинич, Р. О. Кулинич. – [4-тє вид. , перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2009. – 311 с.
13. Кулинич О. І. Економетрія: [навч. посіб.] / О. І. Кулинич. – Хмельницький: Поділля, 2003. – 215 с.
14. Кулинич Е. И. Эконометрия / Е. И. Кулинич. – М.: Финансы и статистика, 1999–2001. – 304 с.
15. Кулинич Р. О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку : [монографія] / Р. О. Кулинич. – К.: Знання, 2007. – 311 с.

16. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку: [монографія] / Р. О. Кулинич. – К.: ВПД “Формат”, 2008. – 288 с.
17. Кулинич О. І. Теорія статистики: [підруч.] / О. І. Кулинич, Р. О. Кулинич. – [5-те вид. , перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2010. – 239 с.
18. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України: [підруч.] / Н. О. Парфенцева, Р. О. Кулинич. – К.: ВПД “Формат”, 2011. – 456 с.
19. www.ukrstat.gov.ua.
20. www.nbuv.gov.ua.
14. Форми та методи навчання: лекцій, практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінанси

1. Назва дисципліни: Фінанси
2. Код дисципліни: ППО 3.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, 4-й.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 255 (кредитів ЄКТС – 8,5) аудиторні години - 140 (лекції - 70, практичні, семінарські заняття - 70), самостійна робота – 115.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Синчак В. П., д.е.н., професор, Бучковська Я. Г., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - основні термінологічні ознаки фінансів і фінансових категорій та їх методологічний базис;
 - особливості розподілу та перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту на рівні фінансів населення, господарюючих суб'єктів і держави;
 - основи формування доходів і напрями використання видатків у фінансовій системі та методи управління борговими зобов'язаннями держави;
 - механізм функціонування національного та міжнародного фінансових ринків у взаємозв'язку з розвитком міжнародних фінансів і суверенних держав;
 - особливості виникнення фінансів;
 - економічну сутність фінансів держави;
 - структуру фінансової системи держави;
 - економічну сутність і функції податків;
 - класифікацію податків;
 - принципи побудови податкової системи держави;
 - соціально-економічну сутність державного бюджету;
 - структуру бюджетної системи і бюджетного устрою держави;

- бюджетний процес;
- сутність загальнодержавних цільових фондів і їх призначення;
- економічну сутність державного кредиту, його форми;
- принципи керування державним боргом;
- сутність і роль регіональних фінансів в економічному розвитку;
- економічну сутність страхування, його функції;
- зміст і структуру фінансового ринку;
- сутність міжнародних фінансів;
- характеристику фінансових систем закордонних країн;

розуміти:

- структуру й основи побудови фінансового механізму та особливості його визначення;
- сутність фінансів і фінансових категорій й аргументовано доводити їхній взаємозв'язок в економічному та соціальному середовищі;
- процеси розподілу та перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту відповідно до рівнів функціонування фінансів;
- функції державних фінансів;
- принципи функціонування фінансового ринку;
- взаємозв'язки між елементами фінансового механізму;
- склад фінансових ресурсів держави;

бути спроможним:

- визначати джерела формування доходів і напрями використання збалансованих видатків із застосуванням фінансових механізмів і методів управління борговими зобов'язаннями держави;
- визначати напрями фінансової політики країни;
- визначати напрями оподаткування юридичних та фізичних осіб в державі;
- визначати методи подолання бюджетного дефіциту;
- використовувати методи страхування;
- використовувати механізми фінансових ринків для залучення та перерозподілу фінансових ресурсів на соціально-економічні потреби держави;
- визначати джерела формування фінансових ресурсів держави;
- вміти прогнозувати напрями розвитку фінансової політики країни;
- визначати основні проблеми, що виникають у процесі фінансової діяльності, і вміти їх вирішувати;
- аналізувати структуру статей доходів і витрат державного бюджету;
- прогнозувати напрями розвитку фінансового ринку держави;
- аналізувати фінансову політику закордонних країн.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія» «Макроекономіка»; читається паралельно із навчальними дисциплінами «Гроші і кредит», «Мікроекономіка».

12. Зміст дисципліни:

1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів.
2. Генезис і еволюція фінансів.
3. Становлення та розвиток фінансової науки.
4. Фінансове право і фінансова політика.

5. Податки і податкова система держави.
6. Бюджет і бюджетна система держави.
7. Державні доходи та видатки.
8. Державний кредит.
9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.
10. Соціальні позабюджетні фонди.
11. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій.
12. Фінанси домогосподарств.
13. Страхування. Страховий ринок.
14. Фінансовий ринок.
15. Фінансовий менеджмент.
16. Міжнародні фінанси.
17. Фінансова безпека держави.
18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою.
19. Фінанси Європейського Союзу.
13. Рекомендована література:
 1. Давиденко Н. М. Фінанси: [підручник] / Н. М. Давиденко, О.Є. Данилевська-Жугунісова; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ: Компринт, 2014. - 491 с.
 2. Кузнецова С. А. Фінанси: навч. посіб. / С. А. Кузнецова, В. М. Вареник, М. М. Вакулич; за заг. і наук. ред. д-ра екон. наук, проф., акад. АЕН України С. А. Кузнецової; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Дніпропетровськ: Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2014. – 383 с.
 3. Фінанси: підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. — 2-ге вид. переробл. і доповн. — К.: Знання, 2012. — 687 с.
 4. Яцкевич І. В. Фінанси: навч. посіб. / І. В. Яцкевич, О. В. Голинська; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. - 315 с.
 5. Фінанси: навч. посіб. / І. І. Пилипенко [та ін.]; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. - К.: Інформ.-аналіт. агентство, 2013. – 467 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота, курсова робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Гроші і кредит

1. Назва дисципліни: Гроші і кредит.
2. Код дисципліни: ППО 4.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, 4-й.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 300 (кредитів ЄКТС – 10,0) аудиторні години - 140 (лекції - 70, практичні, семінарські заняття - 70), самостійна робота – 160.

7. Форма контролю: екзамен.

8. Викладач: Синчак В. П., д.е.н., професор, Бучковська Я. Г., к.е.н.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- сутність грошей і їх функції та особливості організації грошового обороту й управління їх потоками за умов функціонування грошового ринку;
- визначати функції грошей;
- поняття грошових розрахунків та їх форм;
- поняття грошового та фінансового ринків;
- поняття грошової системи та її складових частин;
- сутність інфляції та її видів;
- сутність валютного ринку та валютної системи;
- сутність поняття «кредит»;
- види кредитів за основними їх характеристиками та метою використання;
- сутність фінансових посередників;
- основні особливості функціонування центральних банків;
- сутність комерційного банку;
- види грошових систем;

розуміти:

- структуру грошових і валютних систем й основи побудови валютного ринку та порядок визначення валютного курсу в умовах інфляційних змін і проведення грошових реформ;
- структуру фінансового та грошового ринків;
- особливості функціонування комерційного банку та визначити його роль в економіці країни;
- основні завдання міжнародних валютно-кредитних установ;
- концепції походження грошей і кредиту, принципи побудови кредитних систем і механізм кредитування в економічному та соціальному середовищі;
- особливості діяльності центральних банків й виконуваних ними та фінансовими посередниками операції на грошовому та кредитному ринках;

бути спроможним:

- розкривати сутність грошей у взаємозв'язку з їх функціями та оперативно управляти грошовими потоками для забезпечення їх обороту;
- здійснювати пошук найбільш притаманних форм розрахунків для підприємства;
- обґрунтовувати складові грошового ринку та робити необхідні висновки щодо його реформування;
- визначати швидкість обігу грошей та їх фактори впливу;
- виявляти основні риси грошових систем;
- аналізувати інфляційні процеси та їх наслідки;
- аналізувати форми співробітництва міжнародних валютно-кредитних установ з Україною;
- визначати основні елементи впливу міжнародних валютно-кредитних установ на окремі елементи фінансової системи країни та їх роль в економіці України в цілому.
- розраховувати валютний курс в умовах чинних грошових і валютних систем та прогнозувати його зміни при інфляції і проведенні грошових реформ;
- проводити розрахунки по визначенню рівня інфляції та її впливу;
- вміти розмежувати сутності та сфери дії готівкових та безготівкових розрахунків;

- оперувати концепціями походження грошей і кредиту й обґрунтовувати доцільність їх розвитку для забезпечення функціонування кредитної системи.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Макроекономіка», «Економічна теорія»; читається паралельно з навчальними дисциплінами «Фінанси», «Міжнародні валютно-кредитні відносини».
12. Зміст дисципліни:
1. Сутність та функції грошей.
 2. Грошовий оборот і грошові потоки.
 3. Грошовий ринок.
 4. Грошові системи.
 5. Інфляція та грошові реформи.
 6. Валютні відносини та валютні системи.
 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм.
 8. Кредит у ринковій економіці.
 9. Кредитні системи.
 10. Центральний банк та його роль в економіці.
 11. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи.
 12. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи.
13. Рекомендована література:
1. Бандурка О. М. Гроші і кредит: підруч. для студентів ВНЗ / О. М. Бандурка, В. В. Глущенко, А. С. Глущенко. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Харків: Цифрова друкарня № 1, 2013. - 407 с.
 2. Футало Т. В. Гроші і кредит [Текст] : навч. посіб. / Футало Т. В., Оліярник В. В., Черевко Х. Л. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 431 с.
 3. Мазур І. М. Гроші і кредит: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Мазур, Т. Л. Гречук; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Д. Галицького. - Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. - 319 с.
 4. Сисоєва Л. Ю. Гроші і кредит: у схемах і таблицях: навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. програмою бакалавра з галузі знань «Економіка та підприємництво» / Л. Ю. Сисоєва, К. Ф. Черкашина. - Суми: Університетська книга, 2014. - 245 с.
 5. Наумов А. Ф. Гроші та кредит: в Україні і міжнародній економіці (теорія, практика) : навч. посіб. для студ. ВНЗ / А. Ф. Наумов. - 2-ге вид., виправл. і доповн. - Миколаїв: Швець В. Д., 2013. - 295 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Іноземна мова (за професійним спрямуванням)

1. Назва дисципліни: Іноземна мова (за професійним спрямуванням).
2. Код дисципліни: ППО 5.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 3-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (практичні заняття - 54), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: Нагорна О.О., к.ф.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- як показати на практиці акцентно-мелодійне оформлення фраз різного комунікативного типу;
- як відтворити мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо;
- як визначити та утворити правильні граматичні форми та конструкції на рівні розмовної та писемної мови;
- як відтворити лексичний матеріал з пропонованих розмовних тем;
- як і де знайти додаткову інформацію, використовуючи іншомовні джерела;

розуміти:

- як пояснити значення лексичних одиниць;
- як перекласти іншомовні джерела на українську мову із використанням словника та без словника;
- як вибрати основну інформацію з автентичних текстів, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- як побудувати діалог з пропонованих розмовних тем;
- як обговорити особливості професійної підготовки майбутнього менеджера у сучасних умовах з метою успішного працевлаштування;
- як пояснити різницю між різними стилями керівництва;
- як описати особливості структури різних типів комерційних організацій; типів ринку; існуючих економічних систем; банківських систем тощо;
- як вибрати необхідну інформацію для характеристики маркетингового впливу;

бути спроможним:

- застосовувати навички правильної вимови активного словника;
- застосовувати граматичні форми та конструкції на рівні розмовної та писемної мови;
- використати навички монологічного та діалогічного висловлювання в межах тем програми;
- сприймати іноземне мовлення і визначати позицію і точку зору мовця;
- передбачити основну інформацію тексту за його заголовком та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозує читання);
- готувати доповіді та презентації з питань професійних інтересів іноземною мовою (усно та письмово);
- написати анотації до неадаптованих економічних текстів та текстів за фахом та реферати на основі автентичної економічної літератури та літератури за фахом;
- укласти термінологічні словники за спеціальністю на базі автентичної економічної

- літератури та літератури за фахом;
– написати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, які пов'язані з особистою та професійною сферами.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальної дисципліни: «Іноземна мова».
12. Зміст дисципліни:
1. Фінансовий менеджмент і його функції.
 2. Цілі, завдання та принципи фінансового менеджменту.
 3. Гроші.
 4. Банки і банківська система.
13. Рекомендована література:
1. Арзянцева Н.І., Дейнега І.А. Англійська мова для менеджерів: навчальний посібник / [уклад. Н.І. Арзянцева, І.А. Дейнега]. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2011. – 172 с.
 2. Єрмоленко С. Я., Єрмоленко В. І. Англо-український бізнес-словник. Business Dictionary English-Ukrainian / С. Я. Єрмоленко., В. І. Єрмоленко. – Київ: Школа, 2002. – 720 с.
 3. Кравченко Н.В. Великий англо-український, українсько-англійський бізнес-словник / Н.В. Кравченко. – Київ: Torsing Publishing House, 2009. – 496 с.
 4. Литвин С.В., Юсухно С.І. Англійська мова: міжнародна інтеграція в економічній сфері: навчально-методичний збірник / С.В. Литвин, С.І.Юсухно. – Чернігів: Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, 2010. – 30 с.
 5. Петрушко А.А. Іноземна мова (англійська мова): Фінанси і фінансовий менеджмент (Finance and Financial Management): методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів / [уклад. А. А. Петрушко]. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2014. – 26 с.
 6. Verkhovtsova O. M. Making a New Start: методично-навчальний посібник / O.M.Verkhovtsova. – Вінниця: Поділля 2000, 2001. – С.116 – 127.
14. Форми та методи навчання: практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: англійська, німецька.

Мікроекономіка

1. Назва дисципліни: Мікроекономіка.
2. Код дисципліни: ППО 7.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години – 42 (лекції - 16, семінарські заняття - 26), самостійна робота – 63.
7. Форма контролю: залік.

8. Викладач: Самарічева Т. А.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- базові категорії теорії споживання;
- базові категорії теорії попиту та пропозиції;
- базові категорії ринків досконалої конкуренції та монополії;
- базові категорії ринку праці та капіталу;
- закономірності прийняття рішень державою на мікрорівні;

розуміти:

- суть категорій попит та пропозиція;
- суть витрат виробництва та прибутку фірми в короткому та довгому періодах;
- зв'язок ринкової ціни та умов прибутковості;
- особливості монополії, олігополії, монополістичної конкуренції, моносонії;
- зміст похідного попиту на ринках продукту та факторах виробництва;
- рівновагу на ринку капіталу, ринку землі та природних ресурсів;
- зміст зовнішніх негативних та позитивних ефектів;

бути спроможним:

- проводити аналіз поведінки споживача на ринку і його реакції на зміну доходу і зміну цін;
- аналізувати фактори зміни ринкового попиту, ринкової пропозиції та ринкової рівноваги на мікрорівні;
- володіти навичками аналізу впливу держави на ринкове ціноутворення;
- володіти навичками практичного застосування теорії еластичності;
- вміти аналізувати виробничу функцію, ізокванту та ізокошту;
- вміти визначати постійні, змінні та сукупні витрати виробництва, середні витрати виробництва;
- аналізувати моделі поведінки працівника на ринку праці;
- вміти аналізувати поняття вибору в часі для прийняття інвестиційних рішень на мікрорівні.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», є базовою для вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства».

12. Зміст дисципліни:

1. Вступ до мікроекономіки.
2. Корисність економічного блага. Економічний вибір.
3. Аналіз поведінки споживача.
4. Основи аналізу попиту та пропозиції.
5. Теорія еластичності.
6. Мікроекономічна модель фірми. Теорія граничних продуктів.
7. Витрати виробництва.
8. Ринок досконалої конкуренції.
9. Монопольний ринок.
10. Ринок монополістичної конкуренції.
11. Олігополія.
12. Мікроекономічна модель функціонування факторних ринків.

13. Мікроекономічна модель ринку праці.
14. Мікроекономічна модель ринку капіталу та природних ресурсів.
15. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.
13. Рекомендована література:
 1. Ватаманюк О.З. Мікроекономіка: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / О.З. Ватаманюк. - Львів: «Ітнелект-Захід», 2004. - 176 с.
 2. Економічна теорія. Мікроекономіка [Текст]: підручник / [В. М. Тарасевич та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. - К.: Знання, 2012. - 134 с.
 3. Косік А.Ф. Мікроекономіка: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / А.Ф. Косік, Г.Е. Гронтковська / Вид. 2-ге, перероб. і доповн. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 438 с.
 4. Мікроекономіка [Текст]: підручник / [А. П. Наливайко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., засл. діяча науки і техніки України А. П. Наливайка; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». - К.: КНЕУ, 2011. - 446 с.
 5. Мікроекономіка: підручник / за ред. В.Д. Базилевича [для студ. вищ. навч. закл.] / 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. – 679 с.
 6. Піндайк Р. С. Мікроекономіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Р. С. Піндайк, Л. Р. Деніел / пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. - К.: Основи, 1996. – 646 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Міжнародні економічні відносини

1. Назва дисципліни: Міжнародні економічні відносини.
2. Код дисципліни: ППО 7.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5) аудиторні години - 54 (лекції - 26, семінарські заняття - 28), самостійна робота – 81.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Плішка Т. П. к.е.н., старший науковий співробітник
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - структуру міжнародних економічних відносин та місце у ній міжнародного поділу праці, міжнародної торгівлі, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, міжнародного бізнесу, міжнародної міграції робочої сили;
 - етапи становлення та розвитку світового господарства;
 - форми і види міжнародного поділу праці, спеціалізації і кооперування виробництва;
 - суть інтернаціоналізації господарського життя;
 - специфіку дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні;

- поняття міжнародної торгівлі та її місце в системі міжнародних економічних відносин;
- транснаціональні корпорації як продукт і основний суб'єкт закордонного інвестування;
- суть і форми закордонного інвестування;
- суть науково-технічних відносин та світовий ринок технологій;
- міжнародні валютні системи і валютні ринки;

розуміти:

- вплив зовнішньої торгівлі на функціонування національної економіки;
- види зовнішньоторговельних операцій;
- визначення світової ціни, її види;
- розвиток міжнародної міграції робочої сили;
- міжнародна економічна інтеграція;
- проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків;
- глобальні проблеми сучасності і світове господарство;

бути спроможним:

- творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку;
- аналізувати науково-технічну діяльність спільних підприємств та організацій;
- пізнавати проблеми міжнародного бізнесу;
- аналізувати господарські зв'язки між державами, крупними корпораціями, регіональними об'єднаннями, фірмами, банківськими та кредитно-фінансовими установами;
- обґрунтування необхідності входження України в світовий економічний простір.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після навчальної дисципліни: «Економічна теорія»; вивчається паралельно з навчальними дисциплінами: «Міжнародні валютно-кредитні відносини», «Мікроекономіка».

12. Зміст дисципліни:

1. Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини».
2. Світове господарство та особливості його розвитку.
3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин.
4. Середовище міжнародних економічних відносин.
5. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.
6. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин.
7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг.
8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.
9. Міжнародна міграція робочої сили.
10. Міжнародний науково-технічний обмін.
11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.
12. Міжнародні кредитні відносини.
13. Міжнародна економічна інтеграція.
14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин.
15. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин.

13. Рекомендована література:

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. / І.В. Амеліна,

- Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 256 с.
2. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини. [уклад. О. В. Олабоді; ред. В. С. Каленська]. – Київ: НТБ НУХТ. – 2016. – 196 с.
 3. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини [Текст]: навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. - 8-ме вид., переробл. і допов. - К.: Знання, 2011. - 470 с.
 4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / [С.В. Фомішин, А.В. Рибчук, А. П. Румянцев, П.В. Гудзь та ін.]. – Львів: Новий Світ – 2000, 2014. – 446 с.
 5. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. / Н.І. Патика, О.В. Мартинюк, Д.Г. Кучеренко. - Київ: ЦУЛ, 2013. – 560 с.
 6. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навчальних закладів / А.С. Філіпенко. – К.: Либідь, 2008. – 408 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Менеджмент

1. Назва дисципліни: Менеджмент
2. Код дисципліни: ППО 8.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5) аудиторні години – 68 (лекції – 34, семінарські заняття – 34), самостійна робота – 67.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Захаркевич Н.П., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
 - історію розвитку менеджменту;
 - принципи та функції менеджменту;
 - систему методів управління;
 - основи планування, здійснення організовування, мотивування та контролювання;
 - базові засади прийняття рішень у менеджменті;
 - інформаційне забезпечення процесу управління;
 - основи влади та лідерства;
 - показники оцінки ефективності управління;розуміти:
 - сучасні підходи до управління в організаціях;
 - зміст процесів та технології управління;
 - умови застосування стилів управління;
 - як вирішувати проблеми низької продуктивності праці;

- яким чином забезпечувати ефективну роботу організації;
бути спроможним:
 - з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях;
 - аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань;
 - робити посильний внесок в гармонізацію людських відносин;
 - налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління;
 - застосовувати сучасні системи стимулювання персоналу організації;
 - розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень;
 - структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначити черговість робіт, розраховувати термін їх виконання;
 - з урахуванням ділових та особистісних рис добирати виконавців, розподіляти завдання;
 - здійснювати делегування;
 - визначати та оцінювати ефективність менеджменту.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Психологія», «Економічна психологія», вивчається паралельно з дисципліною «Фінанси» та є базою для вивчення «Бюджетування на підприємстві» та «Бізнес-планування».
12. Зміст дисципліни:
1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.
 2. Історія розвитку менеджменту.
 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.
 4. Функції та методи менеджменту.
 5. Планування як загальна функція менеджменту.
 6. Організування як загальна функція менеджменту.
 7. Мотивування як загальна функція менеджменту.
 8. Контролювання як загальна функція менеджменту.
 9. Регулювання як загальна функція менеджменту.
 10. Управлінські рішення як результат управлінської діяльності.
 11. Інформація і комунікації в менеджменті.
 12. Керівництво та лідерство.
 13. Ефективність менеджменту.
13. Рекомендована література:
1. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі. - Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
 2. Осовська Г. В. Основи менеджменту: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів] / Г. В. Осовська. – К.: “Кондор”, 2003. – 556 с.
 3. Стадник В. В. Менеджмент: посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
 4. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підруч. / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;

- підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Економіка підприємства

1. Назва дисципліни: Економіка підприємства.
2. Код дисципліни: ППО 9.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години - 72 (лекції - 36, семінарські заняття - 36), самостійна робота – 78.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Арзянцева Д.А., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - економічно-організаційні основи створення та функціонування підприємства в системі ринкових відносин;
 - зміст та основні принципи планування діяльності підприємства; призначення та особливості різних видів планів;
 - методи обґрунтування виробничої програми підприємства;
 - структуру та особливості ресурсного забезпечення виробничої діяльності підприємства;
 - сутність трудових ресурсів підприємства та характеристика їх видів,
 - сутність та класифікація основних засобів підприємства, методи розрахунку амортизації; показники оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства;
 - сутність і складові матеріально-технічного забезпечення підприємства;
 - сутність витрат підприємства та собівартості продукції, їх класифікацію, напрями оптимізації;
 - сутність доходів підприємства в системі економічних показників його діяльності, механізм їх формування;
 - сутність прибутку як економічної категорії, принципи розподілу і використання прибутку на підприємстві;
 - напрями забезпечення економічної безпеки підприємства, запобігання банкрутства підприємства;розуміти:
 - об'єкт та предмет курсу, основний понятійно-категоріальний апарат;
 - економічні особливості різних видів підприємств;
 - методику планування діяльності підприємства;
 - механізм формування програми виробництва продукції та її реалізації, планування ресурсного забезпечення виробничої програми;
 - механізм планування й ефективного використання трудових ресурсів підприємства, здійснення їх матеріального стимулювання;
 - порядок формування основних результативних показників діяльності підприємства, механізм розподілу та використання прибутку підприємства;

- особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової;
 - напрями підвищення ефективності діяльності підприємства;
бути спроможним:
 - визначати пріоритетні напрями підприємницької діяльності, мобілізувати матеріальні та нематеріальні ресурси, творчий потенціал на їх реалізацію;
 - вибирати методи планування діяльності підприємств в залежності від різних факторів та забезпечувати взаємоузгодженість планів різних рівнів;
 - формувати критерії вибору показників ефективності господарської діяльності підприємства залежно від поставлених цілей, доцільності реалізації інноваційно-інвестиційного проекту;
 - визначати альтеративні варіанти здійснення витрат залежно від ресурсного забезпечення та визначених критеріїв ефективності;
 - аналізувати процеси формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямів його діяльності;
 - здійснювати комплексну оцінку ефективності господарської діяльності, загрози банкрутства, рівня економічної безпеки тощо;
 - розробляти заходи щодо підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін «Економічна теорія» та «Мікроекономіка» паралельно із навчальними дисциплінами «Бухгалтерський облік», «Регіональна економіка».
12. Зміст дисципліни:
1. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин.
 2. Планування діяльності підприємства.
 3. Виробнича програма підприємства.
 4. Виробнича потужність підприємства.
 5. Матеріально-технічне забезпечення підприємства.
 6. Основні засоби підприємства.
 7. Трудові ресурси та стимулювання праці персоналу підприємства.
 8. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції.
 9. Фінансові результати діяльності підприємства.
 10. Ефективність, конкурентоспроможність та економічна безпека підприємства.
13. Рекомендована література:
1. Бойчик І. М. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: опор. консп. лекцій / І. М. Бойчик. – Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – 120 с.
 2. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. - Вид 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 528 с.
 3. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач : навч. посіб. / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова, Казанська та ін.] – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
 4. Економіка підприємства: підручник / за ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2006. – 615 с.
 5. Економіка підприємства: підручник: за загальною редакцією Г. О. Швиданенко - К.: КНЕУ, 2009 – 816 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, курсова робота.
15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
- підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Регіональна економіка

1. Назва дисципліни: Регіональна економіка.
2. Код дисципліни: ППО 10.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 54 (лекції – 26, практичні, семінарські заняття – 28), самостійна робота – 36.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Пила В. І., д.е.н., професор, Корюгін А. В., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - теорію, методологію і методи регіональної економіки;
 - регіональні проблеми розвитку;
 - регіональну динаміку і трансформацію економічного простору (динаміка населення, виробництва – ВВП в цілому і окремих галузей) та інвестицій, зайнятості і доходів населення, зовнішньоекономічної діяльності та ін.;
 - визначення неоднорідності економічного простору (ранжування і класифікація регіонів за рівнем і тенденціями розвитку);
 - умови виділення проблемних регіонів розвитку (відсталих –слаборозвинених, депресивних – з тенденціями до погіршення розвитку, прикордонних та ін.);
 - проблеми державного регулювання регіонального розвитку;
 - основоположні засади регіональної економічної політики країни (економічні механізми регулювання регіональної політики, програми регіонального розвитку);розуміти:
 - основні економічні закони, закономірності і принципи розміщення продуктивних сил;
 - яким чином здійснюється оцінка природо-ресурсного потенціалу території;
 - засоби діагностики демографічної ситуації в регіоні та в країні в цілому;
 - яким чином здійснюється розробка державної регіональної політики;
 - як здійснюється формування нових форм регіонального розвитку продуктивних сил України;
 - особливості інноваційно-інвестиційної політики України;бути спроможним:
 - вивчати і виявляти на основі аналізу різних інформаційних джерел особливості сучасного стану розміщення продуктивних сил України, регіону та визначати напрямки їх удосконалення;
 - визначати напрямки удосконалення державної регіональної політики України;
 - користуватись для розв'язання прикладних завдань методами економічного обґрунтування розміщення виробництва;
 - працювати з різними схемами економічного планування України, їх порівнювати

- тощо;
- оцінювати перспективи основних напрямків зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі;
 - давати характеристику основних форм зовнішньоекономічних зв'язків, експортного потенціалу та транзитного потенціалу України.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчається після навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Макроекономіка» «Мікроекономіка», має значення для вивчення таких навчальних дисциплін: «Інвестування», «Місцеві фінанси».
12. Зміст дисципліни:
1. Теоретичні основи регіональної економіки.
 2. Наукові методи аналізу та обґрунтування просторової організації господарства і економічного розвитку регіонів.
 3. Природно-ресурсний потенціал та його економічна оцінка.
 4. Населення і трудові ресурси України.
 5. Регіональний розвиток міжгалузевих комплексів в Україні.
 6. Територіальна організація народного господарства.
 7. Регіональна економіка та регіональна політика.
 8. Регіональна інвестиційно-інноваційна політика України
 9. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил регіонів України
 10. Нові тенденції територіальної організації продуктивних сил регіонів
13. Рекомендована література:
1. Дадашев Б. А. Регіональна економіка [текст]: навчальний посібник / Б. А. Дадашев, В. П. Гордієнко, В. В. Обливанцов. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 202 с.
 2. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкий; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: Знання, 2013. – 447 с.
 3. Лишиленко В. І. Регіональна економіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / В. І. Лишиленко — К.: Центр учбової літератури, 2009. – 384 с.
Регіональна економіка: Підручник / В. В. Журавель, О. В. Поспелов, Г. П. Рекун, В. Б. Родченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 271 с.
Регіональна економіка: підручник / за ред. Є.П. Качана. – К.: Знання, 2011 – 670 с.
Тодосійчук В.Л. Регіональна економіка: Підручник / В.Л. Тодосійчук. – Вінниця, ВДАУ, 2008. – 434 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Економіко-математичні методи та моделі

1. Назва дисципліни: Економіко-математичні методи та моделі.
2. Код дисципліни: ППО 11.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.

4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18,), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Чайковська І. І., к. е. н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - концептуальні засади, принципи і підходи до побудови економіко-математичних моделей;
 - основні класи математичних моделей, що використовуються для дослідження економічних процесів;
 - можливості моделювання і прогнозування розвитку економічних об'єктів і процесів;розуміти:
 - особливості побудови оптимізаційних економіко-математичних моделей;
 - особливості побудови економетричних моделей економічних процесів і явищ;
 - особливості побудови моделей економічного прогнозування;
 - особливості застосування імітаційного моделювання;
 - особливості побудови моделей прийняття рішень в умовах невизначеності;бути спроможним:
 - самостійно здійснювати постановку прикладних економічних задач;
 - визначати обсяг необхідної інформації для чіткої постановки та розв'язування прикладних економічних задач;
 - адекватно використовувати економіко-математичні моделі для розв'язування прикладних економічних задач;
 - використовувати інформаційні технології для розв'язування прикладних економічних задач;
 - здійснювати аналіз отриманих результатів, формувати та приймати на їх основі відповідні ефективні рішення.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові супутні або попередні дисципліни: «Вища та прикладна математика», «Інформаційні системи та технології», «Теорія ймовірностей та математична статистика».
12. Зміст дисципліни:
 1. Економіка як об'єкт моделювання.
 2. Концептуальні засади математичного моделювання економіки.
 3. Оптимізаційні економіко-математичні моделі.
 4. Економетричні моделі економічних процесів і явищ.
 5. Методи і моделі економічного прогнозування.
 6. Основи імітаційного моделювання.
 7. Методи і моделі прийняття рішень в умовах невизначеності.
13. Рекомендована література:
 1. Вітлінський В. В. Моделювання економіки: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с.
 2. Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник / За ред. О. Т. Іващука. – Тернопіль: ТНЕУ «Економічна думка», 2008. – 704 с.

3. Казарезов А.Я. Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник. Для самостійного вивчення / А.Я. Казарезов, О.О. Ципліцька – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – 248 с.
4. Благун І.С. Математичні методи в економіці: Навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 251 с.
5. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. закл. / В. І. Приймак – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 296 с.
6. Мазник Л.В. Економіко-математичне моделювання: навчально-методичний посібник / Л.В. Мазник, Л.О. Коннова, Л.В. Чорноус. – К.: НУХТ, 2013. – 157 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Бухгалтерський облік

1. Назва дисципліни: Бухгалтерський облік.
2. Код дисципліни: ППО 12.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години - 72 (лекції - 36, семінарські заняття - 36), самостійна робота – 78.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Рижа Т. В., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність бухгалтерського обліку та його значення;
 - принципи бухгалтерського обліку;
 - основи документального відображення господарських операцій і процесів в обліку;
 - основи відображення основних господарських операцій в системі рахунків бухгалтерського обліку;
 - сучасні технології інформаційного забезпечення фінансово-господарської діяльності;

розуміти:

 - методику ведення бухгалтерського обліку господарських операцій;
 - процедуру формування висновків за результатами бухгалтерського обліку;

бути спроможним:

 - відображати основні господарські операції в системі рахунків бухгалтерського обліку;
 - складати первинні бухгалтерські документи та накопичувальні відомості господарських операцій;
 - приймати рішення та підвищувати ефективність фінансово-господарської діяльності за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

- вести бухгалтерський облік основних господарських операцій в умовах застосування програмного забезпечення «1 С Бухгалтерія».
10. Спосіб навчання: аудиторне.
 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси», «Гроші та кредит»; читається паралельно з навчальними дисциплінами: «Економіка підприємства», має значення для вивчення навчальної дисципліни «Фінансова звітність підприємств».
 12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку.
 2. Документація та інвентаризація. Техніка і форми бухгалтерського обліку.
 3. Система рахунків та їх класифікація.
 4. Облік необоротних активів.
 5. Облік запасів.
 6. Облік грошових коштів, розрахунків та інших активів.
 7. Облік оплати праці та розрахунків з персоналом.
 8. Облік витрат виробництва.
 9. Облік власного капіталу.
 10. Облік зобов'язань.
 11. Облік готової продукції, її реалізації, доходів та фінансових результатів.
 12. Фінансова звітність.
 13. Рекомендована література:
 1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. – Житомир : ЖІТІ, 2009. – 912 с.
 2. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / М. В. Кужельний, В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.
 3. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.
 4. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н.М. Ткаченко – К.: Алерта, 2008. – 926 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Економіка праці та соціально-трудові відносини

1. Назва дисципліни: Економіка праці та соціально-трудові відносини.
2. Код дисципліни: ППО 13.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5), аудиторні години – 50 (лекції - 24, семінарські та практичні заняття - 26), самостійна робота – 55.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: Романова В. В., к.е.н., доцент, Граматович Ю.В.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- об'єкт та предмет курсу, основний понятійно-категоріальний апарат;
- основи формування та функціонування ринку праці;
- зміни в структурі зайнятості та безробіття;
- зміст і елементи організації праці;
- методи оцінки ефективності праці;
- сутність, види, системи оплати праці та методи її регулювання;
- зміст, основні принципи та аспекти формування й розвитку системи соціально-трудових відносин;

розуміти:

- сутність ринку праці, його функції, елементи та взаємодію між ними;
- основні тенденції на ринку праці та в соціально-трудої сфері України;
- специфіку системи оплати праці;
- особливості організації праці на підприємствах, в установах, організаціях;

бути спроможним:

- практично управляти процесами праці на мікро- і макрорівні;
- розраховувати та аналізувати показники зайнятості та безробіття у регіоні (області, районі), країні;
- аналізувати доходи і рівень життя населення;
- розраховувати розмір заробітної плати працівників за різними системами оплати праці;
- визначати раціональні підходи до вирішення проблем, пов'язаних з організацією праці на підприємствах, в установах, організаціях;
- визначати та аналізувати ефективність конкретної праці за допомогою системи показників..

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях з навчальних дисциплін: «Міжнародні економічні відносини», «Економіка підприємства», «Менеджмент»; вивчається паралельно з навчальною дисципліною «Фінанси підприємств», «Страхування».

12. Зміст дисципліни:

1. Ринок праці в економічній системі.
2. Населення як суб'єкт та об'єкт економічних й інших суспільних процесів і явищ.
3. Зайнятість населення та безробіття.
4. Вартість робочої сили, доходи і рівень життя населення.
5. Ефективність використання трудового потенціалу.
6. Заробітна плата в ринкових умовах та її регулювання.
7. Організація праці.
8. Нормування праці як основа її організації.
9. Соціально-трудої відносини та їх регулювання.
10. Міжнародне співробітництво та зарубіжний досвід у сфері праці.

13. Рекомендована література:

1. Акіліна О.В. Економіка праці та соціально-трудої відносини: навч. посіб. / Акіліна О.В., Ільїч Л.М. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: Алерта, 2012. – 819 с.
2. Березюк А.М. Економіка праці й соціально-трудої відносини: навч. посіб. / А.М. Березюк, С.М. Мельніков, О.С. Попов. – Х.: ХАІ, 2011. – 105 с.

3. Гаврилюк, Л.А. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посіб. / Л.А. Гаврилюк, А.Л. Бержанір, М.І. Дяченко; за ред. проф. Л.А. Гаврилюка. – Умань, 2011. – 416 с.
4. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: практикум / О.А. Грішнова, О.М. Білик. – К.: Знання, 2012. – 286 с.
5. Економіка праці та соціально-трудові відносини навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Л. Л. Кустова та ін.] – К.: КНТЕУ, 2012. – 327 с.
6. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. / [Г.В. Назарова та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Г.В. Назарової. – К.: Знання, 2012. – 573 с.
7. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. / [Качан Є.П., Дяків О.П., Надвиничний С.А. та ін.]; під ред. Є.П. Качан. – К.: Знання, 2008. – 407 с.
8. Іляш О.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. / О.І. Іляш, С.С. Гринкевич. – К.: Знання, 2010. – 476 с.
9. Кодекс Законів про працю України : від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII за станом на 1 січня 2010 р. // Режим доступу до документа: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
10. Про відпустки: Закон України 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР // Голос України від 17.12.1996.
11. Про зайнятість населення: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5067-VI // Урядовий кур'єр від 12.09.2012. – № 164.
12. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР // Голос України від 25.05.1995.
13. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII // Голос України від 24.11.1992.
14. Сумцов В.Г. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посіб. / В.Г. Сумцов, І.Г. Филиппова, Г.С. Балахнін; 3-тє вид., переробл. і допов. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 511 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Маркетинг

1. Назва дисципліни: Маркетинг.
2. Код дисципліни: ППО 14.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 44 (лекції - 18, семінарські заняття - 26), самостійна робота – 46.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Корюгін А.В., к.е.н., доцент.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- об'єктивні передумови виникнення, суть, функції, характерні ознаки маркетингу;
- теоретичні основи та організацію проведення маркетингових досліджень;
- суть, мету, принципи, форми, методи маркетингового контролю;
- основні складові маркетингової політики на підприємстві та особливості їх практичної реалізації;

розуміти:

- сутність та особливості процесу управління маркетингом у поточній діяльності підприємств, установ організацій;
- вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на маркетингову діяльність;
- особливості та форми організації маркетингової діяльності на підприємстві;

бути спроможним:

- розробляти програму маркетингу на підприємствах, установах організаціях;
- формувати на підприємстві систему маркетингової інформації для збору, систематизації та аналізу первинної та вторинної інформації;
- впроваджувати маркетингові заходи з урахуванням взаємозв'язку між елементами комплексу маркетингу.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Економіка підприємства» читається супутньо з навчальними дисциплінами «Страхування» та «Фінанси підприємств».

12. Зміст дисципліни:

1. Сутність маркетингу та розвиток його концепцій.
2. Маркетинг як відкрита мобільна система.
3. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень.
4. Вивчення потреб і поведінки споживачів та вибір цільових сегментів.
5. Товар у комплексі маркетингу.
6. Ціна у комплексі маркетингу.
7. Розповсюдження у комплексі маркетингу.
8. Комунікації у комплексі маркетингу.
9. Управління маркетинговою діяльністю.

13. Рекомендована література:

1. Балабанова Л. В. Маркетинг підприємства. Навч. посіб. / Л.В. Балабанова, В.В. Холод, І.В. Балабанова. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 612 с.
2. Гаркавенко С. С. Маркетинг. Підручник. / С. С. Гаркавенко. – Київ: Лібра, 2004.- 712 с.
3. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. / Ф. Котлер – К., М., СПб.: Вильямс, 1998. – 1055 с.
4. Маркетинг: [навчальний посібник] / С.В. Ковальчук, В.Л. Карпенко, Л.М. Коваль, Р.В. Бойко, Л.А. Бичкова та ін.; за ред. канд. екон. наук Ковальчук С.В. – Львів: Новий світ-2000, 2010. – 679 с.
5. Павленко А. Ф. Маркетинг: підручник/ А.Ф. Павленко, – К.: КНЕУ, 2003. – 246 с. Планування маркетингу. 2-ге вид. перероб. та доп. [текст] : навч. посіб. / О. А.
6. Овечкіна, Д. В. Солоха, К. В. Іванова, В. В. Морєва, О. В. Беякова, О. Б. Балакай -

К.: "Центр учбової літератури", 2013. – 352 с..

14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Страхування

1. Назва дисципліни: Страхування
2. Код дисципліни: ППО 15.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 56 (лекції – 28, семінарські заняття – 28), самостійна робота – 64.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Бучковська Я.Г., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність, зміст, основні принципи страхування;
 - сучасні форми та види здійснення страхових операцій;
 - основні тенденції, суперечності, проблеми та перспективи розвитку страхової діяльності в Україні;
 - нормативно-правове та організаційне забезпечення функціонування і регулювання діяльності суб'єктів страхування в Україні;
 - порядок організації та ведення страхової діяльності;

розуміти:

 - необхідність страхового захисту від ризикових обставин;
 - об'єктивну необхідність виникнення та розвитку страхового ринку;
 - термінологію страхування та перестрахування;
 - сутність та специфіки механізму функціонування страхування в Україні на сучасному етапі;
 - тенденції, суперечності, підходи до визначення доцільності головних напрямів страхової діяльності;
 - специфіку запровадження різних видів страхування;
 - процедури укладання страхових договорів (придбання страхових полісів);

бути спроможним:

 - визначати раціональні підходи до вирішення проблем, пов'язаних з організацією страхової діяльності;
 - розраховувати тарифи із різних видів страхування;
 - визначати рівень фінансової стійкості страхової компанії;
 - укладати договори страхування;
 - оцінювати ефективність здійснення страхової діяльності.
10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Економіка підприємства», читається разом із навчальними дисциплінами «Фінанси підприємств», «Економіка праці та соціально-трудові відносини».
12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність страхування, його роль в економіці.
 2. Класифікація страхування.
 3. Страхові ризики та їх оцінка.
 4. Страховий ринок
 5. Страхова організація.
 6. Державне регулювання страхової діяльності.
 7. Основні види страхування та їх характеристика.
 8. Перестраховування і співстрахування.
 9. Фінансово-економічна діяльність страховиків.
 10. Фінансова безпека страховика..
13. Рекомендована література:
 1. Базилевич В.Д. Страхування / В.Д. Базилевич. – К.: Т-во “Знання”, 2008.–1350 с.
 2. Вовчак О.Д. Страхова справа: підручник / О.Д. Вовчак. – К : Знання, 2011. – 391 с.
 3. Говорушко Т.А. Страхові послуги: навч. посібник / Т.А. Говорушко. – К.: ЦУЛ, 2011. – 376 с.
 4. Осадець С.С. Страхування / С.С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2002. – 528 с.
 5. Ткаченко Н.В. Страхування: навч. посіб. / Н.В. Ткаченко. – К.: Ліра-К, 2007. – 376 с.
 6. Яворська Т. В. Страхові послуги: навч. посіб. / Т.В. Яворська. – Л.: 2008. – 250 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінанси підприємств

1. Назва дисципліни: Фінанси підприємств.
2. Код дисципліни: ППО 16.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години - 56 (лекції - 28, семінарські заняття - 28), самостійна робота – 49.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Арзянцева Д. А., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- сутність та структуру фінансових ресурсів підприємств, методів і джерел їх формування;
- теоретичні основи організації фінансової діяльності підприємств;
- сутність прибутку як економічної категорії, принципи розподілу і використання прибутку на підприємстві;
- основні принципи оподаткування прибутку підприємства;
- джерела утворення та відновлення основних засобів підприємства, методи розрахунку амортизації;
- сутність та джерела капіталовкладень;
- сутність і структуру оборотних засобів підприємства;
- методи і показники (коефіцієнти) оцінки фінансового стану підприємства;

розуміти:

- об'єкт та предмет курсу, основний понятійно-категоріальний апарат;
- закономірності розвитку підприємств різних організаційно-правових форм;
- особливості забезпечення підприємств фінансовими ресурсами, сутність та джерела фінансування придбання активів;
- роль, специфіку та практику застосування платіжно-розрахункових документів;
- напрями формування і реалізації фінансової політики підприємствами;
- механізм планування та ефективного використання майнових ресурсів (активів) підприємства;
- види і принципи фінансового планування на підприємстві;
- сутність антикризового управління фінансами підприємства, а також інструменти фінансової санації підприємств;
- симптоми й причини банкрутства підприємства, особливості процедури розгляду та прийняття рішення у справі про банкрутство підприємства, а також процедури ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання;

бути спроможним:

- здійснювати розрахунок грошових надходжень, прибутку, його розподілу, впливу оподаткування на використання прибутку;
- проводити розрахунки підприємств з бюджетом і державними пільговими фондами;
- визначати потребу в оборотних коштах, джерелах фінансування відтворення основних засобів, їх ефективного використання;
- проводити оцінку фінансового стану підприємства на базі розрахунку коефіцієнтів рентабельності, платоспроможності, фінансової стійкості і ділової активності;
- здійснювати оцінку загрози банкрутства, доцільності реалізації інноваційно-інвестиційного проекту тощо;
- розробляти заходи щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства, планувати джерела формування і використання фінансових ресурсів.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами «Податкова система», «Маркетинг», «Страхування», після вивчення дисциплін «Фінанси», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік».

12. Зміст дисципліни:

1. Сутність фінансів та фінансового механізму підприємства.
2. Грошовий оборот та система грошових розрахунків підприємства.

3. Активи підприємства.
4. Фінансові ресурси підприємства.
5. Кредитування підприємства.
6. Система оподаткування підприємств.
7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємства.
8. Оборотні кошти підприємства, їх організація, нормування та використання.
9. Банкрутство та фінансова санація підприємства.
10. Фінансовий стан підприємства та його характеристика.
11. Фінансове планування. Фінансовий план підприємства.
13. Рекомендована література:
 1. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова, Казанська та ін.] – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
 2. Бердар М. М. Фінанси підприємств. Навч. посіб./ М.М. Бердар. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
 3. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): навчальний посібник / [В. М. Опарін. – 4-те вид., доп. і перероб]. – К.: КНЕУ, 2007. – 240 с.
 4. Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.: кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., [без змін.]. – К.: Вид-во КНЕУ, 2008. – 552 с.
 5. Фінанси підприємства: підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 491 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Податкова система

1. Назва дисципліни: Податкова система.
2. Код дисципліни: ППО 17.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 56 (лекції - 28, семінарські заняття - 28), самостійна робота – 64.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Рижа Т. В., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність податкової системи, її значення;
 - специфіку функціонування податкової системи в Україні на сучасному етапі;
 - нормативну базу щодо регулювання питань в податковій системі;
 - порядок стягнення податків, у тому числі податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, акцизного податку,

мита, екологічного податку, рентної плати, податку на майно, єдиного податку;
– порядок стягнення місцевих зборів, у тому числі туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів;

– практичні засади функціонування податкової системи в Україні;

розуміти:

– особливості стягнення податків, у тому числі податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, акцизного податку, мита, екологічного податку, рентної плати, податку на майно, єдиного податку;

– особливості стягнення зборів, у тому числі туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів;

бути спроможним:

– розв'язувати дискусійні проблеми щодо питань оподаткування;

– обчислювати суми податків, у тому числі податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, акцизного податку, мита, екологічного податку, рентної плати, податку на майно, єдиного податку;

– обчислювати суми зборів, у тому числі туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів;

– працювати з законодавством та нормативними актами, аналізувати і надавати пропозиції щодо їх удосконалення.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: базується на вивченні навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік» вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Фінанси підприємств» і «Страхування», має значення для вивчення навчальних дисциплін «Фінансова звітність підприємств».

12. Зміст дисципліни:

1. Податкова система і податкова політика.
2. Сутність і види податків.
3. Податок на прибуток підприємств.
4. Податок на доходи фізичних осіб.
5. Податок на додану вартість.
6. Акцизний податок.
7. Рентна плата.
8. Екологічний податок.
9. Мито.
10. Податок на майно.
11. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності.
12. Місцеві збори.

13. Рекомендована література:

1. Баранова В. Г. Податкова система: навч. посіб. / [Баранова В. Г. та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук В. Г. Баранової; Одес. нац. екон. ун-т. - Одеса: ВМВ, 2014. - 341 с.
2. Дулік Т. О. Податкова система: навч.-метод. посіб. / [Т. О. Дулік, Т. Ю. Александрюк, Л. Г. Маркова]; Дніпропетр. держ. фінанс. акад. - Дніпропетровськ: ДДФА, 2014. - 208 с.
3. Крисоватий А. І. Податкова система: навчальний посібник / А. І. Крисоватий, О. М. Десятник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2004. - 331 с.
4. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О., Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.]; За ред. І. О. Лютого. - К.: Центр

- учбової літератури, 2009. - 456 с.
5. Сердюк О.М., Податкова система (практикум): навч.посібник. // О.М. Сердюк, Т.В. Заревчацька. - К.: Центр навч. літератури, 2007. - 328 с.
Соколовська А.М. Основи теорії податків: навч.посіб. / А.М. Соколовська. – К.: Кондор, 2010. – 326 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
– поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
– підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Банківська система

1. Назва дисципліни: Банківська система.
2. Код дисципліни: ППО 18.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 72 (лекції - 36, семінарські заняття - 48), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Крушинська А.В.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність та складові банківської системи України, передумови її виникнення та становлення;
 - закони та підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють банківську діяльність;
 - основні характерні риси сучасної банківської системи України, цілі, функції та принципи функціонування її окремих ланок;
 - визначення центрального банку та його функцій;
 - сутність та класифікацію комерційних банків, їх особливості;
 - види основних банківських операцій
 - основні напрямки фінансового моніторингу банківської діяльності
 - необхідні умови фінансової безпеки банківського сектору;розуміти:
 - особливості побудови банківської системи України та її характерні ознаки;
 - стан, проблеми та перспективи розвитку банківської системи України;
 - місце центрального банку у банківській системі держави;
 - роль комерційних банків у банківській системі, їх функціональні відмінності та специфіку діяльності;
 - особливості здійснення банківських операцій та механізм формування доходів від кожного виду здійснюваних операцій;
 - методи здійснення контролю за діяльністю комерційних банків;
 - особливості функціонування фінансового механізму державного регулювання банківської діяльності в Україні;

бути спроможним:

- аналізувати основні види банківських операцій та послуг;
- надавати характеристику фінансовому механізму державного регулювання банківської діяльності в Україні;
- застосовувати на практиці основні елементи контролю та безпеки діяльності комерційних банків;
- здійснювати фінансовий моніторинг банківської діяльності у розрізі основних показників;
- визначати фактори фінансової безпеки банку.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Гроші і кредит», вивчається супутньо з навчальними дисциплінами «Центральний банк і грошово-кредитна політика», «Платіжні системи».

12. Зміст дисципліни:

1. Сутність банківської системи України.
2. Центральний банк у банківській системі країни.
3. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва.
4. Основні операції банків в національній економіці.
5. Контроль та безпека діяльності комерційних банків.
6. Банківська статистика.
7. Сучасний інструментарій аналізу банку.
8. Регулювання, нагляд і контроль банківської діяльності.
9. Фінансовий моніторинг банківської діяльності.
10. Фінансова безпека банківського сектору.

13. Рекомендована література:

1. Холодна Ю. Є. Банківська система: навч. посіб. / Холодна Ю. Є., Рац О. М.; Харк. нац. екон. ун-т. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. - 314 с.
2. Банківські операції: підручник / [Дзюблюк О. В. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-ге вид., випр. і допов. - Т.: Терно-граф, 2013. - 687 с.
3. Банківська система: навч. посіб.: [у 2 т.] / [Н. І. Волкова та ін.]; Донец. нац. ун-т. - Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. Т. 1. - 2013. - 374 с.
4. Банківська система: навч. посіб.: [у 2 т.] / [Н. І. Волкова та ін.]; Донец. нац. ун-т. - Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. - Т. 2. - 2013. - 297 с.
5. Кузнецова С. А. Банківська система: навч. посіб. / [С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська]; за ред. С. А. Кузнецової. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
6. Банківська система: підручник / [Реверчук С. К. та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. - 497 с.

14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота, курсова робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
- підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Бюджетна система

1. Назва дисципліни: Бюджетна система
2. Код дисципліни: ППО 19.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 150 (кредитів ЄКТС – 5,0) аудиторні години – 72 (лекції – 36, практичні, семінарські заняття – 36), самостійна робота – 78.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Синчак В. П., д.е.н., професор, Бучковська Я. Г., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- призначення та функції бюджету;
- сутність, складові та стратегічні перспективи бюджетної політики;
- бюджетне законодавство та його розвиток;
- бюджетний процес на загальнодержавному і місцевому рівнях;
- основи управління бюджетним дефіцитом;
- поняття та структуру бюджетного устрою та бюджетної системи;
- особливості використання інструментарію міжбюджетних відносин;
- сутність та характеристики доходів та видатків бюджетів різних рівнів;
- сутність та особливості управління державним боргом;

розуміти:

- особливості використання доходів і видатків бюджету, джерела фінансування бюджетного дефіциту;
- формування основних напрямів бюджетної політики;
- переваги бюджетно-цільового методу планування;
- необхідність класифікації доходів і видатків бюджету, бюджетного дефіциту, складових загального та спеціального фонду державного бюджету;
- методи та етапи бюджетного планування та прогнозування бюджетної програми і її складових, джерела формування доходів бюджету;
- порядок розрахунку міжбюджетних трансфертів, коефіцієнтів фінансових нормативів бюджетного забезпечення, складових доходів і видатків бюджетів;

бути спроможним:

- складати кошториси доходів і видатків бюджетних установ;
- проводити аналіз виконання дохідної та видаткової частин бюджетів та обслуговування розпорядників бюджетних коштів;
- проводити аналіз структури бюджетної системи;
- консультувати щодо застосування законодавчих і нормативно-правових актів з питань бюджету;
- складати розрахункові матеріали статей кошторису та пояснювальні записки до них;
- проводити аналіз доцільності надання та ефективності використання бюджетних коштів;
- проводити аналіз витрат бюджетів на обслуговування і погашення боргових

зобов'язань.

10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Податкова система», «Казначейська система»; читається супутньо з навчальними дисциплінами «Місцеві фінанси», «Місцеві бюджети».
12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави.
 2. Бюджет як основний фінансовий план держави.
 3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
 4. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України.
 5. Міжбюджетні відносини та бюджетне вирівнювання.
 6. Система доходів бюджету.
 7. Податки як імперативна домінанта бюджету.
 8. Система видатків бюджету.
 9. Видатки бюджету на економічну діяльність та науку.
 10. Видатки бюджету на соціальний захист та утримання соціальної сфери. Видатки на оборонну, правоохоронну діяльність, безпеку держави і управління.
 11. Видатки бюджету на обслуговування та погашення державного і місцевого боргу Казначейське обслуговування бюджетних коштів.
 12. Бюджетний ризик-менеджмент.
13. Рекомендована література:
 1. Бюджетна система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Л.О. Омелянович та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Омелянович ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - 2-ге вид., переробл. і допов. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. - 291 с.
 2. Бюджетна система: підручник / [С. І. Юрій та ін.]; за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленка; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль: ТНЕУ, 2013. - 623 с.
 3. Бюджетна система України: тренінг-курс : навч. посіб. / [В. М. Опарін та ін.]; за заг. ред. В. М. Опаріна; Держ. навч.-наук. установа «Акад. фін. упр.». - К.: ДННУ «Акад. фін. упр.», 2012. - 390 с.
 4. Бюджетна система України: проблемні питання: монографія / [Л. А. Васютинська та ін.]; за заг. ред. В. Г. Баранової; Одес. нац. екон. ун-т. - Одеса : Атлант, 2013. - 251 с.
 5. Бюджетна система: Навч. посіб. / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансовий ринок

1. Назва дисципліни: Фінансовий ринок
2. Код дисципліни: ППО 20.

3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 54 (лекції – 36, семінарські заняття – 18), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Захаркевич Н.П., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - організаційно-правові засади функціонування фінансового ринку України;
 - специфіку функціонування суб'єктів фінансового ринку;
 - особливості діяльності професійних учасників на ринку цінних паперів;
 - види та класифікацію угод і операцій з фінансовими інструментами;
 - особливості формування портфеля цінних паперів, види та класифікацію цінних паперів;
 - основні принципи функціонування банківської системи, фондового і валютного ринків і їх регулювання;розуміти:
 - сутність та функції, які виконує фінансовий ринок;
 - роль держави у побудові фінансового ринку як цілісного механізму перерозподілу фінансових ресурсів між державою, фізичними та юридичними особами;
 - особливості взаємозв'язків суб'єктів на фінансовому ринку;
 - основні відмінності обігу різних видів цінних паперів;
 - основи функціонування банківської системи, фондового і валютного ринків і їх регулювання;бути спроможним:
 - оцінювати та аналізувати політику держави щодо регулювання та розвитку фінансового ринку в Україні;
 - оцінювати фінансові інструменти і обирати найкращі способи їх застосування;
 - давати оцінку інвестиційній привабливості цінних паперів;
 - визначати напрямки і здійснювати обґрунтування економічної ефективності емісії та доцільності інвестицій в цінні папери;
 - визначати моделі вибору оптимального портфеля ринку цінних паперів;
 - розраховувати фінансові показники обміну валют та здійснювати оцінку фондових індексів.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Фінанси», «Економіка підприємства», читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Банківська система», є вихідною для вивчення навчальних дисциплін «Інвестування».
12. Зміст дисципліни:
 1. Фінансовий ринок та його інфраструктура
 2. Система регулювання фінансового ринку.
 3. Фінансові інструменти: види, поняття, класифікація, застосування.
 4. Ризик та ціна капіталу.
 5. Кредитний ринок.

6. Фондова біржа і біржові операції.
7. Ринок цінних паперів.
8. Ринок похідних фінансових інструментів.
9. Світові фінансові ринки та фінансовий ринок України.
10. Аналіз фінансових ринків.
13. Рекомендована література:
 1. Гарбар Ж. В. Фінансовий ринок: монографія / Ж. В. Гарбар; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ: КНТЕУ, 2015. - 455 с.
 2. Клименко В. В. Фінансовий ринок: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. В. Клименко, Л. М. Акімова, Л. М. Докієнко; [за ред. Павлова В. В.]; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. - 357 с.
 3. Криховецька З. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. / Криховецька З. М.; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. - 3-тє вид., перероб. та допов. - Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2014. - 428 с.
 4. Фінансовий ринок: підручник / [М. А. Гапонюк, А. Є. Буряченко, Н. В. Дегтярьова та ін.] за заг ред. М.А.гапонюка. – К.: КНЕУ, 2014. – 419 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Інвестування

1. Назва дисципліни: Інвестування.
2. Код дисципліни: ППО 22.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 60 (лекції - 30, семінарські заняття - 30), самостійна робота – 60.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Плішка Т. П., к.е.н., старший науковий співробітник.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - нормативну базу щодо регулювання питань в сфері інвестиційного менеджменту;
 - сутність та функції інвестиційного менеджменту;
 - методологічні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту;

розуміти:

 - правила прийняття інвестиційних рішень;
 - проблеми інвестиційного менеджменту;
 - порядок підготовки реальних інвестиційних проектів підприємства;

бути спроможним:

 - проводити оцінку та прогнозування розвитку інвестиційного ринку;
 - проводити оцінку інвестиційної привабливості підприємств;

- розробляти інвестиційну стратегію підприємства;
 - розробляти програму реальних інвестицій підприємства;
 - управляти портфелем фінансових інвестицій підприємства.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: базується на вивченні навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси» «Фінанси підприємств», «Фінанси зовнішньоекономічної діяльності», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Банківська справа», «Банківські операції».
 12. Зміст дисципліни:
 1. Методологічні основи інвестування.
 2. Характеристика інвестиційної діяльності.
 3. Фінансові інвестиції та фондовий ринок.
 4. Методи та моделі портфельного аналізу фінансових інвестицій.
 5. Інвестиції у виробничі фонди.
 6. Обґрунтування доцільності інвестування.
 7. Сутність інвестиційного проекту.
 8. Інноваційні інвестиції.
 9. Оцінка ефективності процесу інвестування.
 10. Організаційно-правове регулювання інвестиційної діяльності.
 13. Рекомендована література:
 1. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика / Л. М. Борщ, С. В. Герасимова. – К. : Знання, 2007. – 685 с.
 2. Вовк В. М. Інвестування : навч. посібник / В.М. Вовк, І.М. Паславська. – Дрогобич : Коло, 2011. – 465 с.
 3. Данілов О. Д. Інвестування : навч. посібн. / О. Д. Данілов, Г. М. Івашина, О. Г. Чумаченко. – Ірпінь, 2009. – 377 с.
 4. Інвестування : підручник / за ред. Л. О. Омелянович. – К., 2012. – 278 с.
 5. Інвестування: підручник / [М. І. Крупка, Д. В. Ванькович, Н. Б. Демчишак та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 452 с.
 6. Інвестування: підручник / В. П. Ільчук, Г. В. Кравчук, М. В. Дубина, А. В. Тарасенко. – Чернігів: ЧНТУ, 2014. – 355 с.
 7. Інвестування: практикум / [Т.В. Майорова, С.В. Урванцева, В.І. Максимович]; за наук. ред. Т.В. Майорової. – К.: КНЕУ, 2012. – 577 с.
 8. Кириченко О. А. Інвестування : підручник / О. А. Кириченко, С. А. Єрохін. – К. : Знання, 2009. – 573 с.
 9. Луців Б. Л. Інвестування: підручник / Б. Л. Луців, І. С. Кравчук, Б. Б. Сас. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 543 с.
 10. Петухова О. М. Інвестування : навч. посіб. / О. М. Петухова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 336 с.
 11. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47.
 12. Сазонець І.Л. Інвестування: підруч. / І.Л. Сазонець, В.А. Федорова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 312 с.
 13. Скрипник Г. О. Інвестування : навч. посіб. / Г.О. Скрипник, В. Л. Гераймович; НУБП України. - Київ : Компринт, 2015. – 307 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

2.1. Вибіркові навчальні дисципліни (шифр - ППВ)

Фінансова математика

1. Назва дисципліни: Фінансова математика.
2. Код дисципліни: ППВ 1.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0), аудиторні години - 34 (лекції - 16, практичні заняття - 18), самостійна робота – 86.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Чайковська І.І., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність процентних платежів;
 - поняття щодо еквівалентних процентних ставок;
 - поняття фінансової ренти;
 - сутність короткострокових, середньострокових та довгострокових кредитів;
 - поняття конверсії та консолідації позик;розуміти:
 - основи здійснення фінансових розрахунків;
 - методи нарощення потоку платежів за принципом фінансової ренти;
 - різні схеми погашення позик;
 - принципи прийняття інвестиційних рішень та оцінку грошових потоків;
 - поняття ризику та планування інвестиційних проектів;бути спроможним:
 - визначати нарощену суму на основі простої процентної та облікової ставки;
 - визначати дисконтовану суму на основі простої процентної та облікової ставки;
 - визначати нарощену суму на основі складної процентної та облікової ставки;
 - визначати дисконтовану суму на основі складної процентної та облікової ставки;
 - здійснити розрахунок нарощених сум в умовах інфляції;
 - здійснити розрахунок середніх процентних ставок;
 - визначити повну дохідність в кредитних та облікових операціях;
 - визначити параметри фінансових операцій для досягнення найбільшої доходності;
 - визначити параметри для досягнення найбільшої доходності в окремих операціях;
 - визначити сучасну вартість фінансової ренти.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Вища та прикладна математика».
12. Зміст дисципліни:

1. Предмет, методи та завдання фінансової математики. Основи фінансових розрахунків.
2. Сутність процентних платежів. Нарощення й дисконтування на основі простих процентних та облікових ставок.
3. Нарощення та дисконтування на основі складних процентних та облікових ставок.
4. Еквівалентність процентних ставок. Зміна умов проведення розрахунків.
5. Розрахунки щодо потоків фінансових платежів.
6. Розрахунки щодо погашення кредитної заборгованості.
7. Розрахунки щодо аналізу ефективності фінансових вкладень.
8. Розрахунки щодо аналізу ефективності реальних інвестицій.
13. Рекомендована література:
 1. Долінський Л.Б. Фінансова математика: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2009. – 265 с.
Долінський Л.Б. Фінансові обчислення та аналіз цінних паперів: Навч. посіб. – К., Майстер-Клас, 2005. – 192 с.
 2. Григорків В.С. Фінансова математика: підручник / В.С. Григорків, О.І. Ярошенко, П.О. Нікіфоров - Чернівці: ЧНУ, 2011. - 488с.
 3. Крисак Я. В. Фінансова математика. Фінансові потоки : навч. посіб. / Я.В.Крисак, І.О.Ластівка – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 88 с.
 4. Васильченко І.П., Васильченко З.М. Ф 19 Фінансова математика: Навч.посібник.– К.: Кондор, 2007.— 184 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Основи теорії економічної конкуренції

1. Назва дисципліни: Основи теорії економічної конкуренції.
2. Код дисципліни: ППВ 1.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 2-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 34 (лекції - 16, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 86.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Корюгін А.В., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність економічної конкуренції та її значення;
 - основні методи конкурентної боротьби, її переваги і недоліки;
 - теорії конкуренції та конкурентоспроможності фірми, існуючі в історії економічної думки;
 - поняття конкурентних стратегій фірми;
 - види та напрями підвищення конкурентоспроможності фірми;
 - теоретичні положення при формуванні конкурентної стратегії фірми;

розуміти:

- основні етапи становлення економічної конкуренції;
- закономірність і тенденції розвитку економічної конкуренції;
- методи конкурентної боротьби, її переваги і недоліки;
- теорії конкуренції та конкурентоспроможності фірми, існуючі в історії економічної думки;
- механізм формування конкурентної стратегії фірми;
- напрями регулювання економічної конкуренції;

бути спроможним:

- визначати тип ринку та основні методи конкурентної боротьби, на конкретному ринку;
- виділяти основні ознаки стратегії домінування на ринку;
- виявляти вплив детермінант конкурентоспроможності залежно від структури та характеру галузі;
- розробляти стратегію підвищення конкурентоспроможності;
- застосовувати кількісні та якісні показники для аналізу конкурентоспроможності.

10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами «Економічна теорія» та «Фінансова математика».
12. Зміст дисципліни:
 1. Суть, функції та методологія аналізу економічної конкуренції.
 2. Види, форми та методи економічної конкуренції.
 3. Основні наукові школи про конкуренцію в ринковій економіці.
 4. Економічна конкуренція в Україні. Інституційне середовище рекламної діяльності конкурентних підприємств.
 5. Конкурентні стратегії підприємств в ринковому середовищі.
 6. Конкуренція і реклама на страховому ринку та ринку банківських послуг.
 7. Економіко-правові інструменти регулювання конкуренції.
 8. Світовий досвід регулювання економічної конкуренції та Україна.
13. Рекомендована література:
 1. Борисенко З. М. Основи конкурентної політики: підручник / З. М. Борисенко. – К.: Таксон, 2004. – 704 с.
 2. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємств: навч. посібник / С. М. Клименко. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с.
 3. Реверчук С. К. Основи теорії економічної конкуренції: навч. посіб. / С. К. Реверчук, Т. В. Сива, Л. С. Реверчук. – К.: Знання, 2007. – 271 с.
 4. Управління конкурентоспроможністю підприємства / [С. М. Клименко, Т. В. Омеляненко та ін.]. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Міжнародні фінансові організації

1. Назва дисципліни: Міжнародні фінансові організації.

2. Код дисципліни: ППВ 2.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 34 (лекції – 16, практичні, семінарські заняття – 18), самостійна робота – 56.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Самарічева Т. А.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність та правові засади функціонування міжнародних фінансових організацій (МФО),
 - їх роль у світовому економічному розвитку, трансграничному русі капіталів, роботі міжнародних фінансових ринків, формуванні міжнародної валютної системи і регулюванні платіжних балансів;
 - результати співпраці України з МФО та проблеми державного регулювання цього процесу;
 - особливості діяльності та фінансові продукти міжнародних фінансових організацій системи ООН, регіонів Америки, Африки, Європи, Азії, Австралії та Океанії;
 - класифікацію МФО за напрямками їх діяльності, порядок реєстрації та ратифікації договорів МФО;
 - сучасні тенденції зовнішньої заборгованості країн світу, критерії класифікації Світовим банком держав-боржників;
 - повноваження державних і урядових органів України у сфері фінансових відносин з МФО;розуміти:
 - основні поняття, терміни та категорії, що складають суть міжнародних фінансових організацій;
 - основні принципи та механізми функціонування міжнародних організацій, критерії ефективності їх діяльності;
 - статутні засади, механізм функціонування та основні напрями діяльності спеціалізованих міжнародних фінансових організацій;
 - особливості функціонування та діяльності міжнародних міжурядових регіональних організацій;
 - функції та роль міжнародних неурядових організацій в сучасній системі міжнародних фінансових відносин;
 - механізми та основні напрями співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями;бути спроможним:
 - вивчати і виявляти на основі аналізу різних інформаційних джерел особливості сучасного стану співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями;
 - досліджувати особливості реалізації цільової функції Міжнародного валютного фонду та Світового банку, з урахуванням їх характерних рис;
 - аналізувати наслідки реалізації цільової функції міжнародних фінансових організацій у країнах-реципієнтах,
 - визначати роль міжнародних фінансових організацій у закріпленні в глобальній економічній системі рис асиметричності як результату співпраці з країнами-

- реципієнтами.
- користуватись для розв'язання прикладних завдань механізмами управління фінансовими ресурсами;
 - оцінювати перспективи основних напрямків співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями на сучасному етапі.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Фінанси», «Міжнародні економічні відносини», вивчається водночас з навчальними дисциплінами «Гроші і кредит», «Фінанси» та є базовою для вивчення навчальних дисциплін «Фінанси зовнішньоекономічної діяльності», «Фінанси країн ЄС».
 12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність міжнародних фінансових організацій (МФО), роль та правові основи їх фінансової діяльності.
 2. Особливості діяльності Міжнародного валютного фонду (МВФ).
 3. Діяльність міжнародних банків.
 4. Особливості діяльності Групи Світового банку.
 5. Функціонування регіональних міжнародних фінансово-кредитних установ.
 6. Європейський валютний союз.
 7. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями.
 13. Рекомендована література:
 1. Колосова В. П. Розвиток відносин України з міжнародними фінансовими організаціями : монографія / В. П. Колосова; Наук.-дослід. фін. ін-т Акад. фін. упр. М-ва фінансів України. - К., 2008. - 232 с.
 2. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник / ред. Л.Н. Красавина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2010. – 608 с.
 3. Міжнародні фінансові організації: підручник / Н. С. Рязанова, М. А. Гапонюк, А. А. Максименко ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». - К.: КНЕУ, 2010. - 230 с.
 4. Патика Н. І. Міжнародні фінансові організації: навч. посіб. / Н. І. Патика; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». - К., 2008. - 218 с.
 14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота..
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Міжнародні валютно-кредитні відносини

1. Назва дисципліни: Міжнародні валютно-кредитні відносини.
2. Код дисципліни: ППВ 2.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 2-й.
5. Семестр: 4-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні

години – 34 (лекції – 16, практичні, семінарські заняття – 18), самостійна робота – 56.

7. Форма контролю: залік.

8. Викладач: Самарічева Т. А.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- поняття валюти та елементи валютної системи;
- еволюцію світової валютної системи;
- принципи організації Європейської валютної системи;
- проблеми створення економічного і валютного союзу;
- показники платіжного балансу і методи класифікації його статей;
- методи регулювання платіжного балансу;
- режими валютних курсів;
- класифікацію валютних операцій;
- види міжнародних кредитів;
- функції міжнародних валютно-кредитних організацій;

розуміти:

- закономірності розвитку міжнародної валютної системи та сучасні валютні проблеми;
- економічний зміст платіжного балансу;
- особливості функціонування валютних ринків;
- принципи формування валютного курсу;
- механізм проведення валютних операцій;
- технологію здійснення міжнародних розрахунків;
- поняття міжнародного кредиту, фінансування та кредитування експортно-імпорتنих операцій;
- особливості страхування валютного та кредитного ризику;
- сутність регулювання валютно-кредитних відносин;
- завдання функціонування міжнародних фінансових організацій;

бути спроможним:

- оцінити стан та взаємозв'язок національних регіональних та світових валютних систем;
- визначати вплив факторів попиту та пропозиції на величину валютного курсу;
- аналізувати платіжний баланс;
- розрахувати курс "спот", "форвард" та крос-курс валюти;
- прогнозувати зміну валютних курсів;
- здійснити розрахунки по валютним опціонам та ф'ючерсам;
- використовувати різні способи страхування валютних ризиків.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Фінанси», «Міжнародні економічні відносини», вивчається водночас з навчальними дисциплінами «Гроші і кредит», «Фінанси» та є базовою для вивчення навчальних дисциплін «Фінанси зовнішньоекономічної діяльності», «Фінанси країн ЄС».

12. Зміст дисципліни:

1. Міжнародна валютна система та її еволюція.
2. Європейська валютна система.

3. Платіжний баланс.
4. Валютні ринки.
5. Валютні курси.
6. Валютні операції.
7. Національні системи регулювання валютно-кредитних відносин.
8. Сучасні міжнародні фінансово-кредитні відносини.
9. Міжнародні фінансові організації.
13. Рекомендована література:
 1. Колесник І. А. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. посіб. для студ. ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. програмою бакалавра з напряму підготов. «Міжнародна економіка» / І. А. Колесник, М. О. Александрова. - К.: ДКС центр, 2011. - 203 с.
 2. Лисенков Ю. М. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / Ю. М. Лисенков, О. Ю. Гусак, О. А. Івашенко, В. П. Ляшко, В. О. Мещеряков; ред.: В. Є. Поліванов, В. О. Мещеряков, Ю. М. Лисенков; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовн. торгівля, 2014. - 511 с.
 3. Луцишин З. О. Міжнародні валютно-фінансові відносини: практична філософія і реалії української економіки / З.О. Луцишин. – Тернопіль: Збруч, 2010. – 449 с.
 4. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підруч. для ВНЗ. — 5-те вид. перероб. і доп. / Боринець С.Я. — К., 2008. — 582 с.
 5. Патики Н. І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навч. посіб. / Н. І. Патики. - К.: Знання, 2012. - 566 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Господарське право

1. Назва дисципліни: Господарське право.
2. Код дисципліни: ППВ 3.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 46 (лекції - 16, семінарські заняття - 30), самостійна робота – 44.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: Тараненко Л. С., к.ю.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - поняття господарського права;
 - предмет, метод і системи господарського права;
 - джерела господарського права;
 - господарські правовідносини, як внутрішні так і зовнішні;
 - суб'єкти господарського права;

- правове становище повного товариства; правове становище командитного товариства; правове становище приватного та публічного акціонерного товариства; правове становище товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю; правове становище державного та комунального унітарного підприємства; правове становище приватного підприємства; правове становище підприємств колективної власності;
- поняття та особливості об'єднання підприємств;
- особливості використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності;
- правове становище цінних паперів у господарській діяльності;
- правове регулювання ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності;
- способи захисту прав суб'єктів господарювання та споживачів; особливості обмеження монополізму та способи захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції;
- механізм державного регулювання господарської комерційної діяльності (підприємництва);
- правове регулювання некомерційної господарської діяльності;
- правовий статус суб'єктів господарювання;
- поняття, види та особливості господарських зобов'язань;
- сутність, зміст, основні принципи та зміст господарських договорів;
- особливості визнання суб'єкта підприємництва банкрутом;
- відповідальність за правопорушення у сфері господарювання;
- поняття та особливості відшкодування збитків в сфері господарювання;
- відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства;
- особливості правового регулювання в окремих галузях законодавства;
- особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності;
- поняття та правове становище комерційного посередництва (агентські відносини) у сфері господарювання;

розуміти:

- суттєвість та специфіку механізму правового регулювання господарських правовідносин в Україні на сучасному етапі;

бути спроможним:

- тлумачити правові норми чинного господарського законодавства;
- застосовувати норми господарського права та законодавства у процесі роботи;
- визначати раціональні підходи щодо вирішення проблем, пов'язаних з організацією господарсько-правових відносин;
- аналізувати юридичні факти;
- аргументувати власну точку зору та вміти прийняти законне рішення по конкретному практичному завданню;
- застосовувати чинне господарське законодавство під час розгляду справ у відповідних судах України;
- складати господарські, правові, юрисдикційні та інші правові акти;
- набувати досвіду аналітичної, юридичної та правової роботи.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальної дисципліни: «Економічна теорія»; читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Економіка підприємства»;

«Бухгалтерський облік».

12. Зміст дисципліни:

1. Предмет, методи господарського права. Господарське законодавство.
2. Господарська діяльність.
3. Організація та управління господарською діяльністю.
4. Правові засади захисту економічної конкуренції.
5. Суб'єкти господарювання.
6. Правовий статус господарських товариств.
7. Правове становище об'єднань підприємств.
8. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання.
9. Правові засади приватизації.
10. Господарські зобов'язання. Господарські договори.
11. Господарсько-правова відповідальність.
12. Правове регулювання банкрутства.
13. Правове регулювання оренди та лізингу.
14. Правове регулювання біржової діяльності.
15. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
16. Правовий режим іноземного інвестування.
17. Спеціальні режими господарювання.

13. Рекомендована література:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – №11. – Ст. 462.
2. Вінник О.М. Господарське право: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / [О.М. Вінник]. - [2-ге вид. змін. та доп.]. – К.: Правова єдність, 2009. – 766 с.
3. Господарське право: підручник / В.С. Щербина. – 4-те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інетр, 2009. – 640 с.
4. Господарське право: підручник / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.; за заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. – Х.: Право, 2012. – 696 с.
5. Господарське право: підручник / ред. О. П. Подцерковний. - 2-е вид., перероб. та доп. - Х : Одісей, 2012. - 640 с.
6. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 624 с.
7. Господарський кодекс України: науково-практичний коментар станом на 1 листопада 2009 року / за заг. ред. Притики Д.М., Булгакової І.В. // К.: «Юстініан». – 2010. – 1088 с.
8. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебикіна Т.С. Господарське право України. Навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Несинової. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансове право

1. Назва дисципліни: Фінансове право.
2. Код дисципліни: ППВ 3.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 46 (лекції - 16, семінарські заняття - 30), самостійна робота – 44.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Сторожук І.П., к.ю.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - предмет та метод дисципліни;
 - роль дисципліни у підготовці управлінця;
 - місце фінансового права в системі права України;
 - структуру та основні інструменти фінансового права;
 - фінансово-правову термінологію;
 - систему та компетенцію органів державної влади та місцевого самоврядування в сфері фінансової діяльності держави;
 - головні закономірності фінансового права як однієї з публічних галузей права;розуміти:
 - сутність правового регулювання суспільних відносин в сфері фінансової діяльності держави;
 - закономірності процесу реалізації норм фінансового права;
 - як виникають, змінюються і припиняються суспільні відносини, що є предметом фінансового, бюджетного та податкового права;
 - характер і тенденції розвитку фінансового законодавства;бути спроможним:
 - працювати з нормативно-правовими актами, що регулюють фінансові відносини, аналізувати їх зміст;
 - постійно стежити за змінами, що відбуваються у фінансовому законодавстві;
 - порівнювати фінансово-правові категорії;
 - розкривати взаємозв'язок з іншими дисциплінами;
 - практично застосовувати чинне законодавство для вирішення різноманітних проблем фінансової діяльності;
 - логічно викладати матеріал; аргументовано доводити свою думку.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається паралельно із навчальними дисциплінами: «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік».
12. Зміст дисципліни:
 1. Фінанси та фінансова діяльність держави та місцевого самоврядування
 2. Фінансове право як галузь права
 3. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини
 4. Правові основи фінансового контролю
 5. Юридична відповідальність суб'єктів фінансового права
 6. Бюджет і бюджетне право

7. Правова характеристика бюджетної системи України
8. Бюджетний процес в Україні
9. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства
10. Правове регулювання публічних доходів
11. Правове регулювання державних видатків
12. Податкове право
13. Правові основи державного кредиту
14. Правова характеристика банківської діяльності
15. Правові основи банківського права
16. Правові основи страхування
17. Правові основи розрахунків в Україні
18. Правові засади валютного регулювання
13. Рекомендована література:
 1. Фінансове право : підручник / Алісов Є.О. та ін.; за ред. М.П. Кучерявенка. – Харків: Право, 2013. – 398 с.
 2. Зюнькін А.Г. Фінансове право: Опорний конспект лекцій. / А.Г. Зюнькін – К.: МАУП, 2003. – [3-тє вид., доп.] – 160 с.
 3. Орлюк О. П. Фінансове право : академічний курс : підруч. / О.П. Орлюк. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
 4. Финансовое право: учебник / Отв. Ред. Н.И. Хитичева. [3-е изд., перер. и доп.] – М.: Юристъ, 2004. – 749 с.
 5. Фінансове право України: підручник / Г.В. Бех, О.О.Дмитрик, І.Є. Криницький: за ред. М.П. Кучерявенка. – К.: Юрінком Інтер. 2007. – 320 с.
 6. Фінансове право: навч. посібник для студентів юрид. вузів та факультетів / За ред. Л.К. Воронової і Д.А. Бекерської. – К., 2000.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Казначейська система

1. Назва дисципліни: Казначейська система
2. Код дисципліни: ППВ 4.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Рижа Т.В., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- сутність і форми прояву державних фінансових відносин;
- категоріальний та понятійний апарат курсу;
- роль Державного казначейства України у забезпеченні виконання Державного бюджету України,
- організацію фінансових відносин на мікро-і макрорівні,
- закономірності розвитку державних фінансів.
- засади проведення фінансової політики держави і управління фінансами;

розуміти:

- переваги і недоліки банківської і казначейської систем виконання бюджету;
- особливості різних систем виконання бюджету, структуру органів Державного казначейства України; структуру єдиного казначейського рахунка, порядок відкриття реєстраційних рахунків;
- особливості касового виконання державного бюджету за доходами та витратами методи керування бюджетним дефіцитом і державним боргом України;

бути спроможним:

- узагальнювати тенденції і закономірності розвитку фінансів макрорівня;
- швидко опановувати зміни, які відбуваються у фінансовій практиці Державного казначейства України;
- аналізувати сутнісні характеристики фінансових процесів, досліджувати фінансові явища у ринковій економіці.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Фінанси», «Мікроекономіка», паралельно із навчальними дисциплінами «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства».

12. Зміст дисципліни:

1. Організаційні основи та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України.
2. Казначейство України як орган оперативного управління.
3. Платіжна система виконання бюджетів.
4. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами.
5. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками.
6. Казначейське обслуговування державних цільових фондів.
7. Управління державним боргом.
8. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів.
9. Бухгалтерський облік, звітність та контроль у системі казначейства.
10. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи.
11. Казначейські системи зарубіжних країн.

13. Рекомендована література:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Бюджетна система України: тренінг-курс : навч. посібник / [В. М. Опарін, С. Я. Кондратюк, Є. О. Малік та ін.]; за заг. ред. В. М. Опаріна; Академія фінансового управління. – К.: ДННУ АФУ, 2012. – 392 с.
3. Бюджетна система: підручник / [А.Є. Буряченко, Л.П. Гладченко, С.Я. Кондратюк та ін.]; за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль: Економічна думка, 2012. – 871 с.

4. Казначейська справа: навч. посіб. / Є. О. Галушка, О.В. Охрімівський, Я.М. Гончарук. – Львів: Магнолія-2006, 2012. – 580 с.
5. Стоян В. І. Казначейська система: підручник. / В. І. Стоян, О. С. Даневич, М. Й. Мац. – 3-тє вид. змін. й доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 868 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансовий контролінг

1. Назва дисципліни: Фінансовий контролінг.
2. Код дисципліни: ППВ 4.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Малик О.В., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - суть, мету і завдання фінансового контролінгу;
 - поняття бюджетування та його технологій;
 - зміст стратегічного планування, управлінського обліку, фінансової діагностики, фінансової комунікації, внутрішнього консалтингу та контролю;
 - порядок формування бюджетів операційної та фінансової діяльності;
 - порядок оцінювання ефективності фінансово-економічної діяльності підприємства;
 - методи оперативного та стратегічного фінансового контролінгу;розуміти:
 - поняття фінансового контролінгу, його функціональні завдання;
 - організацію фінансового контролінгу;
 - методи та технології фінансового контролінгу;
 - інструментарій оперативного та стратегічного фінансового контролінгу;
 - механізм бюджетування та бюджетний контроль у сфері бізнесу;
 - сучасні методи фінансової діагностики підприємств та їх рейтингування;бути спроможним:
 - застосовувати методи і технології фінансового контролінгу;
 - розробляти корпоративну та фінансову стратегію розвитку компанії;
 - здійснювати бюджетування, бюджетний контроль та бюджетну звітність на підприємстві;
 - виконувати контролінг витрат;
 - управляти ризиками та вартістю компанії;
 - налагоджувати фінансову комунікацію підприємства із зовнішнім та внутрішнім

- середовищем;
– здійснювати фінансову аналітику, діагностику, моніторинг.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на вивченні навчальних дисциплін: «Фінанси», «Мікроекономіка», «Основи теорії економічної конкуренції», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Економіка підприємства», «Казначейська система», «Фінансове право».
 12. Зміст дисципліни:
 1. Контролінг як інструмент управління підприємством.
 2. Фінансовий контролінг: сутність, види, принципи, функції.
 3. Об'єкти фінансового контролінгу та їх класифікація.
 4. Методичний інструментарій фінансового контролінгу.
 5. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві.
 6. Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу.
 7. Фінансовий контролінг інвестиційних проектів.
 8. Організація системи контролінгу на підприємстві.
 9. Методи прийняття управлінських рішень у контролінгу. Контролінг витрат у системі фінансового управління.
 13. Рекомендована література:
 1. Задорожний З. В. Контролінг: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / З. В. Задорожний, І. Є. Давидович, А. В. Фаїзов. – Тернопіль: Економічна думка, 2010. – 224 с.
 2. Івахненко С. В. Фінансовий контролінг. Методи та інформаційні технології / С. В. Івахненко, О. В. Мелих. – К.: Знання, 2009. – 319 с.
 3. Калайтан Т. В. Контролінг: навч. посібн. для студ. екон. спец. усіх форм навч. / Т. В. Калайтан. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 252 с.
 4. Контролінг: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / А. М. Ужва [та ін.]. – Миколаїв: МДАУ, 2011. – 293 с.
 5. Контролінг: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. С. С. Герасименко. – К.: Нац. акад. упр., 2011. – 99 с.
 6. Контролінг в управлінні підприємством: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / Г. П. Ляшенко [та ін.]. – Ірпінь: НУ ДПС України, 2009. – 274 с.
 7. Лубенченко О. Е. Фінансовий контролінг суб'єктів господарювання: навч. посіб. / О. Е. Лубенченко, Н. В. Акмаєва, І. Л. Чабаненко. – Алчевськ: ДонДТУ, 2010. – 116 с.
 8. Партин Г. О. Фінансовий контролінг: навч. посіб. / Г. О. Партин, Р. І. Задерецька. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 231 с.
 9. Прохорова В. В. Контролінг в управлінні витратами підприємств: монографія / В. В. Прохорова, Н. В. Сабліна. – Х.: УкрДАЗТ, 2010. – 256 с.
 10. Семенов Г. А. Удосконалення управління промисловими підприємствами на засадах контролінгу: монографія / Г. А. Семенов, О. В. Козуб. – Запоріжжя: [КПУ], 2011. – 215 с.
 11. Терещенко О. О. Фінансовий контролінг: навч. посіб. / О. О. Терещенко, Н. Д. Бабяк. – К.: КНЕУ, 2013. – 407 с.
 12. Управлінський облік: навч.-практ. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лукашова [та ін.]. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – 225 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
- підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Облік у бюджетних установах

1. Назва дисципліни: Облік у бюджетних установах.
2. Код дисципліни: ППВ 5.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 36 (лекції – 18, семінарські заняття – 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Рижа Т. В., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність бухгалтерського обліку та його значення для бюджетних установ;
 - специфіку ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах;
 - основи документального відображення фінансово-господарських операцій і процесів бюджетних установ в обліку;
 - основи відображення основних фінансово-господарських операцій бюджетних установ у системі рахунків бухгалтерського обліку;розуміти:
 - методику ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах;
 - процедуру формування висновків за результатами обліку в бюджетних установах;бути спроможним:
 - відображати основні фінансово-господарські операції бюджетних установ в системі рахунків бухгалтерського обліку;
 - складати первинні бухгалтерські документи та накопичувальні відомості;
 - впроваджувати сучасні технології інформаційного забезпечення менеджменту даними обліку.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: базується на вивченні навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси», «Гроші та кредит», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік» має значення для вивчення навчальних дисциплін «Звітність бюджетних установ», «Фінанси підприємств».
12. Зміст дисципліни:
 1. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах.
 2. Облік доходів і видатків.
 3. Облік розрахункових операцій.
 4. Облік необоротних активів.
 5. Облік запасів.
 6. Облік розрахунків з оплати праці, страхування та зі стипендіатами.

7. Облік виробничих витрат.
8. Облік власного капіталу.
9. Облік результатів виконання кошторису бюджетних установ.
10. Звітність бюджетних установ.
13. Рекомендована література:
 1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік в бюджетних установах: навч. посіб. - Центр учбової літератури, 2009. – 288с.
 2. Джога Р.Т., Свірко С.В., Сінельник Л.М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Підручник / За заг. Ред. проф. Р.Т. Джоги. – К.: КНЕУ, 2004. – 483с.
 3. Михайлов М. Г., Телегунь М. І., Славкова О. П. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навчальний посібник. / За заг. ред. проф. Михайлова М. Г. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384с.
 4. Шара Є. Ю., Андрієнко О. М., Жидеева Л. І. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансовий аудит

1. Назва дисципліни: Фінансовий аудит.
2. Код дисципліни: ППВ 5.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 5-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 36 (лекції – 18, семінарські заняття – 18), самостійна робота – 54.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Рижа Т. В., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність аудиторської діяльності та її значення;
 - повноваження, функції та обов'язки професійних організацій, які регулюють аудиторську діяльність в Україні;
 - права, обов'язки, спеціальні вимоги і відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності;
 - організацію надання аудиторських послуг;
 - сутність та методику планування аудиторської діяльності;
 - порядок формування та обґрунтування аудиторських висновків;

розуміти:

 - методику здійснення аудиту;
 - процедуру формування висновків за результатами аудиту;

бути спроможним:

- застосовувати аудиторські процедури для контролю за діяльністю господарюючого суб'єкта;
 - формулювати аудиторські висновки за даними перевірок бухгалтерського обліку;
 - використовувати методи і процедури аудиту для оцінки діяльності господарюючого суб'єкта;
 - розробляти і приймати управлінські рішення стосовно фінансово-господарської діяльності підприємства;
 - впроваджувати сучасні технології інформаційного забезпечення заданими аудиту.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: базується на вивченні навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси», «Гроші та кредит», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік» має значення для вивчення навчальних дисциплін «Звітність бюджетних установ», «Фінанси підприємств».
12. Зміст дисципліни:
1. Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності.
 2. Організація та регулювання аудиторської діяльності в Україні.
 3. Етапи та процедури аудиту.
 4. Система внутрішнього контролю на підприємстві.
 5. Аудиторський ризик, суттєвість, визначення обману і помилки.
 6. Аудиторські докази та застосування вибірки в аудиті.
 7. Робочі документи аудитора.
 8. Аудит активів підприємства.
 9. Аудит капіталу та зобов'язань підприємства.
 10. Аудит обліку, звітності та фінансового стану господарюючих суб'єктів.
 11. Узагальнення результатів аудиту.
 12. Аудит у комп'ютерному середовищі.
13. Рекомендована література:
1. Аудит : підручник / М. О. Никонович, К. О. Редько; ред.: Є. В. Мних; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. - 747с.
 2. Бутинець Ф. Ф. Аудит: підруч. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 672 с.
 3. Давидов Г. М. Аудит: підручник / Г.М. Давидов, І.Г. Давидов, Ю.Г. Давидов та ін. ; за ред. Г.М.Давидова, М.В. Кужельного. – К.: Знання, 2009. – 495 с.
 4. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: навч. посіб. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2005. – 560 с.
 5. Кулаковська Л.П. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: “Каравела”; Львів “Новий світ – 2000”, 2002. – 504 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Макрофінансовий аналіз

1. Назва дисципліни: Макрофінансовий аналіз
2. Код дисципліни: ППВ 6.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 42 (лекції - 14, семінарські заняття - 28), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Плішка Т. П., к.е.н., старший науковий співробітник.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - понятійний та категорійний апарат макрофінансового аналізу;
 - сутність, принципи та необхідність здійснення аналізу макрофінансових показників;
 - систему показників макрофінансового аналізу, їх класифікацію та вимоги до формування;розуміти:
 - основні теоретичні та методологічні принципи економіко-математичного дослідження якісних та кількісних закономірностей суспільно-економічних явищ та процесів, які пов'язані з фінансовою сферою держави;
 - методику розрахунку показників оцінки, їх економічне значення, мета використання в макрофінансовому аналізі;
 - роль макрофінансового аналізу в системі управління державними фінансами та в оцінці стану державних фінансів і ефективності управління ними;
 - механізм розробки і прийняття управлінських рішень в сфері державних фінансів за результатами макрофінансового аналізу;бути спроможним:
 - оперувати понятійним (термінологічним) апаратом макрофінансового аналізу;
 - правильно обрати методи аналізу залежно від наявної інформації і змісту тих процесів та явищ, які аналізуються;
 - користуватися основними економіко-статистичними методами аналізу, будувати економіко-математичні моделі, розраховувати на їх основі узагальнюючі показники та характеристики фінансових процесів;
 - виявляти фактори впливу на динаміку макрофінансових показників та оцінювати ступінь їх впливу;
 - на практиці використовувати інформаційні технології в сфері управління фінансами;
 - інтерпретувати отримані результати та розробляти управлінські рішення, передбачати тенденції у аналізованих показниках на середньо- та довгострокову перспективу.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», паралельно із навчальними дисциплінами «Фінанси підприємств», «Податкова система».
12. Зміст дисципліни:

1. Необхідність, сутність та зміст макрофінансового аналізу.
2. Макрофінансовий аналіз: види, принципи, взаємозв'язки.
3. Моделі аналізу зміни макрофінансових показників у часі. Економіко-математичний інструментарій макрофінансового аналізу.
4. Методи оцінки взаємозв'язків та пропорційності розподілу макрофінансових показників.
5. Макрофінансові індикатори в системі управління державними фінансами.
6. Стратегічні управлінські рішення як результат макрофінансового аналізу.
7. Показники, прийоми та процедури аналізу доходів і видатків бюджету
8. Аналіз бюджетного дефіциту та державного боргу та їх кореляція з іншими макрофінансовими показниками.
9. Комплексний макрофінансовий аналіз.
13. Рекомендована література:
 1. Івашківський С. Н. Економіка: мікро і макроаналіз: учеб.-практ. посібник / С. Н. Івашківський. – М. Справу, 2009. – 360 с.
 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення державного фінансового менеджменту: (методологія і практика прикладної статистики): навч. посібник / [А. В. Головач, В. Б. Захожай, І. Г. Манцуров, Н. А. Головач] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». - К. : КНЕУ, 2010. - 260 с.
 3. Статистичне забезпечення управління економікою. Прикладна статистика з використанням аналітичних можливостей програмного середовища Microsoft Excel: навч. посібник / А.В.Головач [та ін.]. – К.: КНЕУ, 2006. – 322с
 4. Фінансова статистика: практикум / А. А. Шустіков - К.: КНЕУ, 2011. - 223 с.
 5. Мазуренко О.К. Статистика державних фінансів: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 92 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансовий аналіз підприємства

1. Назва дисципліни: Фінансовий аналіз підприємства.
2. Код дисципліни: ППВ 6.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 42 (лекції - 14, семінарські заняття - 28), самостійна робота – 48.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Арзянцева Д. А., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - теоретико-методологічні основи фінансового аналізу підприємств різних форм власності;

- нормативно-правову базу, що передбачає аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства;
- основи організації інформаційного забезпечення фінансового аналізу;
- класифікацію методів та прийомів фінансового аналізу, особливості аналізу фінансових звітів, фінансових показників;
- склад та елементи фінансової звітності України згідно з Національним П(С)БО;
- сферу застосування МСФЗ в Україні відповідно до чинного законодавства;

розуміти:

- об'єкт, суб'єкт фінансового аналізу та його сутність;
- зміст статей та методик складання основних форм фінансової звітності;
- правила перевірки узгодженості показників окремих форм фінансової звітності;
- основні відмінності зовнішнього і внутрішнього фінансового аналізу;
- комплекс показників для різностороннього аналізу фінансово-економічного стану підприємства;
- методи оцінки фінансового стану та ефективності функціонування господарюючого суб'єкту;

бути спроможним:

- використовувати звітність як інструмент фінансового аналізу й управління фінансами підприємства;
- здійснювати перевірку узгодженості окремих показників різних форм фінансової звітності;
- виявляти структурні закономірності розвитку фінансово-економічних процесів на підприємстві;
- оцінювати наявність та ефективність використання необоротних та оборотних активів суб'єкта господарювання;
- проводити аналіз ліквідності балансу та рівень платоспроможності підприємства;
- здійснювати оцінку ефективності інвестицій;
- проводити оцінку фінансової стійкості підприємства;
- обґрунтовувати та надавати економічну інтерпретацію фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання;
- узагальнювати результати проведеного аналізу, на основі яких формувати та обґрунтовувати пропозиції щодо зміцнення фінансового стану підприємства.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», паралельно із навчальними дисциплінами «Фінанси підприємств», «Податкова система».

12. Зміст дисципліни:

1. Зміст, предмет і завдання фінансового аналізу. Метод і методика економічного аналізу.
2. Джерела інформації для фінансового аналізу.
3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз рентабельності.
4. Аналіз грошових потоків підприємства.
5. Аналіз складу і джерел утворення майна підприємства. Аналіз капіталу підприємства.
6. Аналіз фінансової стійкості.
7. Аналіз ліквідності та платоспроможності.
8. Аналіз ділової активності підприємства.
9. Аналіз фінансових ризиків та ймовірності банкрутства підприємства

10. Комплексний аналіз і рейтингове оцінювання фінансового стану підприємства.
13. Рекомендована література:
 1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: Навчальний посібник для студентів ВУЗів / О.Я. Базилінська. – К.: ЦУЛ, 2009. – 328 с.
 2. Загурський О.М., Фінансовий аналіз: кредитно – модульний курс: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 472 с.
 3. Литвин Б. М. Фінансовий аналіз: Навч. Посіб. / Б. М.Литвин, М. В.Стельмах. – К.: «Хай-Тек Прес», 2008. — 336 с.
 4. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
 5. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Д. Косової, І.В. Сіменко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 440 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Місцеві фінанси

1. Назва дисципліни: Місцеві фінанси
2. Код дисципліни: ППВ 7.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 54 (лекції – 18, практичні, семінарські заняття – 36), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Бучковська Я.Г., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність, склад і роль місцевих фінансів у розвитку економічної і соціальної інфраструктури;
 - порядок формування доходів і напрями використання видатків місцевих бюджетів;
 - методи планування та порядок фінансування видатків місцевих бюджетів;
 - особливості організації міжбюджетних відносин в Україні;
 - види та методи фінансового контролю на етапах розподілу, перерозподілу фондів фінансових ресурсів;
 - механізм фінансового забезпечення підприємств комунальної власності;
 - основи організації фінансів місцевих органів влади в зарубіжних країнах;

розуміти:

 - сутність та роль місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень;
 - механізм та принципи функціонування місцевих фінансів;
 - порядок організації та управління місцевими бюджетами, бюджетного планування

та бюджетного процесу;

- засади формування і використання бюджету держави, бюджетного устрою і принципів побудови бюджетної системи;
- методику визначення обсягів бюджетних видатків та напрямів їх використання на виконання функцій держави;
- розрахунок прогнозного обсягу доходів місцевих бюджетів, обсягів видатків на утримання органів управління, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення;

бути спроможним:

- застосовувати нормативно-правові актами щодо організації місцевих фінансів;
- визначати джерела фінансових ресурсів місцевого самоврядування та контролювати їх витрачання;
- обґрунтовувати сутність місцевих фінансів і визначати їх місце та роль у соціальному та економічному розвитку територій;
- використовувати основні методи планування при формуванні місцевих бюджетів;
- аналізувати та оцінювати бюджетно-податкову політику в регіоні;
- виконувати необхідні розрахунки за розписом бюджетних доходів і витрат при виконанні місцевих бюджетів;
- розробляти проекти кошторисів бюджетних установ;
- складати звіти та розрахунки про виконання місцевих бюджетів.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Фінанси», «Податкова система», паралельно із навчальними дисциплінами «Бюджетна система», «Фінансовий ринок».

12. Зміст дисципліни:

1. Сутність та функції місцевих фінансів.
2. Місцеві бюджети як визначальна ланка місцевих фінансів.
3. Фінансові ресурси місцевого самоврядування.
4. Система видатків місцевих бюджетів.
5. Міжбюджетні відносини.
6. Бюджетний процес на місцевому рівні.
7. Управління фінансами та фінансовий контроль на місцевому рівні.
8. Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності.
9. Основи організації фінансів місцевих органів влади у зарубіжних країнах.

13. Рекомендована література:

1. Бечко П. К. Місцеві фінанси: навч. посібн. / П. К. Бечко, О. В. Ролінський // К.: "Центр учбової літератури". – 2007. – 191 с.
2. Кульчицький М. І. Місцеві фінанси: практикум: навчальний посібник / М. Кульчицький. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 302с.
3. Місцеві фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. ; за заг. ред. В. М. Федосова. – К.: КНЕУ, 2010. – 600 с.
4. Місцеві фінанси: навч. посіб. / Л. Т. Гораль [та ін.] ; Івано-Франків.нац. техн. ун-т нафти і газу. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. - 255 с.

14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;

- підсумковий контроль – 30 %.
- 16. Мова навчання: українська.

Місцеві бюджети

1. Назва дисципліни: Місцеві бюджети
2. Код дисципліни: ППВ 7.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години – 54 (лекції – 18, практичні, семінарські заняття – 36), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Бучковська Я. Г., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність, склад і роль місцевих бюджетів у розвитку економічної і соціальної інфраструктури адміністративно-територіальної одиниці;
 - особливості формування фінансових ресурсів місцевих бюджетів ;
 - напрями використання видатків місцевих бюджетів;
 - особливості організації міжбюджетних відносин в Україні;
 - методи аналізу місцевих бюджетів;
 - основи казначейського обслуговування місцевих бюджетів;
 - принципи функціонування місцевих бюджетів з-за кордоном;розуміти:
 - механізм та принципів функціонування місцевих бюджетів;
 - порядок забезпечення органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами;
 - формування і використання видатків місцевого бюджету та критерії їх класифікації;
 - особливості застосування статистичних методів, аналізу ризику, втрат, ефективності суспільного сектору економіки та інших методів аналізу місцевих бюджетів;
 - порядок казначейського обслуговування дохідної та видаткової частини місцевих бюджетів;бути спроможним:
 - застосовувати нормативно-правові актами щодо формування місцевих бюджетів;
 - оцінювати фінансовий потенціал адміністративно-територіальної одиниці;
 - розраховувати індекс відносної податкоспроможності в розрахунку міжбюджетних трансфертів;
 - проводити комплексний аналіз місцевих бюджетів;
 - виконувати необхідні розрахунки за розписом бюджетних доходів і витрат при виконанні місцевих бюджетів;
 - формувати звіти про виконання місцевих бюджетів;
 - розробляти бюджетний запит для складання проекту міського, селищного, сільського бюджету на відповідний рік.
10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Фінанси», «Податкова система», паралельно із навчальними дисциплінами «Бюджетна система», «Фінансовий ринок».
12. Зміст дисципліни:
 1. Становлення системи місцевих бюджетів в Україні.
 2. Бюджетна політика як основа функціонування бюджетів регіонального рівня.
 3. Фінансові ресурси як ключова складова фінансового потенціалу адміністративно-територіальної одиниці.
 4. Теоретичні засади управління видатками місцевого бюджету.
 5. Механізм міжбюджетного регулювання в Україні.
 6. Бюджетний процес на місцевому рівні.
 7. Методи аналізу місцевих бюджетів як основа планування, моніторингу та оцінки бюджетних витрат.
 8. Механізм забезпечення ефективності видатків бюджетів регіонального рівня на основі програмно-цільового методу
 9. Аналіз діючої системи казначейського обслуговування місцевих бюджетів.
 10. Основи організації місцевих бюджетів зарубіжних країн.
13. Рекомендована література:
 1. Бюджет і бюджетний процес на рівні місцевого самоврядування в Україні: навч. посіб. / Ін-т політ. освіти, Фонд К. Аденауера; [над. вид. працювали: І. Лопушинський та ін.]. - К.: ІПО, 2011. - 160 с.
 2. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О. П. Кириленко; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К.: НІОС, 2000. - 381 с.
 3. Крайник О. П. Місцеві бюджети: навч. посіб. / О.П. Крайник; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Вид. 2-ге, допов. і переробл. - Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2012. - 197 с.
 4. Мних М.В. Місцеві бюджети та фінанси в бюджетній системі України: навч. посіб. / М. В. Мних; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини «Україна», Вища шк. політ. лідера. - К.: [Ун-т «Україна»], 2011. – 247с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Центральний банк і грошово-кредитна політика

1. Назва дисципліни: Центральний банк і грошово-кредитна політика
2. Код дисципліни: ППВ 8.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (лекції - 36, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Крушинська А. В.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- економічні передумови становлення центральних банків, їх сутність, правовий статус та основні напрями діяльності;
- функції та повноваження національного банку України як центрального банку держави;
- суть регулювання готівкового грошового обігу;
- особливості організації та регулювання платіжної системи держави;
- основні напрями рефінансування банків;
- аналітичний та інформаційно-статистичний центр банківської системи;
- сутність банківського нагляду та правові основи його здійснення;
- основні етапи проведення емісії грошей;

розуміти:

- специфіку діяльності та функції, що покладаються на центральні банки;
- основні напрями діяльності центральних банків;
- місце Національного банку України у реалізації грошово-кредитної політики держави;
- вплив методів регулювання діяльності банків на їх функціонування;
- функції центрального банку як банкіра і фінансового агента уряду;
- функції центрального банку як аналітичного та інформаційно-статистичного центру банківської системи;
- зміст валютного регулювання, його місце у валютній політиці;
- особливості організації валютного контролю;

бути спроможним:

- визначати методи регулювання готівкового грошового обігу та здійснювати оцінку їх ефективності;
- аналізувати рівень організації та регулювання платіжної системи країни;
- досліджувати способи рефінансування банків та виокремлювати методи регулювання їх діяльності банків, залежно від конкретної ситуації та напрямків грошово-кредитної політики;
- розмежовувати та оцінювати дієвість функцій НБУ;
- ідентифікувати інструменти грошово-кредитної політики;
- визначати тип валютної політики, визначати методи валютного регулювання і контролю.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Податкова система», «Фінанси», «Гроші і кредит».

12. Зміст дисципліни:

1. Історія становлення і сутність центральних банків
2. Статус та основні напрями діяльності центральних банків
3. Національний банк України — центральний банк держави
4. Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу
5. Рефінансування банків
6. Організація та регулювання платіжної системи
7. Регулювання діяльності банків

8. Банківський нагляд
9. Центральний банк як банкір і фінансовий агент уряду
10. Центральний банк як аналітичний та інформаційно-статистичний центр банківської системи
11. Грошово-кредитна політика
12. Інструменти грошово-кредитної політики
13. Валютна політика. Валютне регулювання і контроль
13. Рекомендована література:
 1. Коваленко В. В. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни: для студ. вищих навч. закл. / В. В. Коваленко. - Суми: Університетська книга, 2009. - 224 с.
 2. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Навч. посіб. / За ред. Косової Т. Д., Папаїки О. О. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
 3. Центральний банк і грошово-кредитна політика: конспект лекцій [для студ. спеціалізації «Банківська справа» всіх форм навчання] / Ю. Є. Холодна, О. М. Рац; Харківський національний економічний ун-т. - Х.: ХНЕУ, 2008. - 131 с.
 4. Центральний банк та грошово-кредитна політика: підручник / Кол. авт.: А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М. І. Савлук та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза і канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. – К.: КНЕУ, 2005. – 556 с.
 5. Успенко В. І. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник / В. І. Успенко, Н. Е. Аванесова; Харків. нац. ун-т буд-ва і архітектури. - Харків: Щедра садиба плюс, 2015. - 207 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Платіжні системи

1. Назва дисципліни: Платіжні системи.
2. Код дисципліни: ППВ 8.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (лекції - 36, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Крушинська А. В.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність та правові застави функціонування платіжної системи;
 - поняття платіжних систем;
 - перелік учасників платіжних систем;
 - суть та складові технологічної інфраструктури платіжних систем;

- зміст та види дебетових платіжних інструментів;
- зміст та види кредитових платіжних інструментів;
- види та порядок функціонування зарубіжних платіжних систем;
- зміст і основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність учасників платіжних систем в Україні;
- організацію експлуатації електронних платіжних систем;
- системи захисту інформації та основні вимоги до них;
- фактори, що зумовлюють безпеку платіжних систем;

розуміти:

- значення платіжної системи в соціально-економічному розвитку країни та для успішної реалізації грошово-кредитної політики;
- елементи платіжних систем та основні вимоги до них;
- концептуальні основи функціонування платіжної системи;
- функції платіжних систем та необхідність їх реалізації;
- принципи організації платіжних розрахунків з точки зору забезпечення їх безпеки;
- методику організації розрахунків;
- особливості систем міжбанківських розрахунків;
- схему проходження інформації електронною платіжною системою;
- механізм дії зарубіжних платіжних систем;
- правову основу та механізм дії системи електронних платежів Національного банку України;
- основні засади функціонування платіжних систем, заснованих на використанні пластикових карток;
- основні принципи роботи сучасних, найбільш популярних систем розрахунків через Інтернет;

бути спроможним:

- здійснювати планування діяльності в сфері платіжних систем;
- застосовувати методику організації розрахунків;
- характеризувати інструменти безготівкових розрахунків та організацію розрахунків за допомогою них;
- створення, впровадження, вдосконалення та супроводу платіжних систем;
- використовувати сучасні інформаційні технології в електронній комерції;
- описувати механізм внутрішньобанківських і міжбанківських переказів;
- аналізувати укладання та виконання договорів про надання послуг щодо переказу коштів із використанням платіжної системи;
- здійснювати порівняльний аналіз тарифної політики комерційного банку;
- визначати шляхи підвищення ефективності банківських послуг у сфері електронних переказів;
- розробляти заходи щодо покращення обслуговування фізичних та юридичних осіб із метою підвищення рівня безпеки платіжних систем в Україні.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Податкова система», «Фінанси», «Гроші і кредит».

12. Зміст дисципліни:

1. Суть, значення і правова основа діяльності платіжної системи.
2. Загальна концепція платіжних систем.

3. Учасники платіжних систем та їх функції.
4. Дебетові платіжні інструменти.
5. Кредитові платіжні інструменти.
6. Організація платіжних розрахунків.
7. Технологічна інфраструктура платіжних систем.
8. Безпека платіжних систем.
9. Зарубіжні платіжні системи.
10. Товариство всесвітніх міжбанківських телекомунікацій СВІФТ.
11. Система міжнародних автоматизованих розрахунків TARGET.
12. Платіжні системи в інтернеті.
13. Рекомендована література:
 1. Вовчак, О. Д. Платіжні системи: навчальний посібник / О. Д. Вовчак, Г. Є. Шпаргало, Т. Я. Андрейків. - К. : Знання, 2008. - 341 с.
 2. Пиріг С.О. Платіжні системи: навч. посіб. / С.О. Пиріг – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
 3. Полтавська Є. О. Платіжні системи : навч. посіб. / Полтавська Є. О., Куліков П. - М.; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. - 220 с.
 4. Чайковський Я. І. Платіжні системи: навч. посібник/ Я. І. Чайковський. - Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 210 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінансова звітність підприємства

1. Назва дисципліни: Фінансова звітність підприємства.
2. Код дисципліни: ППВ 9.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (лекції - 18, семінарські заняття - 36), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Кудельський В. Е., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - нормативно-правову базу, що регулює фінансово-господарську діяльність підприємства та передбачає складання звітності;
 - основні форми фінансової звітності та їх елементи;
 - склад та елементи фінансової звітності України згідно з Національним П(С)БО;
 - сферу застосування МСФЗ в Україні відповідно до чинного законодавства;
 - порядок складання основних форм фінансової звітності;
 - порядок складання основних форм податкової звітності;

- порядок складання основних форм статистичної та спеціальної звітності;
- правила виправлення помилок та перевірки порівнянності показників фінансової звітності підприємства;

розуміти:

- якісні характеристики інформації, принципи складання фінансової звітності;
- вимоги до фінансової звітності за міжнародними стандартами;
- правила перевірки узгодженості показників окремих форм фінансової звітності;
- зміст статей та методик складання основних форм фінансової звітності;
- особливості складання податкової, статистичної та спеціальної звітності;
- особливості складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва;
- вимоги та алгоритм складання консолідованої фінансової звітності;

бути спроможним:

- складати та аналізувати основні форми фінансової звітності;
- виправляти помилки та вносити зміни у фінансові звіти;
- здійснювати перевірку узгодженості окремих показників різних форм фінансової звітності;
- визначати за критеріями, які підприємства відносяться до суб'єктів малого підприємництва;
- використовувати фінансову звітність як інструмент фінансового аналізу й управління підприємством.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Фінанси підприємств», «Облік у бюджетних установах», «Фінансовий аудит».

12. Зміст дисципліни:

1. Загальні вимоги до фінансової звітності відповідно до національних П(С)БО. Підготовка фінансової звітності за МСФЗ.
2. Склад, структура та порядок складання балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства.
3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) та порядок його складання.
4. Звіт про рух грошових коштів та особливості його складання.
5. Звіт про власний капітал та порядок його складання.
6. Примітки до річної фінансової звітності, склад та порядок складання.
7. Основи складання консолідованої фінансової звітності.
8. Виправлення помилок у фінансових звітах та перевірка порівнянності показників фінансової звітності підприємства.
9. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва.
10. Податкова звітність.
11. Статистична та спеціальна звітність.

13. Рекомендована література:

1. Бондар М. І. Звітність підприємства [текст] : підручник. / [М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 570 с.
2. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. / М. П. Войнаренко. – К.: ЦУЛ, 2010. – 484 с.
3. Звітність підприємства: навчальний посібник / Е.С. Гейер, О.М. Головащенко, О.А. Наумчук, Л.І. Тимчина. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. – 435 с.

4. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: затв. наказом Міністерства фінансів України : від 28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України: від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print> 1370326239541384.
6. Теоретичні та методичні основи складання фінансової звітності в Україні. – Ірпінь: НДІ фінансового права, 2014. – 60 с.
7. Тютюнник П. С. Звітність підприємств [Текст] : навч. посіб. / Тютюнник П. С., Стиренко Л. М.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. - 438 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Звітність бюджетних установ

1. Назва дисципліни: Звітність бюджетних установ.
2. Код дисципліни: ППВ 9.2
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4,0) аудиторні години - 54 (лекції - 18, семінарські заняття - 36), самостійна робота – 66.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Рижа Т. В., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - нормативно-правову базу, що регулює порядок складання фінансової, бюджетної та іншої звітності бюджетними установами;
 - основні форми фінансової, бюджетної та іншої звітності бюджетних установ;
 - правила складання, терміни подання, звірки різних форм звітності бюджетних установ, виправлення помилок та внесення змін;розуміти:
 - якісні характеристики інформації, принципи складання звітності бюджетної установи;
 - методику складання форм фінансової та бюджетної звітності бюджетних установ;
 - методику складання форм податкової та іншої звітності бюджетних установ;
 - джерела даних фінансової, бюджетної та іншої звітності бюджетних установ;бути спроможним:
 - складати та аналізувати основні форми звітності;
 - проаналізувати господарську операцію та відобразити її у відповідній формі звітності бюджетної установи;

- виправляти помилки у звітах та здійснювати звірку окремих показників різних форм звітності;
- використовувати звітність як інструмент аналізу й управління бюджетною установою.
- 10. Спосіб навчання: аудиторне.
- 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Фінанси підприємств», «Облік у бюджетних установах», «Фінансовий аудит», має значення для вивчення навчальної дисципліни «Бюджетування на підприємстві».
- 12. Зміст дисципліни:
 - 1. Загальні положення складання звітності бюджетними установами та порядок її подання і затвердження;
 - 2. Фінансова звітність: класифікація, терміни подання та методика складання.
 - 3. Бюджетна звітність: класифікація, терміни подання та методика складання.
 - 4. Розкриття елементів фінансової та бюджетної звітності, методика проведення звірки показників звітності, виправлення помилок та внесення змін у звітність.
 - 5. Податкова звітність: класифікація, терміни подання та методика складання.
 - 6. Статистична звітність: класифікація, терміни подання та методика складання.
 - 7. Звітність із загальнообов'язкового державного соціального страхування: класифікація, терміни подання та методика складання.
- 13. Рекомендована література:
 - 1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
 - 2. Жежер Т.В. Облік і звітність у бюджетних установах: курс лекцій / Т.В. Жежер. – Кіровоград, 2014. – 69 с.
 - 3. Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів: Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>
 - 4. Михайлов М. Г. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навчальний посібник / М. Г. Михайлов, М. І. Телегунь, О. П. Славкова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
 - 5. Шара Є. Ю. Звітність бюджетних установ: навч. посіб. / Є. Ю. Шара, О.М. Андрієнко, Л. І. Жидєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 360 с.
- 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
- 16. Мова навчання: українська.

Фінанси країн Європейського Союзу

- 1. Назва дисципліни: Фінанси країн Європейського Союзу.
- 2. Код дисципліни: ППВ 10.1.
- 3. Тип дисципліни: вибіркова.
- 4. Рік навчання: 4-й.

5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 69.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Кудельський В. Е., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - понятійний апарат та методологію дослідження проблем у сфері фінансів країн Європейського Союзу;
 - основи формування, функціонування та розвитку фінансів Європейського Союзу, сутність та принципи формування Єдиного бюджету Європейського Союзу;
 - закономірності формування та функціонування фінансів країн Європейського Союзу;розуміти:
 - особливості та перспективи розвитку фінансів конкретних країн Європейського Союзу;
 - дію факторів, які впливають на процес розподілу фінансового капіталу у європейському просторі;
 - складові організаційної структури Європейського Союзу та механізм їх взаємодії;бути спроможним:
 - проводити оцінку стану та перспектив розвитку фінансів у відповідних країнах Європейського Союзу;
 - проводити аналіз ефективності застосування різних механізмів регулювання фінансів у відповідних країнах Європейського Союзу;
 - визначати джерела та аргументувати напрями використання єдиного бюджету Європейського Союзу.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінанси підприємств»; «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні фінансові організації», «Міжнародні валютно-кредитні відносини» та водночас з навчальними дисциплінами «Місцеві фінанси», «Платіжні системи».
12. Зміст дисципліни:
 1. Характеристика та організаційна структура Європейського Союзу.
 2. Єдиний бюджет Європейського Союзу.
 3. Фінанси ФРН.
 4. Фінанси Франції.
 5. Фінанси ФРН Великобританії.
 6. Фінанси Польщі.
 7. Фінанси інших країн Європейського Союзу.
13. Рекомендована література:
 1. Карлін М. І. Фінанси країн Європейського Союзу : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К.: Знання, 2011. - 639 с.
 2. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси: навч. посібн. / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвинова. – [4-те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 640 с.
 3. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн / Ю. В. Пасічник. – К.: Знання-Прес, 2009. – 373 с.

4. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник / [Кізіма Т. О., Кравчук Н. Я., Горин В. П. та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – 287 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінанси зовнішньоекономічної діяльності

1. Назва дисципліни: Фінанси зовнішньоекономічної діяльності.
2. Код дисципліни: ППВ 10.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 7-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години - 36 (лекції - 18, семінарські заняття - 18), самостійна робота – 69.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Кудельський В. Е., к.е.н.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - сутність та функції фінансів зовнішньоекономічної діяльності;
 - теорії управління фінансами зовнішньоекономічної діяльності;
 - методи та суб'єкти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
 - види митного режиму;
 - поняття валютної політики;
 - види валютних операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
 - особливості кредитування зовнішньоторговельних угод;
 - форми валютних розрахунків;
 - суть оподаткування експортно-імпортних операцій;
 - принципи складання платіжного балансу;
 - структурні компоненти платіжного балансу;
 - методи регулювання платіжного балансу;розуміти:
 - механізм митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
 - порядок проведення валютних операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
 - технологію здійснення міжнародних розрахунків;
 - поняття міжнародного кредиту, фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій;
 - фінансово-кредитні умови зовнішньоекономічних угод;
 - механізм оподаткування експортно-імпортних операцій;
 - сутність регулювання валютно-кредитних відносин;
 - економічний зміст платіжного балансу;бути спроможним:

- - проводити оцінку стану та перспектив розвитку фінансів зовнішньоекономічної діяльності;
 - аналізувати ефективність застосування різних механізмів регулювання фінансів зовнішньоекономічної діяльності;
 - установлювати вплив валютної політики на зовнішньоекономічну діяльність країни;
 - використовувати методи розрахунку митної вартості;
 - визначати відповідальність за порушення валютного законодавства;
 - здійснювати аналіз валютних розрахунків по зовнішньоекономічним операціям;
 - оцінювати ефективність управління державним боргом;
 - встановлювати відмінності у системі оподаткування товарів в залежності від митного режиму;
 - аналізувати платіжний баланс.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінанси підприємств»; «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні фінансові організації», «Міжнародні валютно-кредитні відносини» та водночас з навчальними дисциплінами «Місцеві фінанси», «Платіжні системи».
12. Зміст дисципліни:
1. Теоретичні основи фінансів зовнішньоекономічної діяльності.
 2. Механізм митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
 3. Валютно-фінансове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
 4. Фінансово-кредитні умови зовнішньоекономічних операцій.
 5. Платіжно-фінансові умови зовнішньоекономічних операцій.
 6. Зовнішнє запозичення суб'єктів господарювання та зовнішній національний борг України.
 7. Оподаткування експортно-імпортних операцій.
 8. Платіжний баланс як показник ефективності фінансового механізму зовнішньоекономічної діяльності.
13. Рекомендована література:
1. Васенко В. К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В. К. Васенко. — К.: Центр учбової літератури, 2004. — 216 с.
 2. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси : навч. посібн. / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвинова. — [4-те вид.]. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 640 с.
 3. Патика Н. І. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. посіб. / Н. І. Патика. - К. : Знання, 2012. - 566 с.
 4. Хомутенко В. П. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В. П. Хомутенко, В. В. Немченко, І. С. Луценко. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 474 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Банківські операції

1. Назва дисципліни: Банківські операції.
2. Код дисципліни: ППВ 11.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 40 (лекції - 20, семінарські заняття - 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Крушинська А. В.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - поняття «банківські операції»;
 - сутність та види банківських операцій на сучасному ринку банківських послуг;
 - алгоритм здійснення операцій банків з формування власного капіталу, із залучення та запозичення коштів, з обслуговування платіжного обороту, з готівкою та платіжними картками;
 - види кредитних операцій банків та умови їх здійснення;
 - види банківських операцій в іноземній валюті;
 - основні види банківських послуг та вигоди, які отримує банк від їх надання;розуміти:
 - теоретичний матеріал, який включає сучасні наукові розробки як вітчизняних, так і зарубіжних вчених у сфері банківських операцій;
 - економічний зміст та механізми здійснення базових банківських операцій та надання банківських послуг;
 - специфіку здійснення операцій комерційних банків на національному та міжнародному ринку грошей та капіталів;
 - механізм здійснення банками операцій в іноземній валюті;
 - роль операцій із забезпечення фінансової стійкості банку та механізм їх ефективного застосування;
 - основні операції банків з векселями та цінними паперами;бути спроможним:
 - приймати самостійні рішення у сфері організації основних напрямків банківської діяльності;
 - вживати необхідні заходи в ситуаціях, що склалася у сфері неефективного виконання банківських операцій;
 - працювати з фінансовими звітами банку;
 - здійснювати аналіз та оцінку діяльності банку;
 - визначати розмір наявних банківських ресурсів та потребу в них;
 - оцінювати кредитоспроможність позичальників банківської установи;
 - організовувати роботу з випуску та розміщення цінних паперів банку;
 - оформляти основні банківські документи;
 - давати оцінку та аналізувати стан ліквідності та платоспроможності банку;
 - здійснювати фінансовий аналіз пасивних операцій комерційних банків з приводу формування власного капіталу і ресурсної бази, що забезпечать масштабні активні операції з високими рівнями прибутковості та необхідної ліквідності.

10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Банківська система», «Фінанси», «Гроші і кредит».
12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність і класифікація банківських операцій. Операції банків з формування власного капіталу.
 2. Операції банків із залучення та запозичення коштів.
 3. Операції банків з обслуговування платіжного обороту.
 4. Операції банків з готівкою та платіжними картками.
 5. Кредитні операції банків.
 6. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредиту.
 7. Операції банків з векселями та цінними паперами.
 8. Основи здійснення банками торговельних та неторговельних операцій в іноземній валюті.
 9. Міжбанківські операції в іноземній валюті.
 10. Операції з надання банківських послуг.
 11. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку.
13. Рекомендована література:
 1. Банківські операції: навч. посіб. / Кіровогр. нац. техн. ун-т; [уклад.]: В. П. Кравченко, Л. М. Фільштейн. - Кіровоград: РВЛ КНТУ, 2012. - 334 с.
 2. Банківські операції: підручник / [Дзюблюк О. В. та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-ге вид., випр. і допов. - Т.: Терно-граф, 2013. - 687 с.
 3. Левандівський О. Т. Банківські операції: навч. посіб. / О. Т. Левандівський, П. Е. Деметер. - К.: Знання, 2012. - 463 с.
 4. Петрук О. М. Банківські операції: навч. посіб. для студ. екон. спец. всіх форм навчання / О. М. Петрук, С. З. Мошенський, О. С. Новак ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Петрука; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир: ЖДТУ, 2011. - 566 с.
 5. Скоморович І. Г. Банківські операції: підручник / І. Г. Скоморович ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 531 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Банківська справа

1. Назва дисципліни: Банківська справа.
2. Код дисципліни: ППВ 11.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні

години - 40 (лекції - 20, семінарські заняття - 20), самостійна робота – 50.

7. Форма контролю: екзамен.

8. Викладач: Крушинська А. В.

9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- економіко-правові аспекти діяльності банківської системи України;
- сучасні методи ефективного управління банківською діяльністю;
- види банків та банківських об'єднань;
- порядок творення та організації діяльності комерційного банку;
- сутність і основні види банківських операцій;
- засади побудови організаційної структури управління комерційним банком;
- види нетрадиційних банківських операцій та послуг;
- етапи управління активами і пасивами банку;

розуміти:

- сутність і значення банківської системи, природу та принципи функціонування банків, рівні нормативного регулювання їх діяльності;
- тенденції розвитку та економічну ефективність надання банківських послуг і проведення банківських операцій;
- суть і функції банків у ринковій економіці;
- необхідність ліцензування банківської діяльності;
- механізм регулювання Національним банком України діяльності комерційних банків;
- особливості та джерела формування ресурсів комерційного банку;
- специфіку здійснення банківських інвестицій та показники оцінки їх ефективності;
- етапи та інструменти управління активами і пасивами банку;
- основи аналітичного обліку банківських операцій;
- процедуру складання фінансової звітності банку та оцінювання прибутковості комерційного банку;

бути спроможним:

- дослідити та проаналізувати сутності та впровадження і використання сучасних банківських продуктів;
- аналізувати практичний досвід функціонування банківських установ;
- використовувати сучасні методи аналізу банківської діяльності та удосконалення управління роботою банківських установ;
- ефективно використовувати набуті знання щодо сутності та порядку здійснення банківських операцій;
- визначати шляхи залучення банками коштів;
- визначати напрями узгодження економічних інтересів банківських установ і клієнтів;
- формувати документаційне забезпечення банківської діяльності у частині взаємодії з клієнтами;
- розробити ефективну програму контролю за якістю і своєчасністю щодо стану позичальника та аналізу стану банківських установ.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Банківська система»,

«Фінанси», «Гроші і кредит».

12. Зміст дисципліни:

1. Суть і функції банків у ринковій економіці. Види банків та банківських об'єднань.
2. Створення і реєстрація комерційних банків в Україні.
3. Ліцензування банківської діяльності.
4. Організаційна структура та управління банком. Банківський менеджмент.
5. Формування ресурсів комерційного банку.
6. Сутність і класифікація банківських операцій.
7. Банківські інвестиції. Операції банків з цінними паперами.
8. Нетрадиційні банківські операції та послуги.
9. Валютна позиція банку, її сутність, види, методи розрахунку та регулювання.
10. Фінансова звітність та аналіз діяльності комерційного банку.
11. Хеджування ризиків у банку.

13. Рекомендована література:

1. Банківські операції: підручник / [Дзюблюк О. В. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка ; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-ге вид., випр. і допов. - Т.: Терно-граф, 2013. - 687 с.
2. Вовчак О. Д. Банківська справа: навч. посібник / О. Д. Вовчак, Н. М. Рушишин. - Л.: Новий Світ-2000, 2008. - 559 с.
3. Банківська справа: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О. та ін.; за заг. ред. І. О. Лютого]; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2009. - 383 с.
4. Калініченко Л. Л. Банківська справа: навч. посіб. / Л. Л. Калініченко, Н. М. Островерх; Укр. держ. акад. залізн. трансп. - Х. : [УкрДАЗТ], 2010. - 138 с.
5. Швець Н. Р. Банківська справа: навч. посіб. / Н. Р. Швець; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Рута, 2012. - 247 с.

14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

15. Методи та критерії оцінювання:

- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
- підсумковий контроль – 30 %.

16. Мова навчання: українська.

Фінансова безпека

1. Назва дисципліни: Фінансова безпека
2. Код дисципліни: ППВ 12.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 40 (лекції - 20, семінарські заняття - 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: екзамен
8. Викладач: Арзянцева Д. А., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:

- понятійний та категорійний апарат фінансової безпеки України;
- економічну сутність та основні елементи системи фінансової безпеки України;
- основні підходи до впровадження та застосування принципів забезпечення фінансової безпеки України;
- механізми діагностування, оцінки та моделювання загроз і небезпек;
- критерії оцінки ефективності та дієвості засобів фінансової безпеки України;

розуміти:

- характеристики елементів системи фінансової безпеки підприємства, основних форм їх побудови та функціонування; параметрів та умов забезпечення якості й ефективності функціонування;
- методiku розроблення концепції та планування діяльності системи фінансово-економічної безпеки;
- механізми управління системою забезпечення фінансово-економічної безпеки;
- порядок організації, проведення контролю рівня фінансово-економічної безпеки;

бути спроможним:

- оперувати понятійним (термінологічним) апаратом фінансової безпеки підприємства;
- здійснювати об'єктивний і всебічний моніторинг діяльності з метою виявлення і прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз;
- вибирати найдоцільніші методи зміцнення фінансової безпеки підприємства;
- розробляти плани щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки та її удосконалення, проведення окремих спеціальних заходів щодо оперативного реагування на загрози, ризики, небезпеки діяльності підприємства;
- визначати напрями збереження та примноження матеріальної та фінансової бази підприємства, раціональне та ефективне використання його ресурсів, надання інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень щодо доцільності діяльності підприємства з урахуванням виявлених загроз і небезпек, захисту отриманої інформації, яка відноситься до комерційної таємниці підприємства.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Бухгалтерський облік», «Бюджетна система», «Податкова система», «Банківська система».

12. Зміст дисципліни:

1. Теоретичні засади управління фінансовою безпекою підприємства
2. Система фінансової безпеки підприємства
3. Організація управління фінансовою безпекою підприємства
4. Організаційно-правове забезпечення системи фінансової безпеки підприємства
5. Планування в системі фінансової безпеки підприємства
6. Організація інформаційно-аналітичної роботи служби фінансової безпеки підприємства
7. Механізми управління фінансовою безпекою підприємства
8. Моніторинг та оцінка фінансової безпеки підприємства
9. Управління фінансовою безпекою на макро- та мезорівні.

13. Рекомендована література:

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. – Львів: Видавництво, 2012. –386 с.
2. Єпіфанов А.О. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: моногр. /

- А.О. Єпіфанов, О.Л. Пластун. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 295 с.
3. Кравчук Н.Я., Колісник О.Я., Мелих О.Ю. Фінансова безпека: Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Вектор, 2010. – 277 с.
 4. Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник / І.П.Мойсеєнко, О.М.Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
 5. Подольчак Н.Ю. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посібник / Н.Ю. Подольчак, В.Я. Карковська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 268 с.
 6. Фінансова безпека підприємства: навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Л. С. Мартюшева, О. В. Грачов, О. Ю. Литовченко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 304 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Фінансовий моніторинг

1. Назва дисципліни: Фінансовий моніторинг
2. Код дисципліни: ППВ 12.2
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 40 (лекції – 20, практичні, семінарські заняття – 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Кудельський В. Е., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність, види форми і методи фінансового контролю та моніторингу;
 - категоріальний та понятійний апарат у державного фінансового моніторингу;
 - роль фінансового моніторингу у соціально-економічному розвитку;
 - організацію фінансового контролю на мікро-і макрорівні;

розуміти:

 - сутність та значення фінансового моніторингу як складової економічної безпеки держави;
 - закономірності моніторингу фінансової системи, засади проведення фінансової політики і управління фінансами банківського і корпоративного сектор;
 - сферу застосування та особливості форм і методів фінансового моніторингу;

бути спроможним:

 - узагальнювати тенденції і закономірності проведення моніторингу над фінансовими ресурсами на мікро- і макрорівнях;
 - швидко опановувати зміни, які відбуваються у практиці фінансового моніторингу;
 - аналізувати сутнісні характеристики фінансових процесів, виявляти відхилення від законодавчо встановлених норм, об'єктивно оцінювати фінансові та економічні

- процеси.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
 11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Гроші і кредит», вивчається паралельно з навчальними дисциплінами «Інвестування» та «Фінанси страхових організацій».
 12. Зміст дисципліни:
 1. Економічна природа і призначення фінансового моніторингу.
 2. Міжнародні стандарти у сфері протидії відмиванню доходів.
 3. Правові основи моніторингу фінансових операцій та інформаційний супровід.
 4. Суб'єкти державного фінансового моніторингу.
 5. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу.
 6. Організація фінансового моніторингу.
 7. Типології легалізації (відмивання) доходів.
 8. Заходи впливу, щодо порушників нормативно-правових актів з питань фінансового моніторингу.
 9. Система протидії тероризму, як складова економічної безпеки держави.
 13. Рекомендована література:
 1. Протидія легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму: навч. Посібник / [С. Г. Гуржій, С. Ключке, В.М. Кірсанов та ін.]; Держ. Ком. Фін. Моніторингу України. – К.: Такі справи, 2008. – 560 с.
 2. Фінансовий моніторинг банків : навчальний посібник / В. В. Коваленко; НБУ, Українська академія банківської справи Національного банку України. – Суми: Мрія-1, 2005. – 120 с.
 3. Фінансовий моніторинг в банку: Навчальний посібник / С.О. Дмитров, В.В. Коваленко, А.В. Єжов, О.М. Бережний; за ред. С.О. Дмитрова, В.В. Коваленко, Навчальний посібник. – Суми.: «Університетська книга», 2008. – 336 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Бізнес-планування

1. Назва дисципліни: Бізнес-планування.
2. Код дисципліни: ППВ 13.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години - 50 (лекції - 36, семінарські заняття - 14), самостійна робота – 55.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Малик О.В., к.е.н..
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

- нормативну базу бізнес-планування;
- методи дослідження ринку та методи просування продукції на ринок;
- методiku формування плану виробництва підприємства;
- методiku розробки фінансового плану підприємства;
- методiku інвестиційного планування та формування фінансової стратегії підприємства;

розуміти:

- систему методів і інструментів бізнес-планування;
- методи визначення стратегічних зон господарювання;
- особливості залучення фінансування для різних проектів;
- особливості планування для підприємств різних галузей;
- відмінності проектів та програм;

бути спроможним:

- проводити дослідження та відбір показників для складання бізнес-плану використовуючи розглянуті в науковій дисципліні методи;
- аналізувати і здійснювати основні розрахунки планів виробництва;
- аналізувати і здійснювати основні розрахунки оцінки ефективності інвестиційних планів і програм;
- здійснювати роботи із звітністю організацій, з нормативною документацією і методиками по основних напрямках бізнес-планування.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на вивченні навчальних дисциплін: «Фінансовий ринок», «Податкова система», «Бюджетна система», «Місцеві фінанси», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Фінансовий моніторинг», «Інвестування», «Банківські операції».

12. Зміст дисципліни:

1. Основи бізнес-планування.
2. Аналіз продукту та ринку в бізнес-плануванні.
3. План маркетингу.
4. Виробничий план.
5. Організаційний план.
6. Фінансовий план.
7. Програмне забезпечення розробки та презентації бізнес-плану.
8. Ризики у бізнес-плануванні.
9. Експертиза бізнес-планів та залучення фінансових ресурсів.

13. Рекомендована література:

1. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко, О.Г. Дерев'янка. – К.: КНЕУ, 2002. – 379 с.
2. Гетало В.П. Бізнес-планування: навч.посібник / В.П. Гетало, Г.О. Гончаров, А.В. Колісник. – «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 240 с.
3. Ільчук М.М. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК / М.М. Ільчук, І.А. Коновал. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2013. – 308 с.
4. Лисенко Н. О. Бізнес-планування: навч. посібник / Н.О. Лисенко, Л.В. Транченко, Л.Л. Дякон, О.М. Транченко. – Бровари: АНФ ГРУП, 2014. – 567 с.
5. Македон В.В. Бізнес-планування : навч.посібник / В.В. Македон. – К. : Центр

- учбової літератури, 2009. – 236 с.
6. Методика складання бізнес-планів, затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 56 від 21 квітня 1997 р.
 7. Петров Н.П. Как разработать бизнес-план: практическое пособие с примерами и шаблонами. – Москва. Санкт-Петербург. Киев : ООО «Вильямс», 2011. – 372 с.
 8. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / за ред. О. М. Свінцицької. – К.: Кондор, 2009. – 263 с.
 9. Покропивний С. Ф. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2002. – 208 с.
 10. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк., Л.І. Шваб. – К.: Каравела, 2012. – 352 с.
 11. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / За заг. ред. В.Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2005. – 384 с.
 12. Телетов О. С. Бізнес-планування : навч. посібн. з дисципліни «Бізнес планування» / О. С. Телетов. – Суми: СумДУ, 2005. – 78 с.
 13. Управління інноваційними проектами та програмами. Методологія. Стандарт Міністерства фінансів України. Видання офіційне (МФУ 75.1 – 00013480 – 29.12:2010) – К.: Міністерство фінансів, 2010. – 44 с.
 14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
 15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
 16. Мова навчання: українська.

Бюджетування на підприємстві

1. Назва дисципліни: Бюджетування на підприємстві.
2. Код дисципліни: ППВ 13.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 105 (кредитів ЄКТС – 3,5) аудиторні години - 50 (лекції - 36, семінарські заняття - 14), самостійна робота – 55.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Малик О.В., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність, роль, функції бюджетування як економічної категорії;
 - сутність та етапи бюджетного планування на підприємстві;
 - методи бюджетного планування та нормативні засади розроблення бюджетів;
 - структурування та консолідування бюджетів підприємства;
 - бюджетне організування;
 - бюджетне мотивування;
 - загальні положення щодо здійснення бюджетного контролювання та регулювання на підприємстві;

розуміти:

- систему методів і інструментів бюджетування;
- вплив специфіки галузі та форм власності підприємств на процеси бюджетування,
- особливості поєднання виробничого процесу з конкретними підходами до складання певних видів бюджетів;
- алгоритм розробки методичних основ бюджетування, враховуючи різні види бюджетів;

бути спроможним:

- складати бюджет продажів, бюджет виробництва,
- складати бюджет прямих витрат на матеріали, бюджет прямих витрат на оплату праці,
- складати бюджет амортизаційних відрахувань, бюджет витрат на збут,
- складати бюджет управлінських (загальноцехових) витрат,
- складати бюджет податкових платежів, бюджет виплат по фінансовій діяльності,
- складати зведений бюджет доходів і витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет активів і пасивів (бюджет по балансовому листу), капітальний бюджет;
- здійснювати організацію фінансової роботи з виконання бюджетів.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на вивченні навчальних дисциплін: «Фінансовий ринок», «Податкова система», «Бюджетна система», «Місцеві фінанси», вивчається одночасно з навчальними дисциплінами «Фінансовий моніторинг», «Інвестування», «Банківські операції».

12. Зміст дисципліни:

1. Теоретичні й організаційні основи бюджетування
2. Бюджетне організування та фінансова структура підприємства
3. Моделі та методики бюджетування на підприємстві
4. Методичні основи бюджетного планування
5. Розробка облікової політики підприємства
6. Розробка системи бюджетів
7. Розробка операційних бюджетів підприємства
8. Зміст і технологія складання фінансових бюджетів
9. Бюджетне мотивування
10. Бюджетне контролювання та регулювання

13. Рекомендована література:

1. Білик М. Д. Основи бюджетування: навч. посіб. / М. Д. Білик (ред.), Р. І. Заворотній, Л. І. Данілова, С. В. Онищенко, А. М. Павліковський, В.З. Потій – К.: КНЕУ, 2009. – 454 с.
2. Давидович І.Є. Контролінг: навчальний посібник / І.Є. Давидович. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 552с.
3. Кузьмін О. Є. Бюджетування на підприємстві: навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.: Кондор, 2005. – 312 с.
4. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ: Центр учбової літ. (ЦУЛ), 2013. – 503 с.
5. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: підручник / О.О. Орлов. – К.: Скарби, 2002. – 336 с.
6. Панков, В. А. Контролінг і бюджетування фінансово-господарської діяльності підприємства: навчальний посібник / В.А.Панков, С.Я. Єлецьких, Н.М. Михайличенко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 112 с.

7. Фінанси підприємств: підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2004. – 546 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Страхові послуги

1. Назва дисципліни: Страхові послуги.
2. Код дисципліни: ППВ 14.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 40 (лекції – 20, семінарські заняття – 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Захаркевич Н.П., к.е.н., доцент.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність страхової послуги як товару страхового ринку;
 - особливості процесу реалізації страхової послуги;
 - порядок укладання і ведення страхової угоди;
 - особливості сфери страхування життя;
 - умови страхування від нещасних випадків і медичного страхування;
 - особливості страхування майна і відповідальності підприємств;
 - організацію страхового захисту майна сільськогосподарських підприємств;
 - сутність страхування кредитних та фінансових ризиків;
 - умови транспортного страхування;
 - основні умови страхування майна фізичних осіб;
 - особливості страхування відповідальності громадян;

розуміти:

 - фактори, що впливають на формування попиту на страхові послуги; особливості довгострокового страхування життя та ризикових видів особистого страхування;
 - причини та чинники, що стримують розвиток страхування життя в Україні;
 - особливості формування та визначення страхових сум та страхового відшкодування при страхуванні майнових ризиків;
 - методику розрахунку збитків та відшкодування при добровільному та обов'язковому страхуванні майна сільськогосподарських підприємств;

бути спроможним:

 - визначити коло суб'єктів страхових відносин, їх права та обов'язки;
 - визначити коло об'єктів страхування, винятки та застереження; згрупувати страхові ризики;
 - дати страхову оцінку об'єкту страхування;

- пояснити методику розрахунку страхових тарифів для страхування життя;
 - встановити страхову суму та страхове відшкодування дня різних видів страхових послуг;
 - пояснити порядок внесення страхових платежів;
 - пояснити порядок дій при настанні страхового випадку; захистити свої права як страхувальника при порушенні умов надання страхової послуги.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансовий ринок», «Страхування», «Статистика», «Економіко-математичні методи та моделі», вивчається паралельно з навчальними дисциплінами «Інвестування та «Фінанси страхових організацій».
12. Зміст дисципліни:
- 1. Страхові послуги і особливості їх реалізації.
 - 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди.
 - 3. Особисте страхування.
 - 4. Страхування підприємницьких та фінансово-кредитних ризиків.
 - 5. Сільськогосподарське страхування.
 - 6. Транспортне страхування.
 - 7. Страхування майна і відповідальності громадян.
13. Рекомендована література:
- 1. Страхові послуги: підручник. У 2 ч. Ч. 2 / [Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Моташко Т.П., Лобова О.М., Нечипоренко В.І., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С. та ін.]; За ред. В.Д. Базилевича – К.: Логос, 2014. – 544 с.
 - 2. Говорушко Т.А. Страхові послуги: навч. посібник / Т.А. Говорушко. – К.: ЦУЛ, 2011. – 376 с.
 - 3. Антонік В. І. Страхування та страхові послуги у господарській діяльності : навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ / В. І. Антонік, В. Д. Кононенко, Є. К. Бабець, О. В. Антонік, Т. В. Квітка. - Кривий Ріг : Р. Козлов, 2015. – с. 711
 - 4. Осадець С.С. Страхові послуги: підручник / [Осадець С.С., Артюх Т.М., Гаманкова О.О., Колотило О.Д., Кривошлик Т.Д.]. — К.: КНЕУ, 2007. — 464с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Соціальне страхування

- 1. Назва дисципліни: Соціальне страхування
- 2. Код дисципліни: ППВ 14.2.
- 3. Тип дисципліни: вибіркова.
- 4. Рік навчання: 4-й.
- 5. Семестр: 8-й, весняний.
- 6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 40 (лекції – 20, семінарські заняття – 20), самостійна робота – 50.

7. Форма контролю: екзамен.
8. Викладач: Захаркевич Н. П., к. е. н., доцент.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - категоріальний та понятійний апарат дисципліни «Соціальне страхування»;
 - права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового соціального страхування;
 - систему формування та використання фондів загальнообов'язкового соціального страхування;
 - види матеріального забезпечення та соціальних послуг;
 - особливості діяльності соціальних фондів;
 - методи державного регулювання соціального страхування;
 - особливості проведення соціального страхування на випадок безробіття, тимчасової, постійної втрати працездатності, медичного страхування, пенсійного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;розуміти:
 - економічну природу соціального страхування, його функції та принципи;
 - розбіжності та спільні риси соціального і комерційного страхування;
 - сутність соціального ризику та його класифікацію;
 - механізм та принципи функціонування соціального страхування в Україні;
 - тенденції розвитку соціального страхування в світі та його вплив на розвиток соціального страхування в Україні;
 - особливості правового забезпечення соціального страхування в Україні;бути спроможним:
 - застосовувати нормативно-правові актами щодо організації соціального страхування;
 - аналізувати сучасний стан соціального захисту населення;
 - розраховувати матеріальне забезпечення за видами страхування;
 - узагальнювати тенденції і закономірності розвитку вітчизняного та іноземного загальнообов'язкового державного соціального страхування
 - визначати основні умови соціального страхування на випадок безробіття, у старості, з тимчасової чи постійної втрати працездатності, медичного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання
 - визначати страховий стаж, страхові внески;
 - проводити розрахунки матеріального забезпечення;
 - визначати тенденції розвитку соціального страхування в Україні.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Страхування», вивчається паралельно з навчальними дисциплінами «Інвестування та «Фінанси страхових організацій»
12. Зміст дисципліни:
 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування.
 2. Фінансове забезпечення соціального страхування.
 3. Страхування тимчасової втрати працездатності.
 4. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

5. Медичне страхування.
6. Страхування на випадок безробіття.
7. Пенсійне страхування.
13. Рекомендована література:
 1. Безугла В.О. Соціальне страхування: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. О. Безугла, Д. М. Загірняк, Л. П. Шаповал. - Київ: Центр учбової літератури, 2011. - 335 с.
 2. Благун І.Г. Соціальне страхування: навч. посіб. / І. Г. Благун, Ю.М. Кушнірчук, Р.П. Підлипна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів: СПОЛОМ, 2015. - 270 с.
 3. Калінеску Т.В. Соціальне страхування: навч. посіб. / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовська, О. М. Антіпов; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Луганськ: Вид-во СНУ ім. Володимира Даля, 2013. - 514 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Фінанси страхових організацій

1. Назва дисципліни: Фінанси страхових організацій
2. Код дисципліни: ППВ 15.1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години – 40 (лекції – 20, практичні, семінарські заняття – 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Кудельський В. Е., к.е.н.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - основні поняття дисципліни, зміст її економічних категорій, механізм їх взаємодії;
 - сутність фінансів страховика та особливості їх організації;
 - особливості кругообігу грошових коштів страховиків;
 - склад і структуру фінансових ресурсів страхових організацій;
 - специфіку формування капіталу страхової компанії;
 - в чому полягає необхідність державного нагляду за страховою діяльністю;
 - порядок формування та розміщення страхових резервів;
 - економічний зміст та порядок формування фінансових результатів страхових організацій;
 - оподаткування фінансових результатів податком на прибуток;
 - зміст та значення фінансової надійності страховика, законодавчі вимоги щодо його платоспроможності;

розуміти:

 - користуватися законодавчо-нормативними актами, які регулюють фінансові основи страхової діяльності;

- обчислювати обсяги страхових резервів, користуватися затвердженими методиками;
 - обчислювати прибутки від страхової діяльності;
 - оцінювати фінансовий стан страхової компанії та її платоспроможність;
 - користуватися фінансовою звітністю страховиків, у тому числі спеціалізованою;
 - застосовувати набуті знання в практичній діяльності страхових компаній;
бути спроможним:
 - обчислювати грошові надходження та витрати страхової компанії;
 - визначати достатність коштів страхових резервів для забезпечення виконання зобов'язань перед страхувальниками;
 - визначати напрями ефективного розміщення коштів страхових резервів та тимчасово вільних власних коштів;
 - обчислювати прибуток страхової компанії від усіх видів діяльності;
 - обчислювати обсяг податкових платежів;
 - оцінювати фінансовий стан страхової компанії, її платоспроможність та фінансову стійкість.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансовий ринок», «Страхування», «Статистика», «Економіко-математичні методи та моделі», вивчається паралельно з навчальними дисциплінами «Інвестування» та «Страхові послуги».
12. Зміст дисципліни:
1. Організація фінансів страхової компанії
 2. Грошові надходження страховиків.
 3. Страхові резерви, їх склад та порядок формування.
 4. Розміщення страхових резервів.
 5. Прибуток страховика, його формування та розподіл.
 6. Оподаткування страховиків.
 7. Оцінка фінансового стану страховика.
13. Рекомендована література:
1. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб. / О.О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2007. – 328 с.
 2. Баранов А.Л. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. / А.Л. Баранов, О.В. Баранова. – К.: КНЕУ, 2012. – 215 с.
 3. Нагайчук Н.Г. Фінанси страхових компаній: навч. посібник / Н.Г. Нагайчук, О.О. Гончаренко; Ун-т банківської справи НБУ. – К.: УБС НБУ, 2010. – 527 с.
 4. Шірінян Л. В. Фінанси страхових організацій [Електронний ресурс]: консп. лекц. / Л. В. Шірінян. – К.: НУХТ, 2014. – 108 с.
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
- поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Оподаткування фінансових установ

1. Назва дисципліни: Оподаткування фінансових установ.
2. Код дисципліни: ППВ 15.2.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3,0) аудиторні години - 40 (лекції - 20, семінарські заняття - 20), самостійна робота – 50.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Синчак В. П., д.е.н., професор.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
 - порядок і принципи оподаткування фінансових установ;
 - особливості визначення об'єктів оподаткування фінансових установ;
 - порядок виконання фінансовими установами функцій податкового агента;
 - механізм оподаткування фінансових операцій на фінансовому ринку;
 - алгоритм податкових перевірок у фінансових установах;
 - критерії ступенів ризику в діяльності фінансових установ;
 - порядок застосування штрафних санкцій до фінансових установ за порушення податкового та іншого законодавства;розуміти:
 - основні методичні підходи до оподаткування фінансових установ;
 - закономірність і тенденції формування об'єктів оподаткування та податкової бази у фінансових установах;
 - порядок обчислення та сплати податків і зборів фінансовими установами;
 - схеми ухилення від оподаткування з використанням фінансових установ;
 - причини виникнення та наслідки податкових ризиків в діяльності фінансових установ;бути спроможним:
 - обчислювати податки та збори з фінансових установ;
 - визначати достовірні об'єкти оподаткування для фінансових установ;
 - формувати програми податкових перевірок для проведення податкового контролю у фінансових установах;
 - застосовувати критерії для визначення ступенів податкового ризику в діяльності фінансових установ;
 - застосовувати штрафні санкції до фінансових установ за порушення ними податкового законодавства.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: читається після вивчення навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Фінанси», «Податкова система», «Бюджетна система».
12. Зміст дисципліни:
 1. Основи оподаткування фінансових установ.
 2. Оподаткування банківських установ.
 3. Оподаткування страхових компаній.
 4. Оподаткування інших фінансових установ.

5. Податковий контроль за діяльністю фінансових установ.
6. Запобігання ухиленню від оподаткування фінансових установ.
7. Управління податковими ризиками в діяльності фінансових установ.
13. Рекомендована література:
 1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. // www.zakon.rada.gov.ua
 2. Оподаткування фінансово-кредитних установ: [навч. посіб.] / Т. В. Калінеску [та ін. ; наук. ред. проф. Т. В. Калінеску] ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Луганськ : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2013. - 514 с.
 3. Оподаткування фінансових установ: навч. посібник / [В.П. Унинець-Ходаківська, Т.В. Паєнтко, Ю.В. Жеревчук, М.І. Рудая]. – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2014. – 302 с.
 4. Бурлуцька Г.М., Ломакін А.В. Оцінка впливу адміністрування податків на ефективність системи оподаткування кредитно-фінансових установ і організацій / Г.М. Бурлуцька, А.В. Ломакін [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.taxation.lg.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=94:2010-11-10-12-06-05&catid=41:scientific-conference&Itemid=69
14. Форми та методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Практична підготовка (шифр - П)

Вступ до спеціальності

1. Назва дисципліни: Вступ до спеціальності
2. Код дисципліни: П 1.
3. Тип дисципліни: вибіркова.
4. Рік навчання: 1-й.
5. Семестр: 1-й, осінній.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 45 (кредитів ЄКТС – 1,5) аудиторні години - 18 (лекції - 18, індивідуальна робота - 8), самостійна робота – 19.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладач: Плішка Т. П., к.е.н., старший науковий співробітник.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - сутність вищої освіти в Україні у контексті Болонського процесу;
 - історію і традиції ВНЗ;
 - особливості організації та зміст підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»;
 - сутність навчального плану щодо підготовки фахівців;
 - засади організації навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті;
 - основні фінансові категорії;
 - особливості виникнення фінансів;
 - економічну сутність фінансів підприємств;

- структуру фінансової системи держави;
- зміст і структуру фінансового ринку;
- сутність та складові банківської системи;
- характеристики ринку страхових послуг;

розуміти:

- особливості майбутньої роботи фінансиста;
- зміст вищої освіти;
- структуру й основи побудови фінансового механізму та особливості його визначення;
- сутність фінансів і фінансових категорій й аргументовано доводити їхній взаємозв'язок в економічному та соціальному середовищі;
- функції державних фінансів;
- принципи функціонування фінансового ринку;
- взаємозв'язки між елементами фінансового механізму;
- специфіку організації роботи банківського сектору;
- особливості організації діяльності страхових компаній;

бути спроможним:

- здійснювати професійне самовизначення;
- працювати з бібліографічними джерелами інформації;
- розмежувати функції фінансів та їх особливості;
- здійснювати пошук необхідного інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу ВНЗ;
- організовувати ефективно самостійну роботу студента;
- досліджувати організацію фінансової системи держави;
- проводити реферативні дослідження за темами, що висвітлюють особливості фінансів, банківської справи та страхування;
- аналізувати складові банківського та страхового сектора економіки.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: дисципліна є базовою.

12. Зміст дисципліни:

1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.
2. Організація навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті.
3. Сутність, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Зміст підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування».
4. Фінансова система держави.
5. Сектор державних фінансів
6. Управління фінансовою діяльністю підприємств та його особливості
7. Ринок фінансових послуг
8. Банківська система як складова фінансової системи держави.
9. Страховий сектор фінансової сфери

13. Рекомендована література:

1. Давиденко Н. М. Фінанси: [підручник] / Н. М. Давиденко, О.Є. Данилевська-Жугунісова; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компринт, 2014. - 491 с.
2. Кузнецова С. А. Банківська система: навч. посіб. / [С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська]; за ред. С. А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.

3. Кузнецова С. А. Фінанси: навч. посіб. / С. А. Кузнецова, В. М. Вареник, М. М. Вакулич ; за заг. і наук. ред. д-ра екон. наук, проф., акад. АЕН України С. А. Кузнецової ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Дніпропетровськ: Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2014. - 383 с.
4. Фінанси: підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
14. Форми та методи навчання: лекцій, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - поточний контроль (робота на лекційних заняттях, семінарських, практичних заняттях та самостійна робота) – 70%;
 - підсумковий контроль – 30 %.
16. Мова навчання: українська.

Виробнича практика

1. Назва дисципліни: Виробнича практика.
2. Код дисципліни: П 2.
3. Тип дисципліни: обов'язкова.
4. Рік навчання: 3-й.
5. Семестр: 6-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5) аудиторні години - 0 (лекції - 0, семінарські заняття - 0), самостійна робота – 135.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: науково-педагогічні працівники кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування.
9. Результати навчання:

Студент повинен:

знати:

 - загальні нормативно-правові та економічні засади створення та функціонування суб'єкта господарювання;
 - теоретичні основи організації фінансової роботи на підприємстві;
 - методи фінансового аналізу та обліку показників діяльності підприємства і його підрозділів;
 - структуру та особливості ресурсного забезпечення виробничої діяльності підприємства;
 - сутність і складові матеріально-технічного забезпечення підприємства;
 - механізм формування фінансових результатів діяльності підприємства;
 - організаційно-економічні засади здійснення окремих напрямів та видів діяльності підприємства;

розуміти:

 - економічні особливості функціонування підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм, видів діяльності тощо;
 - механізм ресурсного забезпечення реалізації виробничої програми;
 - методику оцінки ефективності використання трудових ресурсів підприємства, здійснення їх матеріального стимулювання;
 - методику оцінки ефективності використання основних та оборотних засобів, їх вплив на результати діяльності підприємства;

- порядок формування основних результативних показників діяльності підприємства, механізм розподілу та використання прибутку підприємства;
 - особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової;
 - напрями підвищення ефективності діяльності підприємства;
бути спроможним:
 - аналізувати фінансову та статистичну звітність підприємства, обґрунтовувати та надавати економічну інтерпретацію фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання;
 - виявляти причинно-наслідкові зв'язки між економічними процесами та явищами, досліджувати їх динаміку та структуру, визначати проблеми та недоліки в організації діяльності підприємства;
 - проводити комплексний аналіз діяльності підприємства з використанням сучасного методичного інструментарію економічного аналізу;
 - проводити оцінку фінансового стану підприємства на базі розрахунку коефіцієнтів рентабельності, платоспроможності, фінансової стійкості і ділової активності;
 - узагальнювати результати проведеного аналізу, на основі яких формувати та обґрунтовувати пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності організації;
 - брати участь у розробці та обґрунтуванні виробничо-господарських і фінансових рішень.
10. Спосіб навчання: аудиторне.
11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Бухгалтерський облік», «Макрофінансовий аналіз/Фінансовий аналіз підприємства».
12. Зміст практики:
1. Загальна характеристика діяльності підприємства – об'єкта практики:
 - 1.1. Характеристика середовища функціонування підприємства.
 - 1.2. Загальна характеристика організаційної структури.
 2. Аналіз стану та результатів окремих напрямів діяльності підприємства – об'єкта практики:
 - 2.1. Аналіз виробничо-технологічної підсистеми.
 - 2.2. Аналіз матеріально-технічної підсистеми.
 - 2.3. Аналіз кадрового забезпечення підприємства та витрат на персонал.
 3. Аналіз обліково-фінансової діяльності підприємства.
 - 3.1. Організація відносин фінансової служби з іншими службами підприємства.
 - 3.2. Аналіз практики фінансового планування на підприємстві.
 - 3.3. Аналіз витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємства.
 - 3.4. Оцінка та аналіз фінансового стану підприємства.
 4. Обґрунтування пропозицій щодо удосконалення діяльності підприємства.
13. Рекомендована література:
1. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л.В. Балабанова, О. В. Сардак. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
 2. Капінос Г. І. Операційний менеджмент: навч. посіб./ Г. І. Капінос, І. В. Бабій - К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 352 с.
 3. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник / М.Я. Коробов - К.: Знання, КОО, 2009. - 378 с.
 4. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-е вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
 5. Осовська Г. В. Основи менеджменту: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів]

- / Г. В. Осовська. – К.: “Кондор”, 2003. – 556 с.
6. Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.: кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., [без змін.]. – К.: Вид-во КНЕУ, 2008. – 552 с.
7. Стадник В. В. Менеджмент: посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
14. Форми та методи навчання: самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
– оцінка керівника від бази практики (стажування) – 20 %;
– оцінка керівника від університету – 20 %;
– оцінка комісії за результатами захисту звіту – 60 %.
16. Мова навчання: українська.

Практика з фаху

1. Назва дисципліни: Практика з фаху.
2. Код дисципліни: П 3.
3. Тип дисципліни: нормативна.
4. Рік навчання: 4-й.
5. Семестр: 8-й, весняний.
6. Кількість кредитів: загальна кількість годин -270 (кредитів ЄКТС – 9,0) аудиторні години - 0 (лекції - 0, семінарські заняття - 0), самостійна робота – 270.
7. Форма контролю: залік.
8. Викладачі: науково-педагогічні працівники кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування.
9. Результати навчання:
Студент повинен:
знати:
– загальні нормативно-правові та економічні засади створення та функціонування організації, установи – об’єкта практики;
– теоретичні основи організації фінансової роботи в організації, установи – об’єкта практики;
– методи фінансового аналізу та обліку показників діяльності об’єкта практики і його підрозділів;
– структуру та особливості ресурсного забезпечення діяльності об’єкта практики;
– організаційно-економічні засади здійснення окремих напрямів фінансової діяльності об’єкта практики;
розуміти:
– особливості функціонування відповідної організації, установи – об’єкта практики;
– механізм ресурсного забезпечення реалізації функцій та повноважень організації, установи – об’єкта практики;
– порядок формування фінансових планів діяльності об’єкта практики, порядок фінансування витрат, формування доходів/фінансових результатів, розподілу та використання прибутку;
– особливості ведення фінансової, бухгалтерської, іншої документації;
– напрями підвищення ефективності діяльності організації, установи – об’єкта практики;

бути спроможним:

- аналізувати фінансову та іншу звітність організації, установи – об’єкта практики, обґрунтовувати та надавати економічну інтерпретацію фінансових результатів діяльності;
- складати основні фінансові документи організації, установи – об’єкта практики;
- узагальнювати результати проведеного аналізу, на основі яких формувати та обґрунтовувати пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності організації;
- брати участь у розробці та обґрунтуванні фінансових рішень.

10. Спосіб навчання: аудиторне.

11. Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни: проводиться після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Бухгалтерський облік», «Бюджетна система», «Податкова система», «Банківська система».

12. Зміст практики:

1. Загальна характеристика діяльності організації, установи – об’єкта практики:
 - 1.1. Аналіз нормативно-правової бази функціонування об’єкта практики.
 - 1.2. Характеристика структури об’єкта практики, його структурних підрозділів.
 - 1.3. Організація управління, посадові обов'язки працівників відділу проходження практики за станом фінансової роботи.
2. Управління соціально - психологічною підсистемою об’єкта практики (його структурного підрозділу):
 - 2.1. Визначення структури персоналу за різними ознаками: за категорією, статтю, рівнем кваліфікації, освітою, стажем роботи тощо.
 - 2.2. Дослідження існуючої практики добору, відбору та прийому персоналу.
 - 2.3. Порядок оплати праці та стимулювання працівників.
3. Управління майном організації, установи – об’єкта практики.
 - 3.1. Порядок формування та розпорядження майном об’єкта практики.
 - 3.2. Характеристика та аналіз майна об’єкта практики.
4. Аналіз бухгалтерської, фінансової та іншої звітності організації, установи – об’єкта практики:
5. Аналіз практики здійснення окремих напрямів фінансової діяльності.
 - 5.1. Порядок фінансування видатків.
 - 5.2. Порядок організації готівкових розрахунків.
 - 5.3. Порядок формування доходів, фінансових результатів.Обґрунтування пропозицій щодо удосконалення діяльності організації, установи – об’єкта практики.

13. Рекомендована література:

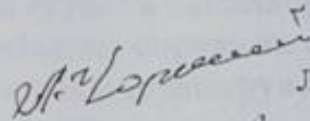
1. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
2. Капінос Г. І. Операційний менеджмент: навч. посіб./ Г. І. Капінос, І. В. Бабій - К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
3. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник / М.Я. Коробов - К.: Знання, КОО, 2009. - 378 с.
4. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-е вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
5. Осовська Г. В. Основи менеджменту: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів] / Г. В. Осовська. – К.: “Кондор”, 2003. – 556 с.
6. Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.: кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., [без змін.]. – К.: Вид-во КНЕУ, 2008. – 552 с.

7. Стадник В. В. Менеджмент: посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
14. Форми та методи навчання: самостійна робота.
15. Методи та критерії оцінювання:
 - оцінка керівника від бази практики (стажування) – 20 %;
 - оцінка керівника від університету – 20 %;
 - оцінка комісії за результатами захисту звіту – 60 %.
16. Мова навчання: українська.

8. Набрання чинності та дія програми

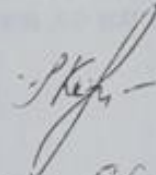
Програма призначена для вступників 2017 та наступних років, набирає чинності з 01 вересня 2017 року згідно з наказом університету про введення її в дію.

Проректор з навчальної роботи

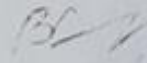
Л. І. Чорний

Декан факультету управління та економіки

І. Б. Ковтун

Керівник проектної групи – гарант освітньої програми

В.П. Синчак